

025.1773

อ 493 ก

ร.2

การใช้ห้องสมุดวิเทศน์ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

ปัญหานี้พนธ์

ของ

อังศนา คุณลักษณะธารง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

มกราคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

187757

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้นั้นแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ผศ. สพัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

.....กรรมการ
(ดร. วีระ สุภากิจ)

คณะกรรมการการสอบ

.....ประธาน
(ผศ. สพัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

.....กรรมการ
(ดร. วีระ สุภากิจ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์นงนวล พงษ์ไพบลีย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่.....๒1.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ.....๒536.....

ประกาศขอบคุณ

ปัญหานี้ผมยังนับว่าเรารู้ล่วงหน้าได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์พัฒน์ ส่องแสงจันทร์ และอาจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์นางนวล พงษ์ไพบูลย์ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาและได้กรุณาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม รวมทั้งอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ รวมทั้งอาจารย์และบรรณารักษ์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอบพระคุณอาจารย์กำจิต กองมาย อาจารย์อัครชัย สมาศิลป์ และอาจารย์จินตนา สุธารักษ์ ที่เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีวันนี้

ขอบพระคุณอาจารย์บุญเลิศ กรรณิการ์ อาจารย์เจริญ เสาวภาณี อาจารย์เบญจมาศ ทองฉลิบ คุณช่อทิพย์ รัตนชัย และเพื่อนครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ทุกท่านที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือในด้านการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณสุวิศ เทพทวี คุณสุพิศรา แอบเนียม และเพื่อนชาวบรรณารักษ์ '32 ทุกคนน้อง ๆ และหลาน ๆ ที่คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือในการทำวิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปัญหานี้ผมยังนับว่า ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บิดามารดา บุรพจารย์ และบุพการีทั้งหลาย

อังศนา คุณลักษณะธารง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	วิดิทัศน์และบทบาทของวิดิทัศน์	8
	ห้องสมุดกับการศึกษา	13
	ห้องสมุดวิดิทัศน์กับการศึกษา	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	38
	ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	44
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	132
ความมุ่งหมายของการศึกษา	132
วิธีการศึกษาค้นคว้า	132
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	133
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	136
ข้อเสนอแนะ	143
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	144
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	155
ประวัติย่อของผู้วิจัย	185

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์จำแนกตามกลุ่มและประเภทสถานศึกษา ...	39
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนกลับมา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และกลุ่มวิทยาลัยที่สังกัด	43
3	จำนวนผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์	48
4	รายละเอียดของกลุ่มอาจารย์ผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตาม สถานภาพที่เกี่ยวข้อง	48
5	เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์	51
6	ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ของอาจารย์ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์.....	53
7	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามเพศ	54
8	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน	55
9	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์การสอน	56
10	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา	57
11	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด	58
12	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ	60
13	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ของ อาจารย์ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามเพศ	61
14	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ของ อาจารย์ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน	62

[illegible]

41	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของ อาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ จำแนกตามกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด	119
42	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของ อาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ	124
43	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งห้องสมุดวิทัศน์ จำแนกตามผู้ใช้และผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์	126
44	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุด วิทัศน์ จำแนกตามผู้ใช้และผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์	129

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญซึ่งเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป ทั้งนี้เพราะเป็นสถาบันที่ผลิตกำลังคนประเภทช่างฝีมือในระดับต่าง ๆ เพื่อสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกระยะตลอดมา เป็นสถาบันที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในแขนงวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ อันเป็นการสนองความต้องการของสังคมได้เป็นอย่างดี ยิ่งในยุคที่พลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ ความรู้ด้านอาชีพยิ่งทวีความสำคัญยิ่งขึ้นและได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น (สนธิ ตั้งทวี. 2526 : 4) อนึ่งเป็นที่ทราบดีว่าบทบาทการศึกษาระดับนี้มีผลต่อสังคมไทย โดยเฉพาะในการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ท้าทายและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในการปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์การศึกษา การอาชีวศึกษาจึงต้องพัฒนาให้ทันต่อความก้าวหน้าเพื่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2529 : 29-30) และโดยเหตุที่วิทยาลัยเทคนิคมีหลักสูตรการเรียนการสอนเน้นหนักในการปฏิบัติและฝีมือเป็นสำคัญ เพื่อให้นักศึกษา มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ สามารถจะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพด้วยความมั่นใจ (กรมอาชีวศึกษา. 2524 : 79) การอาชีวศึกษาจึงตั้งเป้าหมายและแนวทางการศึกษาที่จะให้ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทที่จะแปลและถ่ายทอดแนวคิดตามโครงการใหม่ ๆ หรือใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในแต่ละสาขาวิชาให้เป็นแบบแผน พร้อมทั้งเร่งพัฒนาผู้เรียนผู้สอนให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ด้านวิชาชีพ และความสามารถในการสร้างงานที่ได้คุณภาพจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2529 : 2)

ในแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) นโยบายจุดเน้น 7 ประการ และแนวปฏิบัตินักพัฒนาอาชีวศึกษาที่เป็นเป้าหมาย 10 ประการ กล่าวถึงการเร่งพัฒนาการเรียนการสอนของกรมอาชีวศึกษาในขณะนี้คือ การแก้ปัญหาคุณภาพของผู้เรียนและผู้สอน โดยเน้นให้มีการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในห้องสมุด ให้ห้องสมุดเป็นแหล่งสนับสนุนในการจัดด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ฝึกให้นักศึกษาอ่านตำรา คู่มือ วารสารต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งพิมพ์ที่ส่งเสริม

ด้านอาชีพ เผยแพร่ข่าวสารด้านอาชีพ กระตุ้นการอ่าน เผยแพร่ข้อมูลทันสมัยในการประกอบธุรกิจ และกระตุ้นให้ค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าการเรียนรู้เฉพาะภายในห้องเรียน (สำนักโครงการพัฒนาคุณภาพอาชีพศึกษา. 2530 : 1-17)

ทั้งนี้เนื่องจากการสอนทฤษฎีของวิชาช่างในอดีตที่ผ่านมา ผู้สอนมักจะใช้คำบรรยายและแจกเอกสารประกอบการบรรยายโดยใช้กระดานดำเป็นสื่อหลัก ต้องเขียนภาพบนกระดานดำ ซึ่งเป็นการยากที่จะสื่อความหมายให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างถูกต้อง เนื้อหาบางอย่างผู้สอนไม่สามารถอธิบายได้ชัดเจนหากไม่ใช้สื่อการสอนเข้าช่วย เช่น การทำงานของเครื่องปั้นแม่พิมพ์พลาสติก การทดสอบการรับน้ำหนักของฐานราก การประกอบคาร์บูเรเตอร์ เป็นต้น การสอนวิชาช่างต้องมีวิธปฏิบัติการทำงานช่างประกอบด้วยงานทดลองและงานฝึกทักษะ งานทดลองเป็นงานที่ใช้หลักการและการสาธิต ถ้ามีขั้นตอนที่ยากก็ควรมีการปฏิบัติซ้ำ แต่ปัญหาอยู่ตรงที่ว่าเครื่องมือเครื่องจักรมีน้อย แต่จำนวนนักศึกษามีมาก ทำให้ผู้เรียนมีเวลาในการปฏิบัติงานน้อยลง ในกรณีที่ต้องทำการสาธิต หากผู้เรียนกลุ่มใหญ่ก็จะทำให้ไม่สามารถเห็นการสาธิตได้ทั่วถึง ไม่สามารถเห็นส่วนสำคัญของเครื่องจักรที่ต้องการเน้นได้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจรายละเอียดครบถ้วน สำคัญๆ ในการมองเห็นก็ย่อมแตกต่างกัน ฉะนั้นการเรียนรู้อาจแตกต่างกัน ดังนั้น จึงควรนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ประกอบการสอนในทางอาชีพศึกษา ซึ่งสื่อที่จะใช้ในการสาธิตได้เป็นอย่างดีก็คือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์วงจรปิด และเทปวีดิทัศน์ (พิชิตา จำเริญจิตวิทย์. 2528 : 18-19)

แต่เดิมนั้นโทรทัศน์วงจรปิดได้เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะโทรทัศน์จะให้ภาพที่ปรากฏแก่ผู้ดูในตำแหน่งเดียวกัน และมีความเข้าใจตรงกันในบทเรียน สำหรับการสอนทางวิชาช่างอุตสาหกรรมนั้น ผู้สอนต้องมีการสาธิตให้เห็นวิธีการและเทคนิคที่ถูกต้องในการใช้เครื่องจักร ในการสาธิตการใช้เครื่องจักรนี้ ต้องการเน้นรายละเอียดของเครื่องจักรรวมทั้งขยายส่วนขั้นตอนปฏิบัติงานให้เห็นอย่างชัดเจน และยังเน้นจุดอันตรายที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานได้ ซึ่งโทรทัศน์สามารถช่วยในการเรียนการสอนในเรื่องเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี (วราณี สิริวราณ. 2530 : 2-3) และนอกจากผู้เรียนจะเห็นในสิ่งที่ควรเห็นแล้วก็ยังสามารถกำจัดความผิดพลาดในการสาธิตได้โดยการถ่ายทำวีดิทัศน์ไว้ล่วงหน้า (เป็รื่อง กุมท และครรชิต อัครถาวร. 2515 : 3-4)

ปัจจุบันนี้ สื่อที่เป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ประเภทวีดิทัศน์ ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากด้วยเหตุผลที่สามารถให้ทั้งภาพ เสียง แสงและสี ได้ในเวลาเดียวกันภาพแสดง ขบวนการหรือขั้นตอนต่าง ๆ หรือภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จะถูกบันทึกและสามารถนำกลับมา

เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ สถานศึกษาหลายแห่งจึงหันมาส่งเสริมโดยจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ เช่น เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ กล้องถ่ายวีดิทัศน์ เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอน (สมยศ เจตน์เจริญรักษ์. 2531 : 5-10) นอกจากนี้วีดิทัศน์จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นสื่อที่อาจารย์และนักศึกษาสามารถหาความรู้ด้านต่าง ๆ ได้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ ๆ อีกทั้งเป็นการช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปดูงานในสถานประกอบการของสาขาวิชาต่าง ๆ ได้อีกด้วย (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2529 : ที่ ศธ 0907/5341) ด้วยเหตุนี้ กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จึงมีความเห็นว่า หากห้องสมุดจะเป็นเพียงอาคารหรือสถานที่เก็บหนังสืออย่างเฉยๆ ไม่ได้เป็นการเพียงพอ จึงได้มีหนังสือสั่งการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งดำเนินการจัดตั้งห้องสมุดวีดิทัศน์ขึ้นเพราะวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนมากขึ้น (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2530 : ที่ ศธ 0907/739 ; ที่ศธ 0907/1890)

ในการดำเนินงานห้องสมุดวีดิทัศน์จะมีบรรณารักษ์ของห้องสมุดนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบทั้งในด้านการจัดหาและการเตรียมการบริการ กำหนดรูปแบบและแผนดำเนินงานต่าง ๆ (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2529 : ที่ ศธ 0907/5341) อย่างไรก็ตามแต่ละสถาบันต่างก็มีวัตถุประสงค์หลักของตนเองในการจัดดำเนินงานห้องสมุดวีดิทัศน์ และได้รายงานให้กองวิทยาลัยเทคนิคทราบตามที่หนังสือสั่งการให้ดำเนินการ จากการรายงานปรากฏว่าการดำเนินงานของห้องสมุดวีดิทัศน์ต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน บางสถาบันไม่สามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในขณะที่ทุกสถาบันต่างก็มีการเรียนการสอนหลักสูตรเดียวกัน เพียงแต่แตกต่างกันด้านประเภทสถานศึกษา (กรมอาชีวศึกษา. 2530 : 25) ดังนั้นความสำคัญของห้องสมุดวีดิทัศน์จึงน่าจะเท่าเทียมกันในทุกสถาบันแม้ว่าจะมีขนาดต่างกัน

การดำเนินงานห้องสมุดที่สำคัญที่สุดที่กล่าวไว้ในร่างมาตรฐานห้องสมุดของสถานศึกษาซึ่งสังกัดกรมอาชีวศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2529 นั้นก็คือ ห้องสมุดจะต้องมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้ห้องสมุดมีความพร้อมทั้ง ในด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากรและงบประมาณ เพื่อสนับสนุนให้ห้องสมุดเป็นแหล่งบริการทางวิชาการแก่ ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาตลอดชุมชนได้อย่างกว้างขวาง (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 1) เนื่องจากมีสารนิเทศต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ที่ช่วยให้มีความ

รวดเร็วในการผลิต ดังนั้นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้มีหน้าที่ให้บริการสารสนเทศของห้องสมุด และศูนย์สนเทศต่าง ๆ คือ การจัดเก็บและเผยแพร่เพื่อให้ค้นคว้าได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง เพราะการให้บริการสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้น ผู้ให้บริการจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาผู้ใช้เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ในการพัฒนาทรัพยากรที่สามารถตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพ์ อินแบน. 2533 : 47-52) ทั้งนี้เพราะการศึกษาผู้ใช้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้ทั้งในด้านการใช้และความต้องการในการใช้ ซึ่งเป็นกิจกรรมขั้นต้นในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรที่สำคัญของห้องสมุดต่าง ๆ ที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาศิลปศาสตร์. 2533 : 95)

ในสถาบันที่มีการเรียนการสอนทางวิชาชีพ อาจารย์จะมีความคาดหวังหรือความต้องการจากห้องสมุดต่างกัน ทั้งในด้านคุณภาพและการบริการ (กรกนก นันทพันธ์. 2531 : 71-75) และในสถานศึกษาต่างประเทศกัน อาจารย์ที่สอนวิชาต่างกันจะมีวัตถุประสงค์ของการใช้และปริมาณการใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน (วิภาวี ประพุดิธรรม. 2532 : 130-132) ในทำนองเดียวกันคุณค่าของห้องสมุดวิทัศน์ในวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ ที่จัดให้มีไว้เพื่อการเรียนการสอนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการดำเนินงานด้านบริการให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการที่เป็นอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งแต่ละคนย่อมมีความต้องการในการใช้บริการและมีปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์แตกต่างกัน

เนื่องจากคณะอาจารย์เป็นสมาชิกกลุ่มสำคัญของสถาบัน ดังนั้น อาจารย์จึงมีบทบาทที่จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานห้องสมุดได้เป็นอย่างดี (สงศรี ศิริแก้ว. 2529 : 10) สำหรับในวิทยาลัยเทคนิคก็เช่นกัน อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคจึงเป็นแหล่งที่สามารถให้ข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการใช้และการดำเนินงานของห้องสมุดวิทัศน์ได้ ทั้งนี้เพราะว่า อาจารย์เป็นผู้ที่ทราบนโยบายและหลักสูตรของวิทยาลัยเป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงสาเหตุการใช้อย่างไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ลักษณะทั่วไปในการใช้บริการ ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานของห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุดวิทัศน์ ของวิทยาลัยเทคนิค ให้สามารถช่วยสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้และปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์
3. เพื่อศึกษาสาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่ใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและบรรณารักษ์นำไปปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการจัดดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ให้สนองตอบความต้องการของอาจารย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพโดยส่วนรวมของลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ สาเหตุของการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานของห้องสมุดวิดิทัศน์ ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา โดยทำการศึกษากับอาจารย์ที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2534 จำนวนทั้งสิ้น 390 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ห้องสมุดวิดิทัศน์ หมายถึง มุมหนึ่ง หรือส่วนหนึ่ง หรือห้องพิเศษที่จัดตั้งขึ้นภายใน ห้องสมุดของวิทยาลัยเทคนิค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการวิดิทัศน์แก่ผู้ใช้บริการ ในการใช้เป็น สื่อประกอบการเรียนการสอน หรือค้นคว้าวิจัย และอื่น ๆ (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2530 : ที่ ศษ 0907/1890)

2. ลักษณะการใช้บริการ หมายถึง ปริมาณมากน้อยของการใช้ วัตถุประสงค์และ เหตุผลในการใช้ ตลอดจนสภาพการใช้ห้องสมุดวิดิทัศน์ในการประกอบการเรียนการสอน หรือ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การสอน รวมทั้งการใช้ห้องสมุดวิดิทัศน์เพื่อการพักผ่อนรจรรโลงใจ และ อื่น ๆ ของอาจารย์

3. ปัญหาการใช้บริการ หมายถึง ความไม่สะดวก อุปสรรค หรือข้อขัดข้องที่อาจารย์ อาจจะประสบอยู่หรือที่เคยประสบจากการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ และการนำเทปวิดิทัศน์ไป ประกอบการเรียนการสอน

4. สาเหตุการไม่ใช้บริการ หมายถึง ความไม่สะดวก อุปสรรค หรือข้อขัดข้อง ต่าง ๆ ที่เป็นเหตุให้อาจารย์ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ในการประกอบการเรียนการสอน หรืออื่น ๆ

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องสมุดวิดิทัศน์ หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิดส่วนตัว ของอาจารย์ที่มีต่อการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์

6. อาจารย์ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2534

7. สถานภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ได้แก่

7.1 เพศ แบ่งเป็น อาจารย์ที่เป็นเพศชายและอาจารย์ที่เป็นเพศหญิง

7.2 สาขาวิชาที่สอน แบ่งเป็น อาจารย์ที่สอนวิชาชีพและอาจารย์ที่สอนวิชาสามัญ

7.3 ประสบการณ์การสอน แบ่งเป็น อาจารย์ที่มีอายุการสอนไม่เกิน 10 ปี อาจารย์ที่มีอายุการสอนระหว่าง 11 - 20 ปี และอาจารย์ที่มีอายุการสอน 21 ปีขึ้นไป

7.4 ประเภทของสถานศึกษาที่สังกัด แบ่งเป็น อาจารย์ในสถานศึกษาดีเด่น อาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น และอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไป

7.5 กลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด แบ่งเป็น อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้

8. วิทยาลัยเทคนิค หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งเน้นให้การศึกษาด้านช่างฝีมือหรือช่างเทคนิค มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 78 แห่ง และได้จัดแบ่งกลุ่มสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารและวิชาการทั่วประเทศ ออกเป็น 5 กลุ่ม ด้วยกัน (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2534 : 45-48) คือ

- 8.1 กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง จำนวน 16 แห่ง
- 8.2 กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก จำนวน 17 แห่ง
- 8.3 กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ จำนวน 14 แห่ง
- 8.4 กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 17 แห่ง
- 8.5 กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ จำนวน 14 แห่ง

9. ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาซึ่งได้รับการพิจารณาในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยยึดถือคำประกาศเกียรติคุณสถานศึกษาดีเด่น กรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นของอาชีวศึกษาภาค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2533 ซึ่งมีการดำเนินการคัดเลือกและจัดแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2530 : 25) คือ

9.1 สถานศึกษาดีเด่น หมายถึง สถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีแก่สถานศึกษาทั่วไป ที่สามารถจัดการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพได้ตามนโยบายและตรงตามมาตรฐาน

9.2 สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น หมายถึง สถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน และมีมาตรฐานสูงขึ้นในทุกด้านแต่ยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาดีเด่น

9.3 สถานศึกษาทั่วไป หมายถึง สถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงและเข้าเกณฑ์มาตรฐานเพียงพอที่จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นแบบอย่าง หรือพัฒนามีมาตรฐานที่สูงขึ้นเหมาะสมที่จะเป็นสถานเร่งรัดพัฒนา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็นดังนี้

1. วิดีทัศน์และบทบาทของวิดีทัศน์
2. ห้องสมุดกับการศึกษา
3. ห้องสมุดวิดีทัศน์กับการศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิดีทัศน์และบทบาทของวิดีทัศน์

ความหมายของวิดีทัศน์

วิดีทัศน์ เป็นศัพท์บัญญัติโดยราชบัณฑิตยสถาน (2532 : 210) มาจากคำว่า "Video" ส่วนคำว่า "Video tape" ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษมีนักวิชาการ นักการศึกษา ตลอดจนผู้รู้ แปลเป็นภาษาไทยต่างกัน คือ แถบบันทึกโทรทัศน์ เทปโทรทัศน์ แถบบันทึกภาพ เทปบันทึกภาพ แถบบันทึกภาพ และยังมีเป็นจำนวนไม่น้อย ที่เรียกและเขียนว่า วิดีโอหรือวิดีโอเทป

สุดสวาท เกศบุรมย์ (2530 : 11) ได้สรุปรวมความหมายของคำว่า แถบบันทึกภาพ แถบบันทึกโทรทัศน์ แถบบันทึกภาพ เทปบันทึกภาพ เทปโทรทัศน์ วิดีโอ หรือวิดีโอเทป ว่า ความจริงก็เป็นสิ่งเดียวกัน คือ Video tape หรือ Video และปัจจุบันนี้ประชาชนทั่วไป มักเคยชินและรู้จักคำว่า วิดีโอเทป หรือ นิยมพูดสั้น ๆ ว่า วิดีโอ มากกว่าคำอื่น ๆ

สนั่น ปัทมะทิน (2527 : 9-14) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของ วิดีโอเทป ว่า "คำว่า "วิดีโอ" มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Video และ ภาษาละติน แปลว่า ฉันเห็น เป็นคำคุณศัพท์จะแปลว่า แห่งวิทยุโทรทัศน์ โดยเฉพาะ ส่วนที่เป็นภาพของการส่งออกอากาศ หรือหากเป็นคำนามจะแปลว่า วิทยุโทรทัศน์ และในพจนานุกรมสื่อสารมวลชนแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อธิบายไว้ว่า "วิดีโอ" หมายถึงส่วนที่มองเห็น หรือภาพในรายการวิทยุโทรทัศน์ ภาพจากการฉายภาพหรือภาพยนตร์ จะแตกต่างจากส่วนของเสียง หรือส่วนที่ทำให้ได้ยิน หากจะใช้ให้มีความหมายเฉพาะก็มักจะระบุไว้ชัดเจน เช่น เครื่องเทปวิดีทัศน์ หรือเครื่องเล่น

และบันทึกเทปวิดีโอ วิดีโอเกมส์ เป็นต้น ในประเทศไทยได้จัดตั้งสถานีวิชวลโทรทัศน์ ช่อง 4 บางขุนพรหม ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2497 และได้ใช้เทปวิดีโอสำหรับบันทึกภาพและเสียงรายการดี ๆ เอาไว้ออกอากาศซ้ำ แต่ในสมัยนั้นเรียกว่าเทปโทรทัศน์ ส่วนวิดีโอเข้ามาพร้อมกับการเกิดมีเครื่องเล่นเทปวิดีโอขนาดตั้งโต๊ะ ที่ใช้ควบกับเครื่องรับโทรทัศน์ออกจำหน่ายอย่างแพร่หลายในประเทศไทย เมื่อประมาณ 10 ปีมานี้เอง "

ฉะนั้นเมื่อพูดถึงวิดีโอที่นำมาจะหมายถึง

1. เครื่องเล่นวิดีโอ ที่ใช้ได้ทั้งบันทึกและเล่นภาพออกจากเครื่องรับโทรทัศน์
2. ม้วนเทปวิดีโอ ทั้งชนิดม้วนและชนิดตลับ ซึ่งใช้บันทึกรายการต่าง ๆ

คุณลักษณะของเทปวิดีโอ

เทปวิดีโอ เป็นเทปที่ใช้บันทึกภาพและเสียงไว้ในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า รายการที่ถูกบันทึกไว้ในเทปวิดีโอจะสามารถนำมาใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง และสามารถลบหรือบันทึกใหม่ได้ เช่นเดียวกับเทปบันทึกเสียง เครื่องมือที่ใช้บันทึก ลบ และเล่นกลับให้เป็นภาพและเสียง เรียกว่าเครื่องวิดีโอจะต้องใช้ควบคู่กับจอรับภาพ (Monitor) ส่วนสัญญาณภาพ (Video) และสัญญาณเสียง (Audio) ที่บันทึกในเทปวิดีโอได้มาจากกล้องถ่ายภาพโทรทัศน์ (Videocamera) และไมโครโฟน (Microphone) (ประดิษฐ์ วิไลรัตน์. 2530 : 150)

เดชา จันทภาษา (2525 : 44-46) กล่าวถึงเทปวิดีโอโดยสรุปว่า เทปวิดีโอที่มีใช้มาแต่เดิมนั้นมีขนาดใหญ่ถึง 2 นิ้ว เครื่องก็มีขนาดใหญ่และใช้เฉพาะในสถานีโทรทัศน์เท่านั้น แต่ปัจจุบันปรากฏว่าได้มีการพัฒนาเทปม้วน (Open reel) ลดขนาดลงเหลือ 1 นิ้ว เทปยู-แมติก (U-Matic) ขนาด 3/4 นิ้ว และ เทป วีเอชเอส (VHS ย่อมาจาก Video Home System) และเบต้าแมกซ์ (Betamax) ขนาด 1/2 นิ้ว นอกจากพัฒนาขนาดลงแล้วยังได้มีการเพิ่มประสิทธิภาพขึ้นอีกมาก

เทปขนาด 1 นิ้ว มีอยู่ 2 ชนิด ที่ได้รับการรับรองจาก องค์การกระจายข่าวของยุโรป (European Broadcasting Union หรือ EBU) และสมาคมวิศวกรทางภาพยนตร์และวิทยุโทรทัศน์ในสหรัฐอเมริกา (The Society of Motion Picture and Television Engineers หรือ SMPTE) ว่าเป็นเทปที่ได้มาตรฐานโลกเทียบเท่าหรือดีกว่า ได้แก่ ชนิดฟอร์แมต บี (Type B-Format) คิดค้นและพัฒนาโดยบริษัทบอสช์ เฟรนซ์ แห่งเยอรมนี กับชนิดฟอร์แมต ซี (Type C-Format) คิดค้นและพัฒนาโดยบริษัทเอมเบ็กซ์ คอร์ปอเรชั่น แห่ง

สหรัฐอเมริกา เทปทั้ง 2 ชนิด สามารถบันทึกภาพได้เต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ โดยไม่มีการสูญหายทางคุณภาพ ถ้าเอากลับไปกลับมาได้ถึง 5 ครั้ง นอกจากนั้นยังสามารถทำเทคนิคพิเศษอื่น ๆ ได้อีก เช่น บันทึกภาพที่ละเฟรม สำหรับงานที่แสดงการเคลื่อนไหว (Animation) ก็สามารถปรับให้แสดงการเคลื่อนไหวได้อย่างช้า ๆ (Slowmotion) ชนิดปรับความเร็วได้ทั้งเดินหน้าและถอยหลัง หรือหยุดภาพนิ่ง (Freeze) สามารถตัดต่อได้เป็นอย่างดี เครื่องเทปประกอบด้วยอุปกรณ์วัดตรวจสอบสัญญาณภาพได้ตลอดระบบ

เทปวิดีโอ 8-มม. ขนาด 3/4 นิ้ว คิดค้นและพัฒนาโดยบริษัทโซนี่ แห่งประเทศญี่ปุ่น ที่ทั่วโลกยอมรับรูปแบบนี้เป็นมาตรฐาน ขึ้นชื่อว่าเทปโทรทัศน์ขนาด 3/4 นิ้ว จึงมีแค่ 8-มม. เท่านั้น แถบเทปถูกบรรจุอยู่ในตลับคาสเซตต์ ขนาดใหญ่กว่าเทปที่ใช้ตามบ้านประเภท วีเอชเอส หรือ เบต้าแมกซ์ ประมาณ 3 เท่า

เทปวิดีโอขนาด 1/2 นิ้ว ที่นิยมใช้ในตลาดมี 2 ชนิด คือ วีเอชเอส คิดค้นและพัฒนาโดยบริษัทเจวีซี กับ เบต้าแมกซ์ (Betamax) คิดค้นพัฒนาโดยบริษัทโซนี่ ทั้งสองบริษัทอยู่ในประเทศญี่ปุ่น เทปขนาด 1/2 นิ้วนี้ ปัจจุบันได้มีการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีไปมากทั้งคุณภาพและเทคนิคการนำมาโครคอมพิวเตอร์มาใช้ด้วย ทำให้สะดวกต่อการใช้งานหรือการบันทึก สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมภาพและเสียงที่บันทึกไว้แล้วด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้

ประโยชน์ของวิดีโอ

วิดีโอเป็นสื่อประจักษ์ที่นำเอาเทคโนโลยีหลายอย่าง มาใช้ร่วมกันได้อย่างสะดวก สามารถบังคับการจ้องดู การพิจารณาจากผู้ชมได้ด้วยการถ่ายทำ สื่อวิดีโอนั้นมีทั้งส่วนดีและไม่ดี คละกันไปเหมือนหนังสือหรือสื่อทั่วไป วิดีทัศน์หรือโทรทัศน์บางรายการสามารถเปลี่ยนทัศนคติของผู้ชมได้ จึงมิได้มีเฉพาะแต่ความบันเทิงเท่านั้น (Moyers. 1988 : 118-120) วิดีทัศน์เป็นสื่อประสมที่สามารถจะจูงใจให้ผู้ชมเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้ชมกลายเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้ชมรายการที่ตนสนใจ (Burns. 1990 : 41) เพียงแต่ผู้ชมหรือผู้ใช้จะเลือกให้เหมาะสมกับตนเอง

ปัจจุบันมีการนำวิดีโอ มาใช้กันอย่างแพร่หลายในหน่วยงาน องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันเช่น เพื่อความบันเทิง ธุรกิจ การค้า การศึกษา การประชาสัมพันธ์ และมีแนวโน้มว่าจะใช้วิดีโอมากยิ่งขึ้น ดังที่ โฮว (Howe. 1989 : 376) กล่าวไว้ใน World Book Encyclopedia โดยจำแนกตามแหล่งที่ใช้ดังนี้

1. การใช้ภายในครัวเรือน จะเป็นการใช้วีดิทัศน์เพื่อความบันเทิงภายในครอบครัว มากกว่าเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น โดยนิยมแพร่หลายมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2513 ที่มีการใช้เทป วีดิทัศน์เพื่อบันทึกการรายการต่าง ๆ ที่น่าสนใจจากโทรทัศน์ โดยการตั้งโปรแกรมไว้ล่วงหน้าในเวลาที่ต้องการ และในขณะที่ตั้งโปรแกรมบันทึกก็สามารถชมรายการอื่น ๆ ด้วยก็ได้ หรือบางครั้งใช้ กล้องวีดิทัศน์บันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในครอบครัวเพื่อทำเป็นภาพยนตร์ของครอบครัวก็ได้ และหากต้องการให้ชมรายการวีดิทัศน์ได้พร้อมกันหลาย ๆ บ้าน ก็อาจจะมีการต่อสายสัญญาณเชื่อมโยง ถ่ายทอดรายการวีดิทัศน์ไปยังที่แห่งอื่น โดยใช้สายเคเบิลซึ่งกำลังเป็นที่นิยมกันในปัจจุบัน

2. การใช้ภายในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา วีดิทัศน์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากต่อการเรียนการสอน เช่น อาจารย์สามารถใช้โปรแกรมการสอนจากรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ขณะเดียวกันก็บันทึกวีดิทัศน์เก็บไว้เพื่อใช้ในการสอนครั้งต่อไปเมื่อเวลาที่ต้องการ และโรงเรียนส่วนมากมักจะมีโทรทัศน์วงจรปิดที่สามารถถ่ายทอดรายการจากวีดิทัศน์ ไปยังห้องเรียนหลายห้อง ในขณะเดียวกันได้ ในบางสถาบันใช้วีดิทัศน์บันทึกผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยทำเป็นรายการเพื่อการศึกษาโดยตัวของผู้เรียนเอง และสำหรับในการศึกษาทางการแพทย์จะใช้วีดิทัศน์แสดงให้เห็นเทคนิคการผ่าตัดใหม่ ๆ

3. การใช้ภายในธุรกิจโทรทัศน์ วีดิทัศน์เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในกิจการด้านการค้า และการเผยแพร่ภาพออกทางโทรทัศน์ ที่จะต้องใช้การบันทึกภาพด้วยเทปวีดิทัศน์เพื่อแสดงให้เห็น องค์ประกอบของแผนงาน หรือรายการที่ต้องมีการออกรายการซ้ำ เช่น การโฆษณาสินค้าต่าง ๆ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเสนอข่าวทางโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องใช้การบันทึกการรายงานข่าว ด้วยเทปวีดิทัศน์

4. การใช้ภายในอุตสาหกรรมอื่น ๆ นายจ้างจะใช้วีดิทัศน์เพื่อบันทึกการฝึกอบรม และขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ มาฉายให้ลูกจ้างชม พนักงานชายสามารถศึกษาวิธีการเตรียมตัวชาย ที่แสดงถึงวิธีการขายสินค้าที่ประสบผลสำเร็จ และสามารถทำให้พบความสำเร็จในการปฏิบัติงานต่อไป การติดตั้งกล้องถ่ายวีดิทัศน์สามารถช่วยในการรักษาความปลอดภัยในกิจการธนาคาร การทดลองต่าง ๆ และในสถานการณ์อื่น ๆ ซึ่งต้องมีการรักษาความปลอดภัยอย่างมาก

คุณค่าของวีดิทัศน์ทางการศึกษา

วีดิทัศน์ ได้นำมาใช้ในสถานศึกษาอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นการประยุกต์สื่อการสอน ประเภทโทรทัศน์ที่สามารถนำรูปธรรมมาประกอบการสอนได้สะดวกรวดเร็ว และสะดวกในการใช้

ชม ภูมิภาศ (2523 : 238) ได้เขียนถึงประโยชน์ของวีดิทัศน์ไว้ว่า เป็นสื่อที่นำเอาความชำนาญฝ่ายต่าง ๆ เข้ามาร่วมกันเสนอสาระแก่ผู้เรียน มีความใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นจริง ค่าใช้จ่ายถูกลง และใช้ได้สะดวกตามเวลาที่ต้องการใช้ซ้ำ ๆ กันได้

ปัจจุบันมีการนำวีดิทัศน์มาใช้ในสถานศึกษากันอย่างกว้างขวาง ไพบูลย์ จันทอศ (2526 : 42) ได้กล่าวถึงเทปวีดิทัศน์ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนว่า ค่าใช้จ่ายในการผลิตเป็นเทปวีดิทัศน์ในโรงเรียนนั้นไม่แพงมากนัก สามารถยืมภาพยนตร์ที่ดี ๆ มีสาระมาบันทึกได้เอง การถ่ายทำจากของจริงก็ทำได้สะดวก ไม่ต้องล้างฟิล์มเหมือนกับภาพยนตร์ ประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทปวีดิทัศน์ในการเรียนการสอนก็คือ นักเรียนได้เห็นทั้งภาพและได้ยินทั้งเสียงเหมือนภาพยนตร์หรือชมโทรทัศน์ ซึ่งจะมีส่วนเข้าใจและให้ความเข้าใจได้มากกว่าฟังอาจารย์บรรยาย เพราะภาพและเสียงที่ปรากฏทำให้นักเรียนไม่เบื่อ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการสาธิตการทดลอง หรือกิจกรรมบางอย่างนั้น ได้นำเทปวีดิทัศน์มาใช้กันมาก เพราะมีคุณสมบัติที่เหมาะสมอยู่หลายประการด้วยกัน สมาน ชาดิยานนท์ (2517 : 140) ได้ชี้ให้เห็นว่า สามารถใช้เทปวีดิทัศน์บันทึกกิจกรรมการทดลอง ที่ใช้อุปกรณ์พิเศษให้ผู้เรียนดูพร้อมกันได้คราวละมากกว่าสภาพการทดลองปกติ

เป็รื่อง กุมุท และครรชิต อัดถการ (2515 : 3-4) ได้กล่าวถึงเรื่อง การสาธิตไว้ว่า โทรทัศน์ใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล เพราะสามารถให้นักเรียนเห็นในสิ่งที่ควรเห็น และยังจำกัดความผิดพลาดในการสาธิตได้โดยเทปวีดิทัศน์บันทึกภาพไว้ล่วงหน้า

เทปวีดิทัศน์ ถูกนำมาใช้กันอย่างกว้างขวางในวงการการศึกษา เพราะคุณสมบัติของเทปวีดิทัศน์ นอกจากจะบันทึกภาพและนำมาเปิดดูได้ทันทีแล้ว วีดิทัศน์ยังสามารถบันทึกภาพนำมาตัดต่อเนื้อหาที่เอื้ออำนวยต่อบทเรียน หรือนำมาแก้ไขปรับปรุงต่อไปได้ วีดิทัศน์ใช้บันทึกภาพการสาธิตต่าง ๆ ได้ และสามารถบันทึกและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดของการสาธิตให้ดีขึ้นได้ แสดงมุมต่าง ๆ ที่ไม่อาจเห็นได้ด้วยวิธีธรรมดา และยังสามารถนำไปใช้ได้อีกในครั้งต่อไป (Dale. 1969 : 355) ในการใช้วีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการในการสอนหลาย ๆ วิธีก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และส่งเสริมความคงทนในการจำให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้น (Abdul-Munim. 1989 : 607 A)

นอกจากนี้ วิจิตร ภักดีรัตน์ (2523 : 327 - 328) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปวีดิทัศน์ที่มีต่อการศึกษา โดยสรุปดังนี้ คือ

1. เป็นเครื่องมือที่เข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อม ๆ กัน ทั้งมีความสะดวกและประหยัด

2. เป็นการผสมผสานส่วนที่ดีที่สุดของภาพยนตร์ และวิทยุเข้าด้วยกัน
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถเอาชนะอุปสรรคของการเรียนรู้ได้หลายประการ ซึ่งไม่จำเป็นว่าผู้รับจะต้องมีความสามารถทางภาษาสูง หรือต้องอยู่ ณ สถานที่เกิดเหตุการณ์นั้น
4. เป็นการเผยแพร่ความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญ ไปยังผู้รับได้เป็นจำนวนมาก
5. ทัศนียภาพสามารถนำเสนอการสอนหลายอย่างมาใช้ร่วมกันอย่างสะดวกเป็นการใช้สื่อที่เรียกว่า สื่อประสม ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์
6. เป็นอุปกรณ์การสอนที่ใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ประถมมัธยม และชั้น-อุดมศึกษา
7. ใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล ในบทเรียนที่มีการปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์
8. การวิจัยพบว่า ทัศนียภาพใช้สอนหลักการความคิดรวบยอดและกฎเกณฑ์ได้ผลดีที่สุด

ห้องสมุดกับการศึกษา

ความหมายของห้องสมุด

คำว่า "ห้องสมุด" ภาษาอังกฤษใช้ "Library" ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า "Libraria" แปลว่า ที่เก็บหนังสือ และเป็นที่เข้าใจกันมานานแล้วว่า ความนิยมเก็บหนังสือมีมาแต่โบราณ ทั้งนี้เพราะหนังสือคือความรู้ ปัจจุบันห้องสมุดไม่ใช่เป็นเพียงสถานที่เก็บหนังสือเท่านั้น หากแต่เป็นแหล่งรวมสรรพวิชา ซึ่งชุมนุมความคิด ความก้าวหน้าแห่งอารยธรรมจากวัสดุทุกประเภทไว้ อาทิ ต้นฉบับตัวเขียน เอกสารแผ่นพับ ภาพโฆษณา แถบเสียง ตลอดจนภาพยนตร์และวัสดุอื่น ๆ ซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่ต้องการแก่ผู้ใช้ได้ ฉะนั้นสังคมปัจจุบันจึงรับเอาห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ทั้งนี้เพราะภายในห้องสมุดมีเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้ใช้บริการได้รับรู้ข่าวสารที่ทันสมัยเสมอ โดยมี "บรรณารักษ์" เป็นผู้ดำเนินงานให้ห้องสมุดบรรลุจุดมุ่งหมายและสอดคล้องกับความต้องการของห้องสมุดนั้น ๆ (วราณี ฐาปนวงศ์สานติ. 2531 : 1-4)

บทบาทของห้องสมุดในสถานศึกษา

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ย่อมเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางระบบการศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรใหม่ให้สนองนโยบายของรัฐบาล เพื่อการพัฒนาคนโดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้รู้จักแสวงหาความรู้ รู้จักคิดเป็น ทำเป็น เมื่อเป็นดังนี้ บทบาท

ของห้องสมุดสมควรจะได้รับการพิจารณาในด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าในสถาบันการศึกษา เพราะในการเรียนตามหลักสูตรใหม่ผู้เรียนจะต้องช่วยตัวเองในการค้นคว้าหาความรู้ให้มากขึ้น บทบาทของอาจารย์ซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางของการสอนเป็นผู้ชี้แนะและป้อนความรู้ทั้งหมด กลายเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำถึงแหล่งที่ผู้เรียนพึงแสวงหาความรู้ได้ และแหล่งที่เป็นที่รวบรวมความรู้หลายสาขาวิชาก็คือ ห้องสมุด เมื่อบทบาทของอาจารย์ผู้สอนเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์ก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงบทบาทของห้องสมุดและบรรณารักษ์นั้น แม้นมาส ชวลิต (2526 : 36) ได้แสดงข้อคิดเห็นว่า บทบาทของห้องสมุดสถาบันการศึกษาและบทบาทของบรรณารักษ์จะต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความเป็นไปของสภาวะสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีอิทธิพลเป็นอย่างมาก ยุคนี้เป็นยุคที่คนต้องใช้ข้อมูลอย่างมากเพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินการในเวลาที่รวดเร็ว

ห้องสมุดสถาบันการศึกษายุคใหม่ จะต้องปรับสภาพให้เข้ากับความเป็นไปของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงมากเนื่องจากอิทธิพลของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทางสังคมและเศรษฐกิจเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาทำให้เกิดหลักสูตรใหม่ ซึ่งเน้นการพัฒนาคนว่า จะต้องเป็นคนที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้ มีสติปัญญา คิดเป็น ทำเป็น สามารถเล็งชีวิตรู้ได้โดยอิสระ อาจารย์ผู้สอนต้องปรับตัวเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ และบรรณารักษ์ต้องจัดห้องสมุดให้คล้ายคลึงตามสภาพสังคมและสถาบัน ต้องปรับปรุงโครงสร้างเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ แทนที่จะมีแค่หนังสือเพียงอย่างเดียวก็ต้องมีวัสดุอื่นอีก เช่น วิทยานิพนธ์ วัสดุทัศนวัสดุ จุลสาร และเอกสารอื่น ๆ เป็นต้น (แม้นมาส ชวลิต. 2526 : 36-38)

ดังนั้นห้องสมุดในสถาบันการศึกษาจึงจัดได้ว่า มีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมการศึกษา ด้วยการจัดห้องสมุด ให้มีลักษณะเป็นเครื่องมือที่ทันสมัยในการส่งเสริมการศึกษา ให้การศึกษาเพิ่มพูนความรอบรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์ ส่งเสริมความรู้ศิลปวัฒนธรรม เพราะห้องสมุดเป็นจักรกลในการสอน เป็นสถานที่ซึ่งนักศึกษาใช้ศึกษาหลังจากการเรียนในห้องและสัมมนากลุ่ม ตลอดจนมีหน้าที่บริการในการสอนและการวิจัยของอาจารย์

ลักษณะดังกล่าวแสดงว่า ห้องสมุดจะมีบทบาทในการส่งเสริมไม่แต่เพียงลักษณะวิชาการตามหลักสูตรและโครงการวิจัยของอาจารย์เท่านั้น แต่จะต้องบริการรวมไปถึงสาขาวิชานอกเหนือหลักสูตร และจะต้องมีทั้งบรรณานุกรมทั่วไป และบรรณานุกรมเฉพาะวิชา หนังสือเอกสารของห้องสมุดจะต้องจัดให้ง่ายต่อการหยิบใช้ การให้อืมควรเป็นไปโดยสะดวก นักศึกษาและอาจารย์

ควรได้รับการบอกเล่าเกี่ยวกับหนังสือ เอกสาร และบริการของห้องสมุด ควรมีโปรแกรมการสอน วิชาการใช้ห้องสมุด อาคารห้องสมุดจะต้องมีลักษณะส่งเสริมงานสอนและงานบริการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะต้องร่วมมือร่วมใจกับอาจารย์ทุกวิถีทางเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ห้องสมุดจะต้องมีเจ้าหน้าที่ที่มีคุณวุฒิและความสามารถที่เหมาะสม ที่จะส่งเสริมการศึกษาของสถาบัน (นวนิตย์ อินทรามะ. 2517 : 359)

โดยปกติแล้วผู้ใช้บริการห้องสมุดย่อมมีความหวังที่จะได้อะไรบางอย่าง เพื่อสนองความต้องการของตนจากห้องสมุด ความคาดหวังและความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดจำแนกออกได้ 4 รูปแบบที่สำคัญ (ชุบ กาญจนประกร. 2528 : 2-3) คือ

1. ความคาดหวังที่จะใช้ห้องสมุด เพื่อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความรู้ทั่วไปให้แก่ตนเอง
2. ความต้องการที่จะหาข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาวิจัย
3. ความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือแนะนำในการศึกษาค้นคว้า เมื่อประสบปัญหาการใช้บริการของห้องสมุด
4. ความต้องการที่จะได้เห็นความเป็นระเบียบของห้องสมุด ทั้งเทคนิคการจัดห้องสมุด ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเป็นไปโดยสะดวก รวมทั้งภาวะแวดล้อม ผู้บริหารห้องสมุด และเจ้าหน้าที่

ความคาดหวังหรือความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดทั้ง 4 ประการนี้ จะต้องมีการปฏิบัติต่อกันอย่างมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทั้งปฏิบัติต่อกันในระหว่างกลุ่มเจ้าหน้าที่ด้วยกัน และการปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ หากผู้ใช้ห้องสมุดได้รับการตอบสนองจากผู้บริการอย่างมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแล้ว ความพึงพอใจและความประทับใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดจะเกิดตามมา นอกจากนี้จะต้องพิจารณาถึงการสนองตอบต่อความคาดหวัง หรือมุ่งหวังที่บุคคลภายนอก หรือวัตถุประสงค์ของการใช้ห้องสมุดของบุคคลภายนอกที่มีต่อองค์กรด้วย

ห้องสมุดควรร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับอาจารย์ เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา และให้นักศึกษามีอิสระที่จะใช้ห้องสมุด ในการร่วมมือกันนี้ทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดต่างก็มีหน้าที่ของตน

การสอนจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยวิธีใด ควรจะเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตื่นเต้น กระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของห้องสมุดว่า เป็นแหล่งจำเป็นต่อการเพิ่มพูนสติปัญญาและความรอบรู้ของตน

ห้องสมุดเองก็ต้องทำให้อาจารย์รู้สึกว่ ห้องสมุดเป็นแหล่งที่จะช่วยเหลือในการสอน และการวิจัยของตน ทำให้ต้องการเข้าใช้ห้องสมุดและใช้บริการของห้องสมุด และจะส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดโดยกำหนดให้อ่านหนังสือ หรือค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด หรืออาจารย์อาจจะเชิญเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไปบรรยายเกี่ยวกับเครื่องมือทางบรรณานุกรม ที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในการหาแหล่งข้อมูลต่าง ๆ หรือขอคำปรึกษาบรรณารักษ์ให้จัดหาเอกสารหรือวัสดุพิเศษเฉพาะวิชาสำหรับงานสอนและงานวิจัยของตน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากต่างฝ่ายต่างร่วมมือกัน บรรณารักษ์ที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องทราบหลักสูตร และความสนใจส่วนตัวของอาจารย์แต่ละคน ตลอดจนการกำหนดงานของอาจารย์ให้นักศึกษาทำ บรรณารักษ์จะต้องเป็นผู้แจ้งข่าวเกี่ยวกับหนังสือ หรือวัสดุสื่อการศึกษาประเภทอื่น ๆ ที่เข้ามาใหม่ในห้องสมุด ช่วยนักศึกษาในการใช้บริการจากห้องสมุดโดยจัดหาเครื่องช่วยในการค้นคว้า จัดบริการสถานที่พิเศษสำหรับนักศึกษาระดับสูงและผู้ที่ทำวิจัย หากมีเวลาและกำลังพอ บรรณารักษ์และอาจารย์ก็ควรจะร่วมมือกันเตรียมบรรณานุกรม หนังสือ และสื่อในวิชาที่อาจารย์สอน (นวนิตย์ อินทรามะ. 2517 : 359-360)

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และห้องสมุดมีผลอย่างยิ่ง ต่อการให้บริการของห้องสมุด หากความสัมพันธ์ดังกล่าวมีไม่เพียงพอ วัตถุประสงค์ด้านการให้บริการทางการศึกษาของห้องสมุดก็จะไม่บรรลุผล อาจารย์จะไม่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อการศึกษาประกอบการสอนได้เต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณภาพและปริมาณของงานบริการต่าง ๆ ภายในห้องสมุด ไม่ได้รับการรับรู้จากผู้ใช้บริการห้องสมุด (Nelson. 1973 : 268-269)

โร (Roe) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์และห้องสมุดไว้ว่า บรรณารักษ์ควรให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ในการจัดหาวัสดุประกอบการเรียนการสอน อาจารย์ก็ควรให้คำแนะนำแก่บรรณารักษ์เกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาของตน และห้องสมุดของแต่ละสาขาวิชาควรมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น 1 คน ประจำอยู่ในห้องสมุดด้วย (Callaghan. 1976 : 171-174 ; citing Roe. 1975)

ห้องสมุดควรพยายามที่จะส่งเสริมให้อาจารย์มีความสัมพันธ์กับห้องสมุด โดยการจัดให้บริการต่าง ๆ แก่อาจารย์เป็นกรณีพิเศษ เช่น บริการรับ-จ่าย โดยให้สิทธิพิเศษแก่อาจารย์ในการยืมหนังสือได้มากกว่า และนานกว่าผู้ใช้บริการห้องสมุดประเภทอื่น ๆ การจัดบริการหนังสือจอง (Reserved books) ให้กับอาจารย์ และแจ้งให้อาจารย์ทราบถึงความจำเป็นในการจัดให้มีบริการหนังสือจองอย่างเป็นทางการ ขอความร่วมมือให้อาจารย์ปรับปรุงรายชื่อหนังสือจองให้

กันสมัยอยู่เสมอ ขอร้องให้อาจารย์แจ้งรายชื่อหนังสือที่กำหนดให้นักศึกษาอ่านเพื่อห้องสมุดจะได้ จัดหนังสือ และกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสม นอกจากนี้ต้องจัดให้มีบริการตอบคำถามและ ช่วยการค้นคว้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่อาจารย์ในการเตรียมการสอนและการวิจัย และให้ความ ช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ เช่น จัดเตรียมสุนทรพจน์ และรายงานการประชุม หรือการค้นคว้าเพื่อ วัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งทั้งในและนอกสาขาวิชาที่สอน (Lyle. 1974 : 100-101)

ห้องสมุดกับการศึกษาทางวิชาช่าง

บทบาทของห้องสมุดในสังคมปัจจุบันถือได้ว่า ห้องสมุดเป็นสถาบันที่มีบทบาทในการพัฒนา มนุษย์ในทางพุทธิปัญญา เป็นแหล่งเสริมสร้างความรู้ ให้การศึกษาแก่บุคคลระดับต่าง ๆ ในสังคม ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน สามารถสนองตอบในเรื่องการศึกษาตลอดชีวิตได้เป็นอย่างดี ห้องสมุดจึงมีหน้าที่ในการยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้เรียนไปประกอบ อาชีพตามอัธยาศัย (ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. 2531 : 22-24) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียน การสอนตามแนวหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าด้วยตนเองอย่างเช่นปัจจุบัน ความสำคัญของ ห้องสมุดในฐานะ แหล่งวิชา จะมีมากขึ้น ทั้งนี้เพราะการใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอน จะ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัยของแต่ละบุคคล คือ ผู้เรียนที่เรียนเก่งจะสามารถ เรียนรู้ได้เต็มที่ตามที่ต้องการ ส่วนผู้เรียนที่เรียนอ่อนหรือเรียนช้าก็สามารถเรียนรู้ได้อย่างน้อย ก็เท่ากับจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนกำหนดให้ และที่สำคัญการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุด จะช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ลงทนต์ถาวร (อุทัย เพชรชวส. 2528 : 41-44)

การศึกษาในวิชาช่างเทคนิค ที่จะต้องมีวิชาการทดลองปฏิบัติทางช่างและงานฝึกทักษะ ซึ่งมุ่งให้นักศึกษา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ เพื่อให้มีโอกาสอย่างกว้างขวางที่จะเข้าสู่อาชีพ อิสระ ทั้งในฐานะผู้ผลิตและผู้ให้บริการในสังคมอุตสาหกรรม ห้องสมุดนับเป็นศูนย์กลางของ การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่สำคัญยิ่ง กล่าวคือ นอกจากจะเป็นศูนย์รวมของสื่อประเภทตีพิมพ์แล้ว ห้องสมุดยังจำเป็นที่จะต้องให้บริการสื่อประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ (Non-printed media) อีกด้วย หรือที่นักเทคโนโลยีทางการศึกษาเรียกสื่อประเภทนี้ว่า วัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา (Educa- tional Technology Materials) ประเภทสื่อโสตทัศน (Audio - visual media) ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนย่อมมีความสามารถในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันตามทฤษฎีความแตกต่าง ระหว่างบุคคล สื่อในการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องมีหลายรูปแบบ เพื่อสนองความสามารถของบุคคล ตามทฤษฎีนี้ วัสดุไม่ตีพิมพ์ซึ่งผลิตออกมาในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ แผ่นใส

ไมโครฟิล์ม เทปเสียง เทปวิดีโอ เป็นต้น สื่อเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการให้บริการในห้องสมุดเป็นอย่างมาก เพราะสื่อประเภทนี้มีความสำคัญต่อการศึกษาและการเรียนรู้ของคนเรามาก (จิตสุภาไชยกิจ. 2531 : 28-29)

ในด้านการให้บริการสื่อการศึกษานั้น ทรรสนิสา กัลยาณมิตร (2530 : 2-4) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า หนังสือ วัสดุโสตทัศนศึกษา รวมถึงอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ล้วนเป็นสื่อการศึกษาทั้งสิ้น นั่นก็คือ ต่างก็เป็นตัวนำและตัวเร่งให้เกิดความสนใจใคร่จะเรียนรู้ และผู้เรียนเองก็มีวิธีการเรียนรู้ด้วยสื่อหลายประเภท การอ่านหนังสือจึงไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนอาจจะเรียนได้ดีจากการฟัง เช่น ฟังจากเทปหรือแผ่นเสียง และในขณะที่ผู้เรียนอีกคนอาจจะเรียนรู้ได้มากกว่า หากได้เรียนรู้จากภาพยนตร์หรือเทปวิดีโอ แม้แต่ผู้เรียนที่ชอบอ่านหนังสือก็อาจจะเรียนบางเรื่องบางวิชาเข้าใจได้ดีขึ้นหากได้ศึกษาเพิ่มจากหุ่นจำลองซึ่งมีส่วนมิติ การยึดถือว่าหนังสือเป็นสื่อการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียวจึงไม่ถูกต้อง การจะศึกษาหรือเรียนรู้ให้ได้ผลดีนั้นจะต้องเรียนจากสื่อหลาย ๆ ประเภท ซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่าน การฟังการดู และการสัมผัส จึงจะเกิดการเรียนรู้ได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว

ปัจจุบันห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศให้ความสำคัญแก่วัสดุประเภทสื่อโสตทัศนศึกษาเท่าเทียมวัสดุประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าสื่อโสตทัศนหรือวัสดุไม่ตีพิมพ์มีความสำคัญมากในการเป็นศูนย์รวมความสนใจ มีคุณค่าในแง่ของความจำ ทำให้ผู้ดูหรือผู้ฟังจดจำในเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ง่าย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาศิลปศาสตร์. 2533 : 18-19) ห้องสมุดขนาดเล็กต่าง ๆ ได้เริ่มนำวัสดุไม่ตีพิมพ์เข้ามาสู่ห้องสมุด โดยไม่คำนึงว่าผู้ใช้จะเป็นบุคคลประเภทใด ปรากฏว่าสื่อประเภทแผ่นภาพโปสเตอร์ เทปวิดีโอ เทปบันทึกเสียง และคอมพิวเตอร์ ได้มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพเป็นอย่างมากในการช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดเป็นผู้มีความทันสมัย นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดหาวัสดุไม่ตีพิมพ์เข้าห้องสมุดนั้น เป็นวิธีที่วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ใช้ติดตามความก้าวหน้าและพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีได้เร็วขึ้น (สมาน ลอยฟ้า. 2528 : 32)

สำหรับการเรียนรู้ทางวิชาช่างนั้น แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของกรมอาชีวศึกษา มีจุดเน้นของนโยบายที่เด่นชัดให้มีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่ครบวงจร เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมทั้งทักษะวิชาชีพ และความสามารถในการสร้างผลงานที่ได้คุณภาพมาตรฐานรวมทั้งความสามารถในการจัดการ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ และหลักสูตรที่พัฒนาใหม่ใช้ในปีการศึกษา 2530 ก็ได้ระบุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในข้อที่ 5 ไว้ว่า "เพื่อให้สามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา จากแหล่งวิทยาการ

สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้" (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : 2) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจะต้องได้รับการสนับสนุนให้เป็นคลังแห่งความรู้ และมีบทบาทเพื่อสนับสนุนนโยบายตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษา และสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นคือ ห้องสมุดจะต้องปรับปรุงการจัดและการบริการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ด้วยการจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์วัสดุทัศนศึกษาที่ประกอบไปด้วยเนื้อหาและวิทยาการที่ทันสมัยให้เพิ่มมากขึ้นและมีจำนวนเพียงพอที่จะให้บริการ ตลอดจนจัดให้มีการจัดบริการด้านกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และการให้บริการที่รวดเร็ว ซึ่งโดยสรุปก็จะเป็นผลทำให้ห้องสมุดมีความสำคัญและพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างเป็นที่ยอมรับของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (นงนาฏ ดันดีเสวี. 2530 : 59-64)

ห้องสมุดวิดิทัศน์กับการศึกษา

จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ เมื่อนำมาประยุกต์เข้ากับโลกของการสื่อสารมวลชนในปัจจุบัน จึงเกิดแนวความคิดที่จะพัฒนาให้บริการของห้องสมุดสามารถจูงใจผู้ใช้บริการให้หันมาสนใจต่อการใช้บริการห้องสมุดเพิ่มขึ้น อีกทั้งมีความต้องการที่จะใช้สื่อสมัยใหม่ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ทำให้ห้องสมุดหรือศูนย์สารนิเทศหลาย ๆ แห่งเห็นความสำคัญของสื่อประเภทโสตทัศน ให้นำส่วนดีของเทคโนโลยีทางการศึกษามาประยุกต์เข้ากับการบริการสื่อประเภทต่าง ๆ ภายในหน่วยงานของตน โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสื่อประเภทโสตทัศน ห้องสมุดได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านั้นมาให้บริการ และห้องสมุดหลายแห่งได้จัดให้เป็นมุมหรือห้องเฉพาะเพื่อต้องการเน้นการบริการเฉพาะด้าน แล้วเรียกชื่อว่า ห้องสมุดเสียง ห้องสมุดภาพและเสียง หรือ ห้องสมุดวิดิทัศน์ เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานของห้องสมุดภาพและเสียง ห้องสมุดวิดิทัศน์ บทบาทของห้องสมุดวิดิทัศน์ รวมทั้งความร่วมมือและความสัมพันธ์ของอาจารย์ กับห้องสมุดวิดิทัศน์

ห้องสมุดภาพและเสียง

ไพศาล ชั่วชูหนู (2529 : 5-7) ได้อธิบายถึงแนวคิด หลักการ และการดำเนินงานของห้องสมุดภาพและเสียงไว้ว่า แนวคิดในหลักการสร้างห้องสมุดภาพและเสียงนั้น เกิดจาก

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถจะรับสิ่งที่เป็นประโยชน์จากวิธีการจัดการศึกษาในลักษณะที่ไม่ใช้วิธีการบังคับหรือยึดเหนี่ยวให้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกในการเรียนกว้างขึ้น และสามารถตัดสินใจเลือกเอาส่วนหนึ่งส่วนใดจากการบริการของห้องสมุดภาพและเสียงที่จัดไว้ให้ตามความพอใจของแต่ละบุคคลได้

ถ้ากล่าวได้โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่มองเห็นกันโดยทั่วไปว่า การดำรงชีวิตของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลัก 2 ประการ

1. สิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ
2. ตัวมนุษย์เอง

สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตมาก เช่น ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตหนาวย่อมจะมีความเป็นอยู่ อาหารการกิน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีแตกต่างไปจากผู้ที่อยู่ในเขตร้อน เป็นต้น ส่วนตัวมนุษย์เองมีความรู้สึกริเริ่มคิดและความต้องการพื้นฐานย่อมแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตหรือการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

ห้องสมุดภาพและเสียงเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการศึกษาขึ้นภายในโรงเรียน เป็นสิ่งแวดล้อมประเภทประยุกต์หลักการทางจิตวิทยาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้จากโปรแกรมต่าง ๆ ที่อาจารย์หรือบรรณารักษ์จัดไว้ให้อย่างกว้างขวาง โดยใช้คุณสมบัติที่ดีบางประการของเครื่องมือสื่อมวลชนบางประเภทมาใช้ให้เหมาะสม

หลักการของห้องสมุดภาพและเสียงก็คือ จะส่งภาพที่รับจากเครื่องส่งโทรทัศน์หรือเครื่องเล่นวีดิทัศน์ไปยังจอโทรทัศน์ (หรือมอนิเตอร์) ซึ่งติดตั้งไว้ในห้องสมุดตามตำแหน่งที่เหมาะสม ส่วนเสียงนั้นจะแยกส่งไปต่างหาก

วิธีการส่งเสียงของห้องสมุดภาพและเสียงนั้น กระทำโดยมีตัวควบคุมเสียง (Sound controller) ซึ่งเสียงที่ส่งออกไปจากตัวควบคุม จะมี 4 โปรแกรม คือ

1. เสียงของโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์
2. เสียงจากเทปดัด
3. เสียงจากวิทยุระบบ เอ.เอ็ม.
4. เสียงจากวิทยุระบบ เอฟ.เอ็ม.

เสียงจากตัวควบคุม 4 โปรแกรม จะสามารถปรับความดัง แล้วส่งไปตามสายเคเบิลพร้อมกันไปยังนักศึกษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้หูฟังเสียบเข้าตามจุดต่าง ๆ ที่ติดตั้งไว้ หมุนลูกบิด (Selector switch) เลือกฟังเสียงตามความพอใจ

ห้องสมุดภาพและเสียงจัดเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา ประเภทเทคนิควิธีการ โดย การนำเอาคุณสมบัติเฉพาะอย่างของสื่อมวลชนบางประเภท คือ โทรทัศน์หรือเทปวีดิทัศน์ วิทยุทั้ง ประเภท เอ.เอ็ม. และ เอฟ.เอ็ม. กับเทปดัดลบ มาใช้ในการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบเอกัตภาพ เพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลเสียงได้จัดรายการออกไป 4 อย่างแล้ว ผู้เรียนก็สามารถเลือกศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งจาก 4 อย่างนั้นได้โดยอิสระ หัวใจของความสำเร็จในการใช้ห้องสมุดภาพและเสียงก็คือ การป้อนรายการที่ดี และมีความ เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมรายการนั่นเอง

พื้นฐานความคิดการสร้างอุปกรณ์ มาจากการนำเอาเทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์มา ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษา เพราะปัจจุบันนี้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทอย่าง กว้างขวาง จนกล่าวได้ว่าโลกกำลังเข้าสู่ยุคอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์บางอย่างที่เคยมีราคาแพงและ ดูเหมือนฟุ่มเฟือย ก็มีราคาถูกลงจนมองเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ดังนั้นจึงมีการพิจารณาเลือก อุปกรณ์ที่มีคุณสมบัติพิเศษเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาดังกล่าว

ความสำคัญของโทรทัศน์และวีดิทัศน์ในการศึกษาสามารถเห็นได้ชัดเจน กล่าวคือ
ในด้านโทรทัศน์

1. จากมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้มีการส่งสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ซึ่ง เน้นรายการทาง การศึกษา ปัจจุบันนี้สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ได้ทำการแพร่ภาพและดำเนินการปรับปรุงให้ได้ผลดีขึ้น เป็นที่คาดหวังว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์กับวงการศึกษามาก โดยผ่านสื่อมวลชนแขนงนี้อย่างกว้างขวาง
2. เครื่องรับโทรทัศน์ในปัจจุบันราคาไม่แพงมากนัก ซึ่งสถานศึกษาต่าง ๆ สามารถ จัดหามาใช้เพื่อการศึกษาได้
3. การเรียนการสอนโดยผ่านสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์นั้น สามารถเข้าถึงผู้เรียนเป็น จำนวนมาก และนำเอาเรื่องที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนมาเสนอให้รับรู้ได้ เห็น ให้ความรู้และข่าวสารได้ ทันที เช่น การถ่ายทอดสด ตลอดจนสามารถใช้เทคนิคพิเศษเสนอสิ่งที่ผู้เรียนไม่สามารถพบเห็น ได้ในลักษณะปกติ เช่น การผ่าตัด การแสดงขบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
4. การจัดทำรายการโทรทัศน์แต่ละรายการนั้น จะมีการเตรียมการเป็นอย่างดี จึง ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างมาก

ในด้านวีดิทัศน์

1. เครื่องเล่นวีดิทัศน์ในปัจจุบันราคาถูกลงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องที่ใช้เล่น เพียงอย่างเดียว

2. สัญญาณจากเครื่องเล่นวีดิทัศน์เพียงเครื่องเดียว สามารถติดต่อกับเครื่องรับโทรทัศน์ได้หลายเครื่อง จึงทำให้สามารถจัดเครื่องรับไว้ตามห้องเรียนได้หลายห้อง

3. รายการที่มีประโยชน์ได้มีผู้ผลิตขึ้นมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมทั้งเอกชนด้วย

4. เครื่องเล่นวีดิทัศน์สามารถใช้เรียนรายการต่าง ๆ ได้ตามโอกาสที่ต้องการไม่ต้องรอเวลาเหมือนรายการจากโทรทัศน์ และหากต้องการดูรายการซ้ำ เครื่องเล่นวีดิทัศน์สามารถช่วยได้เป็นอย่างดี เพราะจะดูซ้ำกี่ครั้งก็ได้ ส่วนตอนที่เข้าใจแล้วจะเดินภาพเร็วเพื่อประหยัดเวลา หรือหากต้องการดูภาพเคลื่อนไหวช้า ๆ ก็สามารถกระทำได้

5. สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่มีเครื่องเล่นวีดิทัศน์ชนิดบันทึกรายการได้ และมักกล้องถ่ายวีดิทัศน์ ก็สามารถผลิตรายการบางอย่างได้เอง หรือบันทึกรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศไว้ใช้ในภายหลังได้

6. มีผลงานวิจัยหลายชิ้นที่สรุปได้ว่า การนำเอาโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์มาใช้ในการศึกษาแล้วจะให้ผลดีหลายประการ เช่น

6.1 แทนการสาธิตได้

6.2 ให้ผลดีในการเน้นเรื่องราวที่ต้องการหรือสิ่งที่น่าสนใจ

6.3 สามารถใช้เทคนิคผสม ทำให้ได้ผลดีต่อการเรียนรู้

6.4 ให้เสียงและสีตามธรรมชาติหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

สำหรับรายการวิทยุทั้งระบบ เอ.เอ็ม. และระบบ เอฟ.เอ็ม. ที่ใช้ในห้องสมุดภาพและเสียงนั้น สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ได้โดยเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมรายการ จะต้องทราบหรือติดตามรายการวิทยุต่าง ๆ ที่ดี มีความเหมาะสมซึ่งมีอยู่มากมาย เพื่อที่จะได้วางแผนเตรียมส่งรายการเหล่านั้นไปยังนักเรียน นักศึกษา

สถานวิทยุระบบ เอ.เอ็ม. มีคุณสมบัติในด้านการรับ-ส่งได้ไกลทั่วประเทศ

สถานวิทยุระบบ เอฟ.เอ็ม. ให้คุณภาพของเสียงดีและมีรูปแบบรายการแตกต่างไปจากระบบ เอ.เอ็ม.

ส่วนเทปคาสเซต ซึ่งเป็นวัสดุอีกประเภทหนึ่งของห้องสมุดภาพและเสียงนั้น ผู้ดำเนินรายการสามารถนำรายการที่บันทึกไว้ในเทปจากผู้ผลิตรายการเพื่อการศึกษา ปาฐกถา อภิปราย รายการธรรมะ หรือรายการวิทยุที่ดีมีประโยชน์มาบริการได้

สรุปแล้วห้องสมุดภาพและเสียง เป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาในรูปแบบของเทคนิควิธีการ โดยนำเอาสื่อมวลชนประเภทวิทยุ เทป วีดิทัศน์ และโทรทัศน์ มาประยุกต์ใช้ในการบริการทั้งภาพ

และเสียง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้บริการได้ตามความพอใจของแต่ละคนอย่างอิสระ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนเป็นรายบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ห้องสมุดวิดิทัศน์

ห้องสมุดวิดิทัศน์มีลักษณะการดำเนินงานและการบริการ เฉพาะสื่อประเภทวิดิทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อผสมที่รวมเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ด้วยกัน สามารถใช้เป็นสื่อประกอบการสอนได้เป็นอย่างดี และเหมาะสำหรับใช้ประกอบการเรียนวิชาที่ต้องมีการทดลองหรือการสาธิต และงานฝึกทักษะ เพราะใช้ได้สะดวกรวดเร็ว ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย สามารถทำให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้รับความรู้ ข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมการค้นคว้าและการเรียนรู้แบบเอกัตบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานของห้องสมุดวิดิทัศน์จะต้องมีการวางแผนงานไว้เป็นอย่างดี มีกฎเกณฑ์แน่นอนได้มาตรฐานและสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง (Serebrin. 1988 : 34 ; Burns. 1990 : 40 ; Curwen. 1990 : 54) บรรณารักษ์จะต้องดำเนินการตั้งแต่การจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดตั้งห้องสมุดวิดิทัศน์ เพราะว่าสถานที่ตั้งของห้องสมุดจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเข้าใช้บริการวิดิทัศน์ในห้องสมุดนั้น ๆ ของผู้ใช้ (Manikas. 1982 : 4632 A) การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน จะต้องคำนึงถึงการจัดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์และการใช้งาน ไม่ตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ให้แสงสว่างมาตกที่หน้าจอโดยตรงและอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับระดับสายตาของผู้ชม จำนวนที่นั่งจะต้องจัดให้เพียงพอับจำนวนผู้ใช้ที่จะเข้าใช้บริการในแต่ละครั้ง และภายในบริเวณที่จัดฉายวิดิทัศน์จะต้องมีการระบายอากาศที่ดีไม่ร้อนและอับเกินไป (เป็รื่อง กุมก และครรชิต อัดถากร. 2515 : 15-18)

ในเรื่องการจัดการรายการ บรรณารักษ์จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องวิดิทัศน์บ้าง เพราะการจัดหาวิดิทัศน์ก็คล้ายคลึงกับการจัดหาหนังสือหรือสารนิเทศอื่น ๆ (Doyle. 1984 : 24) แหล่งสำคัญในการใช้เป็นคู่มือจัดซื้อเทปวิดิทัศน์เข้ามาให้บริการ คือ คำแนะนำจากผู้ให้บริการคอลัมน์ต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ตลอดจนรายชื่อเทปวิดิทัศน์จากผู้จำหน่ายโดยตรง (Havens , DeCandio and Fox. 1987 : 33) ก่อนจะจัดซื้อก็ควรจะคัดเลือกจนกว่าจะได้ชื่อเรื่องหรือเนื้อหาที่ตรงความต้องการ โดยอาจจะพิจารณาแหล่งจัดซื้อซึ่งมีการจัดแบ่งเป็น 4 แหล่งด้วยกันคือ ผู้ขายส่ง ผู้แทนจำหน่าย แหล่งรวบรวมรายชื่อ และผู้ผลิตโดยตรง (Salce. 1990 : 42-44) การคัดเลือกให้ได้เทปวิดิทัศน์ที่เหมาะสมและตรงวัตถุประสงค์

ควรจะมีการปรึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาต่าง ๆ มาช่วยพิจารณาในกรณีที่บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ในเรื่องที่ต้องการ (ฮาตาซึกิ วชิรปรัชพงษ์. 2522 : 160) และควรจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ วัสดุทัศน เป็นผู้รับผิดชอบในการบันทึกรายการที่น่าสนใจจากรายการปกติดังโทรทัศน์ (Scott. 1987 : 2351 A)

การบริการวัสดุทัศนจะพัฒนาเพิ่มขึ้นได้อย่างสม่ำเสมอ ห้องสมุดจะต้องไม่ยึดมั่นอยู่กับการบริการเฉพาะการให้ความรู้ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์หรือความคิดแบบเก่า ๆ ควรจะมีนโยบายที่แน่นอนในการบริการเพราะว่า วัสดุทัศนเป็นสื่อที่สามารถดึงดูดใจผู้ใช้บริการให้มีความกระตือรือร้นในการเข้าใช้บริการห้องสมุด โดยสามารถเป็นตัวเสริมและปรับปรุงให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น หากได้ชมเรื่องที่น่าสนใจ หรือเรื่องที่มีความแปลกใหม่ และได้เรียนรู้การแสดงออกที่ดีได้ (Burns. 1990 : 41) วัสดุทัศนส่วนมากจะมีการแนะนำผู้ชมให้เป็นคนรู้จัก ใช้ความคิดและโน้มน้าวให้เห็นความสำคัญของหนังสือ (Moyers. 1988 : 118)

การจัดเก็บวัสดุทัศน ก็ควรมีการจัดเก็บที่ผู้ใช้บริการสามารถหยิบใช้ด้วยตนเองได้สะดวก การจัดชั้นบริการอาจจัดแบบง่าย ๆ เช่น จัดเรียงตามชื่อเรื่อง หรือเรียงตามหมวดหมู่วิชา และมีระบบการทำงานที่รวดเร็ว สามารถบริการได้ตามคำร้องขอของผู้ใช้บริการได้ตรงความต้องการมากที่สุด ส่วนการให้บริการยืมออกควรเป็นการให้ยืมเพียงช่วงเวลาสั้น ๆ มีกำหนดแน่นอน (Doyle. 1984 : 27-28) หากการให้บริการสามารถตอบสนองผู้ใช้บริการได้ทั่วถึง ก็จะทำให้ห้องสมุดวัสดุทัศนมีการพัฒนาให้ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วและคาดว่าในอนาคตอันใกล้ห้องสมุดวัสดุทัศนจะเป็นส่วนสำคัญในการบริการของห้องสมุดทั่วไป (Serebrin. 1988 : 33)

ห้องสมุดวัสดุทัศนของกองวิทยาลัยเทคนิค

ห้องสมุดวัสดุทัศนของกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เมื่อเริ่มแรกจัดตั้งขึ้นเรียกว่า "ห้องสมุดวิทยุ" โดยให้คำอธิบายว่า "เป็นวิทยาการสมัยใหม่ที่น่าสนใจในการจัดห้องสมุดเพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดไม่เพียงแต่อ่านหนังสืออย่างเดียว แต่สามารถดูวัสดุทัศน เห็นทั้งภาพและเสียง และสามารถเห็นวิทยาการก้าวหน้าทันสมัย ไม่เหมือนกับหนังสือที่กว่าจะเขียนจะพิมพ์ได้ต้องใช้เวลาเกือบ 10 ปี" (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2530 : ที่ ศช 0907/1890)

การจัดตั้งห้องสมุดวัสดุทัศนของกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เกิดจากแนวความคิดที่เห็นว่า วัสดุทัศนรูปแบบต่าง ๆ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนและยังเป็นสื่อที่ช่วยให้อาจารย์-นักศึกษาสามารถหาความรู้ ตลอดจนศึกษาดูงานในสถานประกอบการในสาขาต่าง ๆ

ให้เป็นอย่างดี โสตทัศนูปกรณ์โดยเฉพาะเทปวิดีโอช่วยให้ก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปดูของจริงในสถานประกอบการ กองวิทยาลัยเทคนิค จึงเห็นควรให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด จัดทำศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ไว้ในห้องสมุดของสถานศึกษา (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2529 : ที่ ศษ 0907/5341) โดยกำหนดให้จัดอุปกรณ์ไว้ดังนี้ คือ

1. เครื่องเล่นวิดีโอ 1 เครื่อง
2. โทรทัศน์ 1 เครื่อง
3. ม้วนเทปวิดีโอ ซึ่งมีเนื้อหาส่งเสริมการเรียนการสอนสาขาต่าง ๆ

ส่วนวิธีการดำเนินงานจะให้บรรณารักษ์ห้องสมุด เป็นผู้ควบคุมดูแลในการบริการจัดฉาย และเปิดปิด ทั้งนี้ให้จัดเครื่องเล่นวิดีโอไว้ที่โต๊ะบรรณารักษ์และต่อสายไปยังจอโทรทัศน์ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง อาจจะเป็นในบริเวณห้องสมุดหรือห้องพิเศษก็ได้ ต่อหูฟังประมาณ 10 หูฟัง สำหรับให้นักศึกษาฟังเสียงโดยไม่รบกวนผู้อื่น ไม่ให้นักศึกษาเปิดเครื่องวิดีโอเอง เพราะอาจทำเครื่องหรือม้วนเทปชำรุดเสียหายได้ และได้ให้แนวทางในการจัดหาและบริการสำหรับการริเริ่มในการจัดตั้งห้องสมุดวิดีโอเป็นสังเขปดังนี้

" การจัดหา ม้วนเทปวิดีโอ ให้มีวิธีการดังนี้

1. ทำสำเนาจากรายการโทรทัศน์ เช่น รายการโลกล้ำยุค ทางโทรทัศน์ ช่อง 5 รายการสอนภาษาอังกฤษ หรือรายการอื่น ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง รายการดนตรี และรายการกีฬาทางโทรทัศน์
2. ซื้อเทปรายการภูมิใจไทยทำ จากสมาคมอุตสาหกรรมไทย
3. ซื้อเทปสอนวิชาต่าง ๆ จากสถานศึกษาอื่น โดยเฉพาะเทปที่ชนะการประกวด
4. จัดทำเอง เพื่อเตรียมประกวดเทปวิดีโอของกลุ่มสถานศึกษา
5. ขอสำเนารายการจากสถานศึกษาอื่น

งานด้านการบริการ ให้มีการจัดบริการฉายภาพวิดีโอ 3 วิธี คือ

1. จัดเป็นรอบ ๆ ตามที่บรรณารักษ์เห็นสมควร เช่น เวลาเที่ยงครึ่งของแต่ละวัน
2. จัดตามคำขอใช้บริการของอาจารย์ให้นักศึกษาดูเป็นชั้น
3. จัดตามคำขอใช้บริการของนักศึกษาจำนวนมากกว่า 3 คน ในช่วงเวลาว่าง

ในการให้บริการดังกล่าว ไม่อนุญาตให้ยืมม้วนหรือเครื่องวิดีโอออกนอกห้องสมุด เพราะอาจชำรุดเสียหายได้" (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2530 : ที่ ศษ 0907/1890)

จากการที่กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เห็นความสำคัญของสื่อประเภทวีดิทัศน์ และให้สถานศึกษาในสังกัดจัดตั้งห้องสมุดวีดิทัศน์ เพื่อให้บริการแก่บุคลากรภายในสถานศึกษาชั้นนั้น เพราะได้ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ใช้บริการ และเล็งเห็นถึงประโยชน์ของสื่อประเภทวีดิทัศน์ ที่สามารถเป็นตัวนำและตัวเร่งที่ดีในการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดเป็นผู้มีความทันสมัย สามารถรับรู้ความก้าวหน้าและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความพร้อมทั้งด้านทักษะวิชาชีพและความสามารถในการสร้างงาน ให้ห้องสมุดเป็นคลังแห่งความรู้ มีบทบาทในการสนับสนุนนโยบายตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษา และสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยมีบรรณารักษ์ห้องสมุดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ดังนั้น บรรณารักษ์จะต้องเป็นบุคคลที่ต้องหมั่นติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีวีดิทัศน์ ที่ในปัจจุบันมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถดำเนินการจัดหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงความต้องการของอาจารย์ผู้ใช้บริการ สามารถให้บริการผู้ใช้ได้ตรงตามความต้องการ มีบริการอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดหาและบริการ ตลอดจนบริเวณที่ใช้เป็นที่นำวีดิทัศน์ตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใช้บริการได้อย่างมาก อีกทั้ง ยังสามารถช่วยให้อาจารย์ใช้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ได้ตรงวัตถุประสงค์มากขึ้น

บทบาทของห้องสมุดวีดิทัศน์ทางการศึกษา

ห้องสมุดมีหน้าที่ทางสังคมอยู่ 2 ประการคือ การให้การศึกษา และความบันเทิงใจ แต่ทว่าหน้าที่ที่สำคัญของห้องสมุดก็คือ การบริการทางการศึกษา ห้องสมุดจะต้องพยายามจัดหาสิ่งพิมพ์และสื่อวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพที่จะสามารถเสนอความคิดใหม่ ๆ และความรู้ทันสมัยให้แก่ผู้ใช้บริการอยู่เสมอ หากห้องสมุดไม่ได้รับความสนใจจากผู้ใช้อาจหมายถึง ห้องสมุดไม่มีอะไรที่ก้าวหน้าเลยเคยเป็นอยู่อย่างไรก็เป็นอย่างนั้น (เนกนา เพือกพ่อง. 2522 : 5) สื่อประเภทวีดิทัศน์เป็นสื่อสมัยใหม่ที่จะทำให้การบริการของห้องสมุดมีบทบาทที่น่าสนใจและจะเข้ามามีส่วนร่วมในอนาคต เพราะว่าสามารถให้ผลประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการได้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นแหล่งสำคัญในการศึกษา สันทนาการ และให้ข่าวสารความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากเทคโนโลยีที่มหัศจรรย์ ที่จะนำความสะดวกและตื่นเต้นให้แก่ผู้ใช้บริการ (Baggs and Thompson. 1982 : 24) แต่ทั้งนี้จะต้องมีการเตรียมการและวางแผนงานไว้เป็นอย่างดี มีการวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นงานเทคนิค การจัดหาและการจัดการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ตลอดถึงการให้บริการ

หากห้องสมุดมีการบริการวิเทศน์เพิ่มขึ้นก็จะเป็นความก้าวหน้าในการบริการสิ่งใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ใช้ และหากมีการพัฒนาองค์ประกอบของการบริการที่ดี ก็จะทำให้วิเทศน์เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาห้องสมุดแบบชาญฉลาด สามารถเตรียมการเพื่ออนาคตได้ถูกต้อง เพราะสื่อวิเทศน์ได้พัฒนาขึ้นจากเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถทำให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้รับความรู้ใหม่ ๆ ข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลกโดยผ่านทางห้องสมุด วิเทศน์สามารถเป็นเพื่อนที่ต่อสู้ผู้ใช้บริการและทำให้การสื่อสารที่แพร่กระจายไปทั่วเปรียบเทียบเป็นหน้าต่างของโลก (Baggs and Thompson. 1982 : 24) ปัจจุบันมีห้องสมุดหลาย ๆ แห่งไม่คำนึงถึงความสำคัญและมักจะละเลยในเรื่องการพัฒนาห้องสมุดวิเทศน์อย่างจริงจัง ไม่มีการวางแผนงานเป็นกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานที่แน่นอน (Curwen. 1990 : 54) ทั้งนี้อาจจะมององค์ประกอบมาจาก ผู้ดำเนินงานห้องสมุดมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิเทศน์และยึดมั่นอยู่กับการบริการแบบเก่า ๆ ที่ให้บริการเฉพาะสิ่งพิมพ์

ส่วนอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งทำให้ห้องสมุดวิเทศน์ไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรก็คือ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดการดำเนินงาน ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างจริงจัง ไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ขาดแคลนผู้ดำเนินงานทั้งในด้านการเทคนิค งานบริการ และขาดวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแนะนำการใช้บริการให้กับผู้ใช้ (พุทธิพงษ์ พงษ์เกษตรวิธาน. 2531 : 52-53 ; มณี ไม้เรียง. 2529 : 78 ; วิบูลย์ ตามสัญญา. 2531 : ค-ง ; Havens , DeCandio and Fox. 1987 : 34 ; Modarress. 1987 : 1177 A ; Huey. 1986 : 3263 A) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่เป็นอาจารย์ หากมีเจตคติในทางลบต่อการใช้เทคโนโลยีการสอน ก็จะทำให้เกิดอุปสรรคต่อการใช้วิเทศน์มาประกอบสอน (Knowlton and Hawes. 1962 : 147) เพราะยึดมั่นอยู่กับการสอนแบบเก่า ๆ และเกิดการต่อต้านในการนำวิเทศน์มาใช้ประกอบการเรียนการสอน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ อาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำวิเทศน์มาประกอบการสอน ทั้ง ๆ ที่ในปัจจุบันนี้วิเทศน์กำลังเป็นสื่อที่นิยมและได้รับการส่งเสริมให้มีบทบาททางด้านการศึกษา และสารนิเทศเพิ่มมากขึ้น (Doyle. 1984 : 24)

วิเทศน์จะเป็นเครื่องมือที่เกื้อหนุนให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผู้ใช้บริการห้องสมุดเกิดการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและการกระทำได้ หากห้องสมุดวิเทศน์นั้น ๆ มีผู้ดำเนินงานที่ดี ยอมรับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและเห็นความสำคัญในการพัฒนาห้องสมุดวิเทศน์อย่างจริงจัง มีระบบการจัดเก็บที่ผู้ใช้บริการค้นหาได้ง่าย และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการได้มากเช่น มีทางเข้าใช้ได้สะดวกสบาย มีเทปวิเทศน์ที่ทันสมัยตรงความต้องการ (Lin and Garvey.

1972 : 8-10 ; Manikas. 1982 : 4632 A) เปิดโอกาสให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และห้องสมุดวิดิทัศน์ควรมีบริการให้คำแนะนำการใช้บริการห้องสมุดและวิดิทัศน์ อย่างสม่ำเสมอ (Henry. 1988 : 3094 A ; Dandridge. 1989 : 2007 A) องค์ประกอบ เหล่านี้ย่อมเป็นเหตุจูงใจที่จะให้อาจารย์มาใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เปลี่ยน มาเป็นผู้ตระหนักถึงประโยชน์ของวิดิทัศน์ และเล็งเห็นคุณค่าของการนำวิดิทัศน์มาใช้ประกอบการ การเรียนการสอน เพราะว่ามันก็ช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากวิดิทัศน์จะช่วยให้การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในห้องเรียน และอาจารย์เองก็มีความมั่นใจว่าวิดิทัศน์ สามารถกระตุ้นความสนใจในบทเรียนให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้น (Minns. 1989 : 1203 A)

ห้องสมุดวิดิทัศน์กับความสัมพันธ์ของอาจารย์

ในเรื่องของความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์ และห้องสมุดวิดิทัศน์นั้น บรรณารักษ์จะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดการให้ห้องสมุดมีลักษณะเป็นเครื่องมือที่ทันสมัย ในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้ใช้บริการที่เป็นอาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป เป็นแหล่งที่นำเอาความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการศึกษา มาจัดระบบเพื่อการบริการที่ทันสมัยให้กับผู้ใช้ ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงความ ต้องการและความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับห้องสมุดวิดิทัศน์แล้ว ก็จะเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับห้องสมุดทั่ว ๆ ไป เพราะว่าผู้ใช้บริการย่อมมีความต้องการและความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากการบริการของห้องสมุดวิดิทัศน์ในกรอบของมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความพึงพอใจ ความประทับใจให้กับผู้ใช้บริการ

เมื่อเป็นเช่นนั้น ห้องสมุดวิดิทัศน์ควรมีความสัมพันธ์กับอาจารย์อย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการสร้างเสริมคุณภาพในการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ของอาจารย์ เพราะว่าห้องสมุดวิดิทัศน์ เป็นแหล่งที่ช่วยส่งเสริมการค้นคว้าและการเรียนรู้แบบเอกัตบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วการเรียนการสอนทางวิชาช่าง ที่ต้องมีการปฏิบัติทางช่างซึ่งประกอบด้วย การทดลอง และงานฝึกทักษะที่มุ่งหมายให้นักศึกษาสำเร็จออกไปเป็นผู้ผลิตและผู้ให้บริการในสังคม หากมีการใช้วิดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนนอกเหนือจากการสอนด้วยวิธีปกติแล้ว ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และส่งเสริมความคงทนในการจำให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้น (Abdul-Munim. 1989 : 607 A) นอกเหนือจากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในห้องสมุดวิดิทัศน์ เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการเรียนการสอนแล้ว อาจารย์ควรจะให้ความร่วมมือในการเสนอแนะหรือคำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวกับความต้องการส่วนตัว หรือการบริการของห้องสมุดวิดิทัศน์ให้บรรณารักษ์เช่น การให้

ความร่วมมือในการจัดทำบทวิพากษ์ให้กับเจ้าหน้าที่ในการถ่ายทำบทวิพากษ์เพื่อใช้ประกอบการสอน การเสนอรายชื่อบทวิพากษ์ที่น่าสนใจ การจัดเก็บบทวิพากษ์ที่ให้บริการภายในห้องสมุด เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ห้องสมุดวิพากษ์สามารถดำเนินงานให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ และสำหรับห้องสมุดวิพากษ์เองก็ควรมีบริการให้กับอาจารย์ ในส่วนของการให้บริการยืมและการใช้ บริการต่าง ๆ เช่น การให้ยืมบทวิพากษ์ในวิชาที่จะสอนล่วงหน้าเพื่อใช้เตรียมการสอน จัดเตรียม บทวิพากษ์ประกอบการสอนให้ล่วงหน้าเมื่ออาจารย์แจ้งความจำนงค์ไว้ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับ รายชื่อหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับบทวิพากษ์ที่อาจารย์จะยืมออกจากห้องสมุด เป็นต้น

ดังนั้น หากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับห้องสมุดไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดี จะเป็นผลแสดงให้เห็นถึงคุณภาพและปริมาณของงานบริการต่าง ๆ ภายในห้องสมุดว่าไม่ได้มีการรับรู้ จากผู้ใช้บริการ ผลที่ตามมาก็คือ การสูญเสียในการดำเนินงานของห้องสมุดวิพากษ์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ หยุดชะงักไป และท้ายที่สุดผลของการสูญเสียดังกล่าวก็จะตกอยู่ที่ นักศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ในทางตรงกันข้าม หากบรรณารักษ์และอาจารย์มีความร่วมมือ ด้วยกันเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะส่งผลให้บรรยากาศและบทบาทของห้องสมุดวิพากษ์มีความสำคัญและ พัฒนาให้ก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการให้บริการเฉพาะด้านวัสดุไม้ตีพิมพ์ ประเภทวิพากษ์ของห้องสมุดยังไม่มีผู้ทำการวิจัยมาก่อน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าและประโยชน์ของโทรทัศน์วงจรปิด บทวิพากษ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ งานห้องสมุดและการใช้สื่อการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการวัสดุไม้ตีพิมพ์ภายในห้องสมุด เพื่อเป็นพื้นฐานประกอบการ วิจัยในครั้งนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับผลของการใช้วิพากษ์ในการเรียนการสอน

จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทย ปรากฏว่ามีการใช้ประโยชน์ของวิพากษ์ใน การศึกษาดังนี้

ในปีพ.ศ. 2519 พิลาศ เกอมี (2519) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางช่างที่อาศัยทักษะของนักศึกษาช่างไฟฟ้าที่เรียนจากการสาธิตโดยอาจารย์ กับการสาธิตโดยให้

เทพวิฑิต์สัน กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง อุตสาหกรรมศิลป์ปีที่ 1 ผลการศึกษพบว่า การฝึกทักษะทางช่างโดยการสอนด้วยการสาธิตจากเทพวิฑิต์สันก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางช่างสูงกว่าการสาธิตโดยอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

ส่วนในปีพ.ศ. 2521 มีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น โดยวิธีเรียนด้วยตนเองจากเทพวิฑิต์สัน สไลด์เทป และการเรียนในชั้นเรียนตามปกติกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมแบบประสม 3 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร โดยปราโมทย์ เทพวัลลภ (2521) ผลจากการศึกษาวิจัยปรากฏว่า การเรียนจากเทพวิฑิต์สันมีปริมาณการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันกับการเรียนรู้อาจารย์ตามปกติ และปริมาณการเรียนรู้จากเทพวิฑิต์สันกับสไลด์ก็ไม่ได้แตกต่างกัน

ในปีพ.ศ. 2528 ไพศาล ชั่วชูหนู (2528) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทพวิฑิต์สันสาธิตการทดลองกับการทดลองจริง โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดน้อยใน คลังชั้น ผลจากการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากเทพวิฑิต์สันสาธิตการทดลองสูงกว่าเรียนจากการทดลองจริง

ต่อมาในปีพ.ศ. 2530 รังสรรค์ ดวงสวัสดิ์ทอง (2530) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียนเรื่อง ลำดับชั้นการทำผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาจากพิมพ์หล่อ โดยใช้บทเรียนเทพวิฑิต์สันแบบสรุปเป็นตอน ๆ กับการสอนปกติ ลำดับชั้นของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาจากแบบพิมพ์หล่อ คือ การสร้างแบบพิมพ์หล่อ การหล่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา การตกแต่งผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา การชุบเคลือบและการเผาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาขั้นตอนต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนและความคงทนทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนรู้อาจารย์แบบสรุปเป็นตอน ๆ กับกลุ่มควบคุมที่เรียนในชั้นเรียนตามปกติ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ในปีพ.ศ. 2533 สำราญ เจริญพิทย์ (2533) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการเรียนโดยใช้เทพวิฑิต์สันกับการสอนปกติในวิชางานเจียรไนเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการศึกษวิจัยพบว่า ทักษะทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนจากบทเรียนเทพวิฑิต์สันกับนักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนงานวิจัยในต่างประเทศพบว่าเมื่อปีค.ศ. 1965 บูเชอเร็ท (วราณี ศิริวรรณ. 2530 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Boucheret. 1965 : 55-57) ได้ทดลองใช้โทรทัศน์สอนวิชาช่างโลหะที่ Dorian Technical Lycee ในประเทศฝรั่งเศส เกี่ยวกับขั้นตอนการต่าง ๆ ของการเชื่อมโลหะ การกลึง การกัดเฟือง พบว่าการสอนโดยใช้โทรทัศน์สอนเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จะทำได้ง่ายและสะดวกกว่าการสอนแบบธรรมดา

ในปีค.ศ. 1967 วีเวอร์ (Weaver. 1967 : 36) พบว่าการใช้โทรทัศน์วงจรปิดในการสาธิตฝึกทักษะในวิชาช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ที่มหาวิทยาลัยบัฟฟาโล (State University College; Industrail Arts Department, Buffalo, N.Y.) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการสาธิตได้ โดยเฉพาะเรื่องขนาดและมุมต่าง ๆ ของวัตถุในการสาธิต เมื่อใช้กล้องโทรทัศน์จับภาพหรือชิ้นงานในการสาธิต ทำให้นักเรียนได้เห็นทุกแง่ทุกมุม

ปีค.ศ. 1984 มิลเลอร์ (Miller. 1984 : 2659 A) แห่งมหาวิทยาลัยหลุยเซียนา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้วีดิทัศน์ในการฝึกอบรมความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม โดยทดลองกับลูกจ้างบริษัทเคมีภัณฑ์ใหญ่แห่งหนึ่ง ในรัฐหลุยเซียนา ได้แบ่งลูกจ้างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจะได้ดูรายการวีดิทัศน์ ที่ชื่อว่า "นาที่ปลอดภัย" ซึ่งยาวประมาณ 5-8 นาที เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ และเครื่องจักรอุตสาหกรรม ตลอดระยะเวลาของการทดลองศึกษา 30 วัน กลุ่มทดลองได้ดูรายการวีดิทัศน์ 4 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นไม่ได้ดูวีดิทัศน์ ผลของการวิจัยพบว่า ลูกจ้างที่ดูรายการ "นาที่ปลอดภัย" จะมีความปลอดภัยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูวีดิทัศน์

ปีค.ศ. 1989 มินนส์ (Minns. 1989 : 1203 A) ได้ศึกษาทักษะการเขียนของนักเรียนที่ใช้รายการวีดิทัศน์ช่วยในการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้ชมรายการวีดิทัศน์ จะมีผลการปรับปรุงการเขียนดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ชมรายการวีดิทัศน์ และอาจารย์ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลการทดลองว่า นักเรียนชอบการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน รายการวีดิทัศน์ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ส่วนคู่มือที่มีมากับวีดิทัศน์นั้นจะมีประโยชน์อย่างมากแก่อาจารย์และอาจารย์เชื่อว่าวีดิทัศน์จะเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้มาก

ในปีค.ศ. 1990 บรูโน (Bruno. 1990 : 2462-2463 A) ศึกษาการอ่านแผนที่โดยการออกแบบสื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการสอนทักษะการอ่านแผนที่ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษพบว่า ประสิทธิภาพและผลที่ได้จากการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญอย่างมาก ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลเตรียมเทปวีดิทัศน์เพื่อประกอบการสอนด้วยตนเอง การค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่า ผล

การเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีเจตคติในทางบวกมากขึ้นในการอ่านแผนที่ นอกจากนี้นักเรียนยังรู้สึกชอบเป็นอย่างมากที่มีการใช้วัตถุดิบประกอบการสอนในชั้นเรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อและห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน

ในแง่ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ การดำเนินงาน และอุปสรรคต่าง ๆ ของหน่วยงานบริการสื่อมีดังนี้

ปีพ.ศ. 2524 ปฐม ทศพล (2524) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนวัสดุฝึกหัด เครื่องมือ เครื่องจักร สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์แบบใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาขาดแคลนตำราเรียนทั้งในวิชาสามัญและวิชาชีพ

ในปี พ.ศ. 2529 มณี ไม้เรียง (2529) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และความ ต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพ ปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการและการเลือกใช้ และอาจารย์บางคนไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น

ในปี พ.ศ. 2531 พุทธิพงษ์ พูนเกษตรวัฒนา (2531) ได้ศึกษาปัญหาการเลือก การผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2530 พบปัญหาในเชิงวัสดุอุปกรณ์ในระดับมาก คือ ขาดวัสดุสื่อการสอนเช่น มีเครื่องเล่นวีดิทัศน์ แต่ไม่มีเทปวีดิทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้

ในปีเดียวกันวิบูลย์ ตามสัญญา (2531) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร และอาจารย์ในด้านสื่อการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหารจะมีปัญหามากที่สุดในเรื่องการเลือกและการใช้สื่อ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานที่ให้การฝึกอบรมทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา และมีความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงที่เห็นคุณค่าสื่อการเรียนการสอน ส่วนอาจารย์มีปัญหาในเรื่องการเสียเวลาและความยุ่งยากในการติดต่อขอยืมสื่อ อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม การจัดซื้อ และการประเมินค่าและการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน และอาจารย์ต้องการให้มีการปรับปรุงด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน มีเจ้าหน้าที่สำหรับบริการให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ในเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน

ส่วนในต่างประเทศนั้น เมื่อปี ค.ศ. 1978 ลอลลีย์ (Lolley. 1978 : 1172 - 1173 A) ได้ศึกษาเรื่องการใช้แหล่งสื่อการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในวิทยาลัยชุมชน พบว่าในการสอนวิชาชีพนั้นแหล่งของสื่อการสอนที่ใช้มากที่สุดคือ วัสดุทัศนวัสดุ รองลงมาคือ หนังสือ และพบว่า อาจารย์ใช้วัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดน้อยกว่าของส่วนตัว เหตุผลสูงสุดที่ไม่ใช้ห้องสมุดเป็นเพราะว่า วิชาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นวิชาที่ต้องใช้การฝึกทักษะความชำนาญ

ปี ค.ศ. 1986 ฮิวอี้ (Huey. 1986 : 3263 A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพของศูนย์บริการทัศนของวิทยาลัยศิลปศาสตร์เอกชนกับมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก พบว่า สถาบันขนาดใหญ่จะมีนักศึกษาช่วยงานด้านสื่อ ผู้ให้บริการ และงบประมาณในจัดซื้อ จัดหา มากกว่า ปัญหาที่พบก็คือ มีความต้องการด้านการเงิน บุคลากร เวลาและความต้องการแหล่งสนับสนุนด้านการเงิน และคาดว่าจะมีการใช้ทัศนเพิ่มขึ้น

ในปี ค.ศ. 1988 เฮ็นรี่ (Henry. 1988 : 3094 A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียนระดับประถมศึกษาของอาจารย์ ในรัฐเคนตักกี พบว่า สาเหตุที่อาจารย์ใช้เทคโนโลยีในห้องเรียนเพราะว่าภายในห้องเรียน อาคารเรียน หรือบริเวณนั้น ๆ มีศูนย์สื่อการเรียนการสอน อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ได้รับการกระตุ้นจากผู้บริหารหรือหัวหน้างาน และได้รับการอบรมการใช้สื่อแต่ละประเภทมาก่อน และมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาว่า หากโรงเรียนตั้งอยู่ในท้องถิ่น และผู้บริหารให้ความร่วมมือแก่ชุมชนแล้วจะสามารถนำเครื่องมือเครื่องใช้จากชุมชนมาใช้ได้ ควรมีการฝึกอบรมเรื่องการใช้สื่อภายในท้องถิ่น ตลอดจนศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภายในวิทยาลัยว่ามีรายวิชาใดที่น่าจะใช้สื่อการสอนแล้วแนะนำให้อาจารย์รู้จักใช้สื่อใหม่ ๆ และผู้บริหารควรจะสนับสนุนและกระตุ้นให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนมากขึ้น

ปี ค.ศ. 1989 เดนดริจ (Dandridge. 1989 : 2007 A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ด้านสื่อห้องสมุด การสืบค้นวัสดุมาใช้และความถี่ของการใช้บริการในศูนย์สื่อทัศนห้องสมุดของโรงเรียนรัฐบาลในไนจีเรีย ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด ด้วยการแนะนำการอ่านเป็นรายบุคคล และแนะนำการใช้วัสดุสิ่งพิมพ์และสื่อทัศนภายในห้องสมุดมีความถี่มากที่สุด

ปี ค.ศ. 1990 โรช (Roach. 1990 : 667 A) ได้ศึกษาเจตคติของนักวิชาการด้านสื่อทัศนของห้องสมุด ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดในรัฐเท็กซัสส่วนกลางตอนเหนือ พบว่า บทบาทของนักวิชาการด้านสื่อทัศนมีอิทธิพลต่อเจตคติของอาจารย์ใหญ่ ในด้านการเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีการศึกษาและการสอน

ในปี ค.ศ. 1991 เบลล์ (Bell. 1991 : 9 A) ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านบรรยากาศของโรงเรียนระดับประถมในเรื่องของบทบาทและความร่วมมือต่าง ๆ ของนักวิชาการด้านโสตทัศนศึกษา โดยศึกษาจากอาจารย์ประจำชั้น พบว่า อาจารย์ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานทางวิชาการสูงจะให้ความร่วมมือและรับคำปรึกษาจากนักวิชาการด้านโสตทัศนศึกษา มากกว่าอาจารย์ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานทางวิชาการต่ำอย่างมีนัยสำคัญ และนักวิชาการโสตทัศนศึกษาก็จะให้ความร่วมมือในการวางแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเรียนการสอน

ในปีเดียวกัน ทิช (Teach. 1991 : 3264 A) ได้ศึกษาเรื่องศูนย์โสตทัศนศึกษาที่เกี่ยวกับภาพยนตร์และวิดิทัศน์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยอินเดียน่า พบว่า ผู้ใช้บริการชอบใช้ภาพยนตร์และวิดิทัศน์ที่ผลิตออกมาใหม่ ๆ ซึ่งมีอายุไม่เกิน 1 ปี ส่วนของเก่าไม่ค่อยมีผู้ใช้มาใช้บริการจึงทำให้ภาพยนตร์หรือเทปวิดิทัศน์นั้น ๆ ถูกคิดเป็นรายชื่อเพื่อจำหน่ายออกไปก่อนที่จะมีผู้ใช้บริการต้องการ ส่วนปริมาณการใช้พบว่า อาจารย์ที่มีความสามารถในการสอนซึ่งมีตำแหน่งด้านวิชาการสูงจะเป็นผู้ใช้บริการภาพยนตร์และเทปวิดิทัศน์ประมาณ 2 ใน 3 ของผู้ใช้บริการทั้งหมด และรายวิชาที่มีการใช้ภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ประกอบการสอนจะมีผู้ลงทะเบียนเรียนมากกว่ารายวิชาอื่น ๆ รายวิชาที่เปิดสอนในชั้นปีที่ 1 จะมีการใช้ภาพยนตร์และเทปวิดิทัศน์มากกว่าระดับอื่น ๆ

ส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ มีดังนี้

เมื่อปี พ.ศ. 2527 สุรีย์ บุหงามงคล (2527) ได้ศึกษาความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า คณาจารย์สังกัดคณะใดจะนิยมใช้ห้องสมุดคณะของตนมากกว่าแหล่งอื่น ๆ และคณาจารย์ของภาควิชาใดก็ตามมีความต้องการและใช้ข้อสนเทศเฉพาะสาขาวิชาภายในภาควิชาที่สังกัด ส่วนความต้องการใช้ข้อสนเทศที่มีความทันสมัย ชอบเขตและลักษณะของข้อสนเทศที่ต่างกันนั้น ปรากฏว่า คณาจารย์ต้องการข้อสนเทศที่ใหม่ล่าสุด ถึงข้อสนเทศที่มีอายุ 5 ปีที่ผ่านมา

ส่วนในปีพ.ศ. 2531 กรกนก นันทพันธ์ (2531) ได้ทำการศึกษาวิจัยความคาดหวังของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของห้องสมุดด้านการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า อาจารย์ทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพมีความคาดหวังต่อบทบาทของห้องสมุดที่มีต่อการเรียนการสอนและการเตรียมการสอนในระดับมาก

ในปีเดียวกัน วันทนา พานุกิต (2531) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ ความต้องการ เจตคติ และปัญหาการใช้สารนิเทศของอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ของวิทยาลัยเทคนิคมีความต้องการลักษณะเนื้อหาสาระนิเทศ เพื่อการสร้างเสริมและพัฒนาบุคลากร วัตถุประสงค์ให้มีความรู้รวมทั้งหลักสูตร คู่มือสอนและเทคนิคการสอน การฝึกทักษะอย่างมีระบบ การบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางด้านอุตสาหกรรมความปลอดภัยในการฝึกงาน ส่วนในเรื่องปัญหาการใช้สารนิเทศปรากฏว่า มีสารนิเทศจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการใช้ การได้รับสารนิเทศใหม่ ๆ ช้า สารนิเทศประกอบการสอนไม่เพียงพอ ขาดเครื่องมือที่จะช่วยให้ทราบว่าหน่วยงานใดบ้างจัดพิมพ์หนังสือเอกสารออกเผยแพร่ มีสารนิเทศไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์

ในปี พ.ศ. 2532 วิภาวี ประพศิตธรรม (2532) ได้ศึกษาเจตคติต่อห้องสมุดและปริมาณการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาและอาจารย์ในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น และสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น จะมีปริมาณการใช้ห้องสมุดเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และเพื่อค้นคว้าหาความรู้ในการปรับปรุงและเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาในสถานศึกษาทั่วไป และอาจารย์ที่อยู่ในสถานศึกษาที่แตกต่างกันคือ สถานศึกษาพัฒนาดีเด่น สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นและสถานศึกษาทั่วไป โดยรวมแล้ว อาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นมีปริมาณการใช้ห้องสมุดเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ มากกว่าอาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นและสถานศึกษาทั่วไป โดยสรุปแล้ว อาจารย์ในสถานศึกษาประเภทต่างกันจะมีปริมาณการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ แตกต่างกัน และอาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาต่างกันจะใช้ห้องสมุดเพื่อวัตถุประสงค์ต่างกัน

ในปี ค.ศ. 1982 มานิคัส (Manikas, 1982 : 4632 A) ได้ศึกษาการจัดตั้งมุมวิชาการภายในโรงฝึกงานของโปรแกรมการเรียนด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา จากความคิดเห็นของคณะอาจารย์และบรรณารักษ์ พบว่า การจัดแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่าง ๆ ควรจะอยู่ในที่เดียวกัน และที่ตั้งของห้องสมุดเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเข้าใช้บริการจากห้องสมุด และอาจารย์มีความคิดว่า หากการจัดเก็บวัสดุภายในห้องสมุดให้มีการค้นหาได้ง่ายก็จะเป็นการเชิญชวนให้มีการใช้บริการเพิ่มขึ้น

สรุป

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการใช้วิธีทัศนในการเรียนการสอน จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียน ในวิชาที่ต้องใช้การสาธิตหรือการทดลองทางช่างที่อาศัยทักษะของผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการต่าง ๆ ทางวิชาช่างหรือการทดลองวิชาวิทยาศาสตร์ หากใช้วิธีทัศนประกอบ

การสอนจะทำให้ได้ง่ายกว่าการสอนแบบปกติ เพราะว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการสาธิตได้มาก โดยเฉพาะเรื่องขนาดและมุมต่าง ๆ ของวัตถุในการสาธิต ที่สามารถใช้กล้องโทรทัศน์จับภาพหรือขึ้นงานในการสาธิต ทำให้ผู้เรียนได้เห็นทุกแง่ทุกมุม และผลการฝึกทักษะทางช่างและการเรียนด้วยการสาธิตจากเทปวิดีโอ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสาธิตโดยผู้สอน และผลของการเรียนรู้นี้และความคงทนของการเรียนรู้นี้ไม่ต่างจากการสอนแบบปกติ และการจากเปรียบเทียบกับทักษะการเขียนและการอ่านของผู้เรียนที่ใช้รายการวิดีโอช่วยในการศึกษาเห็นได้ว่า กลุ่มทดลองที่ได้ชมรายการวิดีโอ จะมีผลการปรับปรุงการเขียนและการอ่านได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ชมรายการวิดีโอ และผู้เรียนชอบการใช้สื่อวิดีโอประกอบการสอน เนื่องจากรายการวิดีโอสามารถช่วยกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนของผู้เรียนได้มาก และอาจารย์สามารถใช้เป็นข้อมูลเตรียมเทปวิดีโอเพื่อประกอบการสอนด้วยตนเองได้ ส่วนความปลอดภัยของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรมในการฝึกอบรมความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่มที่ได้ดูวิดีโอจะมีความปลอดภัยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูวิดีโอ

ด้านการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ การดำเนินงาน และอุปสรรคต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ให้บริการสื่อ นั้น ในสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนทางวิชาช่าง อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาขาดแคลนวัสดุฝึกหัด เครื่องมือ เครื่องจักร สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์แบบใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาขาดแคลนตำราเรียนทั้งในวิชาสามัญและวิชาชีพ

อาจารย์มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพ ปริมาณของสื่อที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการและการเลือกใช้ มีปัญหาในเชิงวัสดุอุปกรณ์ในระดับมากคือ ขาดวัสดุสื่อการสอน เช่น มีเครื่องเล่นวิดีโอ แต่ไม่มีเทปวิดีโอในเนื้อหาที่ต้องการใช้ เสียเวลาและยุ่งยากในการติดต่อขอยืมสื่อ ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม การจัดซื้อและการประเมินค่าและการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน และอาจารย์บางคนไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น ซึ่งอาจารย์เองก็ต้องการให้มีการปรับปรุงด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยต้องการให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับบริการให้คำปรึกษาแนะนำให้รู้จักการใช้สื่อใหม่ ๆ และผู้บริหารควรจะสนับสนุนและกระตุ้นให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนมากขึ้น

ส่วนผู้บริหารมีปัญหามากที่สุดในเรื่องการเลือกและการใช้สื่อ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยงานที่ให้การฝึกอบรมทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา และมีความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงที่เห็นคุณค่าสื่อการเรียนการสอน

ส่วนสาเหตุที่อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน เพราะว่า ภายในห้องเรียน อาคารเรียนหรือบริเวณนั้น ๆ มีหน่วยงานหรือศูนย์สื่อการเรียนการสอน อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทั้งได้รับการกระตุ้นจากผู้บริหารหรือหัวหน้างานและได้รับการอบรมการใช้สื่อแต่ละประเภทมาก่อน อาจารย์ที่สอนวิชาชีพจะใช้สื่อประเภทโสตทัศนวัสดุมากที่สุด รองลงมา เป็นหนังสือของตัวเอง เพราะว่าวิชาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นวิชาที่ต้องใช้การฝึกทักษะความชำนาญ

สถานที่ให้บริการสื่อการเรียนการสอนของสถาบันขนาดใหญ่ จะมีเจ้าหน้าที่ด้านสื่อ ผู้ให้บริการ และงบประมาณในการจัดซื้อจัดหามากกว่าในสถาบันขนาดเล็ก และอาจารย์ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานทางวิชาการสูงจะให้ความร่วมมือและรับค่าปรึกษาจากนักวิชาการด้านโสตทัศนศึกษา มากกว่าอาจารย์ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานทางวิชาการต่ำ

ศึกษานิเทศก์ด้านสื่อห้องสมุด จะมีบทบาทเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการสืบค้นวัสดุและให้การส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด ด้วยการแนะนำการอ่านเป็นรายบุคคล และแนะนำการใช้วัสดุ ตีพิมพ์และสื่อโสตทัศนศึกษาในห้องสมุดมากที่สุด ส่วนบทบาทของนักวิชาการด้านสื่อโสตทัศนศึกษามีอิทธิพล ต่อเจตคติของผู้บริหาร ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่เป็นความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาและการสอน

ด้านการใช้ห้องสมุดของสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านวิชาชีพนั้น จะพบว่าอาจารย์ของภาควิชาใดก็ตามมีความต้องการและใช้สารนิเทศเฉพาะสาขาวิชาภายในภาควิชาที่สังกัด และอาจารย์ในสถานศึกษาประเภทต่างก็มีปริมาณการใช้ห้องสมุดเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ แตกต่างกัน และต้องการสารนิเทศที่มีขอบเขตและลักษณะต่างกันด้วย อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสอนวิชาชีพ ต่างมีความคาดหวังต่อบทบาทของห้องสมุดที่มีต่อการเรียนการสอนและการเตรียมการสอนในระดับมาก อาจารย์ต้องการใช้ข้อสนเทศที่มีความทันสมัยที่ใหม่ล่าสุดถึงสารนิเทศที่มีอายุ 5 ปีที่ผ่านมา ส่วนในเรื่องปัญหาการใช้สารนิเทศปรากฏว่า มีสารนิเทศจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการได้ใช้ ได้รับสารนิเทศใหม่ ๆ ช้า ไม่ทันสมัยและไม่สอดคล้องกับความต้องการ และนักศึกษาในสถานศึกษาที่ต่างกันจะมีปริมาณการใช้ห้องสมุดเพื่อวัตถุประสงค์ที่ต่างกันด้วย

อาจารย์และบรรณารักษ์มีความเห็นว่า การจัดแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่าง ๆ ควรจะอยู่ที่เดียวกัน และที่ตั้งของห้องสมุดจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเข้าใช้บริการจากห้องสมุดของผู้ใช้ และอาจารย์คิดว่า หากการจัดเก็บวัสดุภายในห้องสมุดให้มีการค้นหาได้ง่ายก็จะเป็นการเชิญชวนให้มีการใช้บริการเพิ่มขึ้น

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2534 โดยปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องมาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 7,948 คน (กรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค. 2534 : 55)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

1. ดำเนินการสุ่มวิทยาลัยเทคนิคเพื่อใช้เป็นแหล่งของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับฉลากจากสถานศึกษาซึ่งได้รับการพิจารณาเป็นสถานศึกษาดีเด่น สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น และสถานศึกษาทั่วไป โดยใช้ข้อมูลจากคำประกาศเกียรติคุณสถานศึกษาดีเด่นกรมอาชีวศึกษา และสถานเร่งรัดพัฒนาดีเด่นของอาชีวศึกษาภาค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2533 (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 34-48) ประเภทละ 1 วิทยาลัย จากทุกกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาค ทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาค

ตะวันออก กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ได้จำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกน (Table for Determining Sample Size from a Given Population) ในระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ($\alpha = .05$) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประมาณ 367 คน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610)

3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอัตราปันส่วน (Quota sampling) จากวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นแหล่งของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างวิทยาลัยละ 26 คน คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 390 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์จำแนกตามกลุ่มและประเภทสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวนวิทยาลัยเทคนิค (แห่ง)		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
	ทั้งหมด	ที่สุ่มมา	
1. <u>กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง</u>			
สถานศึกษาดีเด่น	2	1	26
สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น	6	1	26
สถานศึกษาทั่วไป	8	1	26
2. <u>กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก</u>			
สถานศึกษาดีเด่น	1	1	26
สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น	7	1	26
สถานศึกษาทั่วไป	9	1	26

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานศึกษา	จำนวนวิทยาลัยเทคนิค (แห่ง)		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
	ทั้งหมด	ที่ส่งมา	
<u>3. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ</u>			
สถานศึกษาดีเด่น	2	1	26
สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น	7	1	26
สถานศึกษาทั่วไป	5	1	26
<u>4. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>			
สถานศึกษาดีเด่น	4	1	26
สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น	6	1	26
สถานศึกษาทั่วไป	7	1	26
<u>5. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้</u>			
สถานศึกษาดีเด่น	1	1	26
สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น	7	1	26
สถานศึกษาทั่วไป	6	1	26
รวม	78	15	390

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์
- ตอนที่ 5 สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์

2. การสร้างแบบสอบถาม มีวิธีดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาขอบเขตและสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานและการใช้บริการห้องสมุดและห้องสมุดวิเทศน์จากหนังสือ เอกสาร รายงานการประชุม และสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับ

2.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยเขียนข้อคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมปริมาณพันธเพื่อตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหาและโครงสร้าง ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาและความชัดเจนในข้อคำถาม เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของเครื่องมือ

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยาลัยเทคนิคคูตรดิตถ์ จำนวน 31 คน โดยทดลองกับอาจารย์แผนกวิชาสามัญและสัมพันธ์ จำนวน 16 คน ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ 9 คน และเป็นผู้ไม่ใช้บริการ 7 คน กับอาจารย์ในแผนกวิชาช่าง จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นผู้ใช้ห้องสมุดวิเทศน์บริการ 7 คน และเป็นผู้ไม่ใช้บริการ 8 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของแบบสอบถาม

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมปริมาณพันธเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีแบบสอบถาม 5 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาลัยที่สังกัด ประสบการณ์ในการสอน สาขาวิชาที่สอน และเพศ เป็นแบบสอบถามปลายปิด

ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ จะสอบถามรายละเอียดในการใช้ห้องสมุดวิเทศน์ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการใช้ สาเหตุและวัตถุประสงค์ของการใช้ห้องสมุดวิเทศน์เป็นแบบสอบถามปลายปิดและแบบประมาณค่า

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ สอบถามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ห้องสมุดวิเทศน์แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านการใช้ประกอบการเรียนการสอน ปัญหาการให้บริการ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์ และปัญหาด้านสถานที่ตั้ง ห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในตอนท้าย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของการจัดตั้งห้องสมุดวิเทศน์ และการดำเนินงานและการบริการของห้องสมุดวิเทศน์ที่ควรจะเป็น เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า และแบบปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในตอนท้าย

ตอนที่ 5 สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้อาจารย์ไม่เข้าใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ โดยแบ่งเป็นสาเหตุจากตนเอง และสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า และแบบปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในตอนท้าย

แบบสอบถามแบบประมาณค่ากำหนดให้มีค่า 5 ระดับ จาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับของปัญหา ความต้องการและสาเหตุแต่ละด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปขออนุญาตทำการวิจัยต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากบุคลากรในวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 15 แห่ง

2. ส่งหนังสืออนุมัติของอธิบดีกรมอาชีวศึกษาและแบบสอบถาม ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคที่ใช้เป็นแหล่งศึกษาทั้ง 15 แห่ง โดยทางไปรษณีย์พร้อมด้วยซองบรรจุแบบสอบถามส่งคืน ทั้งนี้ได้จัดส่งให้วิทยาลัยละ 26 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 390 ฉบับ และขอความอนุเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่บุคลากรทำการแจกแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ที่มาลงชื่อปฏิบัติงานในแต่ละวัน แล้วเก็บคืนเท่ากับจำนวนที่กำหนดของแต่ละวิทยาลัย แบบสอบถามทั้งหมดเริ่มดำเนินการส่งทางไปรษณีย์ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2535 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทุกแห่งในวันที่ 15 มีนาคม 2535

แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมามีจำนวน 383 ฉบับ และเมื่อคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์แล้วได้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.28 ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับมา จำนวนตามประเภทสถานศึกษาและกลุ่มวิทยาลัยที่สังกัด

ประเภทวิทยาลัย	สถานศึกษาต้น		สถานเร่งรัดพัฒนาต้น		สถานศึกษาทั่วไป		รวม	
	จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม		จำนวนแบบสอบถาม	
	ที่จัดส่ง	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่จัดส่ง	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่จัดส่ง	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	ที่จัดส่ง	ที่ได้รับคืน และสมบูรณ์
กลุ่มสถานศึกษา	26	24	26	25	26	26	78	75
	26	24	26	23	26	21	78	68
	26	24	26	24	26	23	78	71
	26	25	26	25	26	24	78	74
	26	24	26	23	26	21	78	68
รวม	130	121	130	120	130	115	390	356
								91.28

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดแยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มผู้ให้บริการกับกลุ่มผู้ไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ แล้วแจกแจงความถี่และแสดงผลโดยใช้คำร้อยละ
2. แจกแจงความถี่ของคำตอบแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกับการใช้บริการและไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ (ยกเว้นส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า) แล้วแสดงผลโดยใช้คำร้อยละ
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ ตามสภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ โดยใช้ไค-สแควร์
4. แจกแจงความถี่จากคำตอบในแบบสอบถาม ที่เป็นลักษณะการให้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ของผู้ใช้บริการ และแสดงผลโดยใช้คำร้อยละ
5. แจกแจงความถี่และให้น้ำหนักคะแนนแบบสอบถาม ที่เป็นลักษณะการให้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ปัญหาในการให้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์และสาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแต่ละข้อ และแปรผลค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

6. จำแนกข้อมูลตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ และแบบสอบถามสาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ส่วนแบบสอบถามความคิดเห็นในการจัดตั้งและการดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์จะจำแนกตามกลุ่มผู้ให้บริการกับกลุ่มผู้ไม่ใช้บริการ แล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำถามแต่ละข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ ของแบบสอบถามที่เป็นสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามกับลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์

2. หาค่าเฉลี่ย ของแบบสอบถามที่เป็นลักษณะการใช้ (เฉพาะที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า) ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์ และสาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 146)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทนผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
 N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 151)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการและผู้ไม่ใช้บริการ กับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
กับอาจารย์ โดยใช้สูตรไค-สแควร์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 188)

$$X^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ	X^2	แทนค่า ไค-สแควร์
	O	แทนความถี่ที่ได้จากการสังเกต
	E	แทนความถี่ที่ได้จากการคาดหวัง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. จำนวนผู้ใช้งานและไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล จำแนกตามลักษณะการใช้ของอาจารย์
2. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการจากห้องสมุดดิจิทัล กับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์
3. ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดดิจิทัลของอาจารย์ จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
4. ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดดิจิทัลของอาจารย์ จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
5. สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดดิจิทัลของอาจารย์ จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานห้องสมุดดิจิทัล ของอาจารย์ที่ใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดดิจิทัล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จำนวนผู้ใช้งานและไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล จำแนกตามลักษณะการใช้ของอาจารย์

จำนวนผู้ใช้งานและไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล จำแนกตามลักษณะการใช้ของอาจารย์
ดังปรากฏในตาราง 3-4

ตาราง 3 จำนวนผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์

การใช้บริการ	จำนวนอาจารย์	ร้อยละ
ใช้บริการ	165	46.35
ไม่ใช้บริการ	191	53.65
รวม	356	100

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์จำนวน 356 คน เป็นผู้ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ 165 คน คิดเป็นร้อยละ 46.35 และไม่ใช้บริการจำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 53.65

ตาราง 4 รายละเอียดของกลุ่มอาจารย์ผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้อง

การใช้บริการ สถานภาพที่ เกี่ยวข้องกับอาจารย์	ใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	131	79.39	114	59.69
หญิง	34	20.61	77	40.31
2. สาขาวิชาที่สอน				
สามัญและสัมพันธ์	34	20.61	58	30.37
วิชาชีพ	131	79.39	133	69.63

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพที่ เกี่ยวข้องกับอาจารย์	การใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ประสบการณ์การสอน				
1 - 10 ปี	107	64.85	120	62.83
11 - 20 ปี	53	32.12	58	30.37
21 ปีขึ้นไป	5	3.03	13	6.80
4. ประเภทสถานศึกษา				
พัฒนาดีเด่น	61	36.97	60	31.41
เร่งรัดพัฒนาดีเด่น	64	38.79	56	29.32
ทั่วไป	40	24.24	75	39.27
5. กลุ่มสถานศึกษา				
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง	31	18.79	44	23.04
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วน และภาคตะวันออก	30	18.18	38	19.89
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ	30	18.18	41	21.47
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	46	27.88	28	14.66
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้	28	16.97	40	20.94

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์
เมื่อจำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ปรากฏผลดังนี้

1. เพศ พบว่าอาจารย์ทั้งสองกลุ่มเป็นอาจารย์เพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ อาจารย์ที่ใช้บริการเป็นเพศชายร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้ใช้บริการ และเป็นเพศหญิงร้อยละ 20.61 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นเพศชายร้อยละ 59.69 และเพศหญิงร้อยละ 40.31

2. สาขาวิชาที่สอน พบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาชีพมากกว่าอาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ กล่าวคือ อาจารย์ที่ใช้บริการเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาชีพ ร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้ใช้บริการ ส่วนอาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ร้อยละ 20.61 ส่วนที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์สอนวิชาชีพร้อยละ 69.63 และอาจารย์สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ ร้อยละ 30.37

3. ประสบการณ์การสอน พบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีประสบการณ์การสอนในช่วง 1-10 ปี มากที่สุด กล่าวคือ อาจารย์ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี ร้อยละ 64.85 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี ร้อยละ 32.12 และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.03 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี ร้อยละ 62.83 รองลงมาเป็น อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.37 และ 6.80 ตามลำดับ

4. ประเภทของสถานศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์เป็นอาจารย์สังกัดสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นร้อยละ 38.79 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาเป็นอาจารย์สังกัดสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 36.97 และอาจารย์สังกัดสถานศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 24.24 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์สังกัดสถานศึกษาทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.27 รองลงมาเป็นอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น และอาจารย์สังกัดสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนา ร้อยละ 31.41 และ 29.32 ตามลำดับ

5. กลุ่มสถานศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ เป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ ร้อยละ 27.88 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาเป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.79 อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 18.18 เท่ากัน และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 16.97 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.04 รองลงมาเป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ร้อยละ 21.47

2. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการจากห้องสมุด
วิทัศน์กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์

ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการจาก
ห้องสมุดวิทัศน์กับสถานภาพที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์
กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์

สถานภาพ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์	การใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ		χ^2
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. เพศ					16.03 *
ชาย	131	79.39	114	59.69	
หญิง	34	20.61	77	40.31	
2. สาขาวิชาที่สอน					4.40 **
สามัญและสัมพันธ์	34	20.61	58	30.37	
วิชาชีพ	131	79.39	133	69.63	
3. ประสบการณ์การสอน					3.00
1 - 10 ปี	107	64.85	120	62.83	
11 - 20 ปี	53	32.12	58	30.37	
21 ปีขึ้นไป	5	3.03	13	6.80	

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์	ใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ		χ^2
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
4. ประเภทสถานศึกษา					9.34 ***
พัฒนาดีเด่น	61	36.97	60	31.41	17.88
เร่งรัดพัฒนาดีเด่น	64	38.79	56	29.32	
ทั่วไป	40	24.24	75	39.27	
5. กลุ่มสถานศึกษา					9.54 ****
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง	31	18.79	44	23.04	
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง					
บางส่วนและภาคตะวันออก	30	18.18	38	19.89	
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ	30	18.18	41	21.47	
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาค					
ตะวันออกเฉียงเหนือ	46	27.88	28	14.66	
กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้	28	16.97	40	20.94	

$$* \quad \chi^2 \quad (df = 1 / \alpha = .01) = 6.64$$

$$** \quad \chi^2 \quad (df = 1 / \alpha = .05) = 3.84$$

$$*** \quad \chi^2 \quad (df = 2 / \alpha = .01) = 9.21$$

$$**** \quad \chi^2 \quad (df = 4 / \alpha = .05) = 9.49$$

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า การใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์มีความสัมพันธ์กับเพศและประเภทสถานศึกษาที่สังกัดของอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอนกับกลุ่มสถานศึกษาของอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์

3. ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ จำแนกตามสถานภาพที่ เกี่ยวข้อง

3.1 ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์

ความถี่ในการใช้	จำนวนอาจารย์	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	32	19.39
สัปดาห์ละ 3 ครั้ง หรือมากกว่า	19	11.52
เดือนละ 1-2 ครั้ง	42	25.45
ภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง	72	43.64
รวม	165	100.00

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ส่วนใหญ่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 43.64) รองลงมาใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 25.45) และสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 19.39) ตามลำดับ

3.2 การค้นหารายชื่อเทปวิดีโอของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิดีโอ จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องและรวมทุกสถานภาพ ดังปรากฏในตาราง 7-12

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดีโอ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิดีโอ จำแนกตามเพศ

ข้อ	การค้นหารายชื่อเทปวิดีโอ	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้	2.35	1.23	น้อย	2.29	1.07	น้อย
2.	ค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้..	2.77	1.14	ปานกลาง	2.85	1.28	ปานกลาง
3.	ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดีโอด้วยตนเอง.....	2.99	1.21	ปานกลาง	2.58	1.06	ปานกลาง
4.	ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้..	2.83	1.21	ปานกลาง	3.00	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์เพศชายค้นหารายชื่อเทปวิดีโอ โดยวิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดีโอด้วยตนเองมากกว่าวิธีอื่น ๆ และอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) รองลงมาคือ ใช้วิธีขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.83$) ส่วนอาจารย์หญิงใช้วิธีขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ในระดับปานกลางและมากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือ ใช้วิธีค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.85$) และเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการค้นหาจากบัตรรายการที่ห้องสมุดจัดไว้ นั้น ทั้งอาจารย์ชายและหญิงในวิธีนี้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$ และ 2.29 ตามลำดับ)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการ ห้องสมุดวีดิทัศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ข้อ	การค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้.	2.05	1.18	น้อย	2.42	1.19	น้อย
2.	ค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้...	2.73	1.29	ปานกลาง	2.80	1.14	ปานกลาง
3.	ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์ด้วยตนเอง.....	2.70	1.20	ปานกลาง	2.96	1.18	ปานกลาง
4.	ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้...	2.76	1.21	ปานกลาง	2.89	1.17	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ โดยใช้วิธีขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.76$) รองลงมาคือ ค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.73$) ส่วนอาจารย์ที่สอนวิชาชีพใช้วิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์ด้วยตนเองมากกว่าวิธีอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.96$) รองลงมาคือ ใช้วิธีขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ ($\bar{X} = 2.89$) ส่วนการใช้วิธีค้นหาจากบัตรรายการที่ห้องสมุดจัดไว้ อาจารย์ทั้งสองกลุ่มใช้วิธีนี้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$ และ 2.42 ตามลำดับ)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์
จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	การค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้	2.23	1.12	น้อย	2.56	1.33	ปานกลาง	2.40	0.80	น้อย
2.	ค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้.	2.77	1.12	ปานกลาง	2.84	1.26	ปานกลาง	2.40	1.20	น้อย
3.	ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์ ด้วยตนเอง.....	3.01	1.16	ปานกลาง	2.75	1.18	ปานกลาง	2.20	1.60	น้อย
4.	ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้.	2.84	1.12	ปานกลาง	2.96	1.25	ปานกลาง	2.40	1.49	น้อย

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี ค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ด้วยวิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์ด้วยตนเองในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.01$) รองลงมาคือ ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.84$) และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี ใช้วิธีขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้มากกว่าวิธีอื่น ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) รองลงมาคือ ค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ด้วยวิธีต่างๆ ทุกวิธีในระดับน้อย สำหรับการค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์โดยการค้นหาจากบัตรรายการที่ห้องสมุดจัดไว้ นั้นพบว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ใช้วิธีนี้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$ และ 2.40 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี ถึงแม้จะใช้วิธีนี้ในระดับปานกลางแต่ค่าเฉลี่ยก็น้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.56$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวิดีโอ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิดีโอ
จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ข้อ	การค้นหารายชื่อเทปวิดีโอ	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้.	2.27	1.29	น้อย	2.67	1.09	ปานกลาง	1.92	1.05	น้อย
2.	ค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้...	2.81	1.37	ปานกลาง	2.90	0.93	ปานกลาง	2.55	1.16	ปานกลาง
3.	ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดีโอด้วยตนเอง.....	2.00	1.23	น้อย	3.17	0.92	ปานกลาง	2.72	1.41	ปานกลาง
4.	ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้...	2.73	1.15	ปานกลาง	2.92	1.14	ปานกลาง	2.97	1.25	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นค้นหารายชื่อเทปวิดีโอด้วยวิธีค้นหาจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้ในระดับปานกลางและมากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.81$) รองลงมาคือ ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.73$) และอาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นใช้วิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดีโอด้วยตนเองในระดับปานกลางและมากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาคือ ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.92$) ส่วนกลุ่มอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไปใช้วิธีขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้มากกว่าวิธีอื่น ๆ ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.97$) และรองลงมาคือ ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดีโอด้วยตนเองในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) สำหรับการค้นหารายชื่อเทปวิดีโอโดยการค้นหาจากบัตรรายการที่ห้องสมุดจัดไว้ นั้น พบว่า กลุ่มอาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น และในสถานศึกษาทั่วไปใช้วิธีนี้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$ และ 1.92 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น ถึงแม้จะใช้วิธีนี้ในระดับปานกลางแต่ค่าเฉลี่ยก็น้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.67$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหาวิธีออกข้อสอบวัดทัศน ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดทัศน จวบจนตามกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา	กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค															
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและออก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	
การค้นหาวิธีออกข้อสอบวัดทัศน																	
1.	ค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	2.32	1.17	น้อย	2.40	1.14	น้อย	2.06	1.12	น้อย	2.80	1.24	ปานกลาง	1.85	0.98	น้อย	
2.	ค้นหาจากนิตยสารหรือห้องสมุดจัดไว้.....	2.83	1.24	ปานกลาง	2.53	1.02	ปานกลาง	2.70	1.18	ปานกลาง	3.19	0.99	ปานกลาง	2.42	1.29	น้อย	
3.	ค้นหาจากคู่มือหรือหนังสือว่างแบบวิธีทัศนด้วยตนเอง.....	2.93	1.26	ปานกลาง	2.93	1.09	ปานกลาง	3.10	1.13	ปานกลาง	2.89	1.23	ปานกลาง	2.67	1.16	ปานกลาง	
4.	ขอใช้บัตรหรือวิทยาทานจากเจ้าหน้าที่.....	3.19	1.20	ปานกลาง	2.96	1.11	ปานกลาง	2.40	1.20	น้อย	3.08	1.11	ปานกลาง	2.53	1.08	ปานกลาง	

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก ค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์โดยขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นหาให้ในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิซอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.19$ และ 2.96 ตามลำดับ) อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์ด้วยตนเองในระดับปานกลางและมากกว่าวิซอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.10$) และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเจียงเหนือ ใช้วิธีค้นหาจากบัตรรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้ในระดับปานกลางและมากกว่าวิซอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.19$) ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ใช้วิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์มากกว่าวิซอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.67$) สำหรับการค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์โดยวิธีค้นหาจากบัตรรายการที่ห้องสมุดจัดทำไว้ นั้น ปรากฏว่าอาจารย์ทุกกลุ่มสถานศึกษาใช้วิธีนี้ในระดับน้อยและปานกลางแต่น้อยกว่าวิซอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.32, 2.40, 2.06, 2.80$ และ 1.85 ตามลำดับ)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์
ผู้ใช้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ

ข้อ	การค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	2.35	1.20	น้อย
2.	ค้นจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้.....	2.79	1.17	ปานกลาง
3.	ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์ด้วยตนเอง.....	2.91	1.20	ปานกลาง
4.	ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้.....	2.87	1.18	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกสถานภาพอาจารย์ผู้ใช้บริการ
ห้องสมุดวีดิทัศน์ส่วนใหญ่ใช้วิธีค้นหารายชื่อเทปวีดิทัศน์ โดยวิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวีดิทัศน์
ด้วยตนเองมากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมาคือ ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้และ
ค้นจากบัญชีรายชื่อที่ห้องสมุดจัดทำไว้ ($\bar{X} = 2.87$ และ 2.79 ตามลำดับ) และใช้วิธีค้นหาจาก
บัตรรายการที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

3.3 สาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์
จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและรวมทุกสถานการณ์ ดังปรากฏในตาราง 13-18

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ จำแนกตามเพศ

ข้อ	สาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เพื่อนของท่านแนะนำ.....	2.17	1.02	น้อย	2.29	1.07	น้อย
2.	ได้รับการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด...	2.73	1.19	ปานกลาง	2.85	1.24	ปานกลาง
3.	ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอนให้ เกิดประโยชน์.....	3.34	1.00	ปานกลาง	3.26	0.91	ปานกลาง
4.	ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ในวิชาชีพ.....	3.64	1.01	มาก	3.73	0.91	มาก
5.	ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอน...	3.55	1.05	มาก	3.79	0.71	มาก
6.	เพื่อการพักผ่อน.....	2.36	1.05	น้อย	2.82	1.20	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์เพศชายมีสาเหตุในการเข้าใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ เพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.64$) รองลงมาคือ ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอนซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนอาจารย์เพศหญิง ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอนในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.73$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ใช้
บริการห้องสมุดวิทัศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ข้อ	สาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เพื่อนของท่านแนะนำ.....	2.17	1.15	น้อย	2.20	1.00	น้อย
2.	ได้รับการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด..	2.97	1.24	ปานกลาง	2.70	1.18	ปานกลาง
3.	ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอน ให้เกิดประโยชน์.....	3.44	0.81	ปานกลาง	3.29	1.02	ปานกลาง
4.	ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ในวิชาชีพ.....	3.79	0.90	มาก	3.62	1.01	มาก
5.	ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอน...	3.79	0.90	มาก	3.55	1.02	มาก
6.	เพื่อการพักผ่อน.....	2.61	1.13	ปานกลาง	2.42	1.08	น้อย

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์มีสาเหตุในการเข้าใช้
บริการห้องสมุดวิทัศน์ เพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพและต้องการใช้วิทัศน์
ประกอบการสอนในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.79$ เท่ากัน) ส่วนอาจารย์ที่สอน
วิชาชีพมีสาเหตุที่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์เพราะ ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพใน
ระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาคือ ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอน
ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.55$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดดิจิทัล
จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	สาเหตุการให้บริการห้องสมุดดิจิทัล	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เพื่อนของท่านแนะนำ.....	2.24	1.05	น้อย	2.15	0.99	น้อย	1.80	0.74	น้อย
2.	ได้รับการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด.	2.70	1.20	ปานกลาง	2.77	1.11	ปานกลาง	3.80	1.47	มาก
3.	ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอน ให้เกิดประโยชน์.....	3.32	0.98	ปานกลาง	3.26	0.95	ปานกลาง	4.00	1.09	มาก
4.	ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ในวิชาชีพ.....	3.72	1.04	มาก	3.47	0.83	ปานกลาง	4.40	0.80	มาก
5.	ต้องการใช้วิธีทัศน์ประกอบการสอน..	3.55	1.03	มาก	3.71	0.91	มาก	3.60	1.02	มาก
6.	เพื่อการพักผ่อน.....	2.40	1.10	น้อย	2.62	1.05	ปานกลาง	2.00	1.26	น้อย

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี มีสาเหตุ
ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล เนื่องจากต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพในระดับมากและ
มากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมาคือ ต้องการใช้วิธีทัศน์ประกอบการสอนในระดับมากเช่นกัน
($\bar{X} = 3.55$) และกลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 20 ปี ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัลเพราะ
ต้องการใช้วิธีทัศน์ประกอบการสอนในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือ
ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนกลุ่มอาจารย์ที่
มีประสบการณ์การสอน 21 ปี ขึ้นไป ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัลเพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูน
ความรู้ในวิชาชีพในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ ต้องการใช้เวลา
ว่างจากการสอนให้เกิดประโยชน์ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.00$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์
จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ข้อ	สาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เพื่อนของท่านแนะนำ.....	1.98	0.98	น้อย	2.64	0.94	ปานกลาง	1.82	0.99	น้อย
2.	ได้รับการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด..	2.75	1.22	ปานกลาง	3.04	1.00	ปานกลาง	2.30	1.30	น้อย
3.	ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอนให้ เกิดประโยชน์.....	3.27	0.96	ปานกลาง	3.45	0.84	ปานกลาง	3.20	1.18	ปานกลาง
4.	ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ในวิชาชีพ.....	3.77	0.91	มาก	3.65	0.95	มาก	3.50	1.14	ปานกลาง
5.	ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอน...	3.62	0.97	มาก	3.57	0.91	มาก	3.62	1.15	มาก
6.	เพื่อการพักผ่อน.....	2.57	1.04	ปานกลาง	2.68	1.05	ปานกลาง	1.92	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นและในสถานศึกษา
เร่งรัดพัฒนาดีเด่น มีสาเหตุให้บริการห้องสมุดวิทัศน์เพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้
ในวิชาชีพในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ เหมือนกัน ($\bar{X} = 3.77$ และ 3.65 ตามลำดับ)
รองลงมาคือ ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอนในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.62$ และ 3.57
ตามลำดับ) ส่วนอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไป ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอนในระดับมากและ
มากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.62$) และรองลงมาต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ
ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับผลการให้บริการของศูนย์วิจัยฯ ของอาจารย์ผู้ให้บริการของศูนย์วิจัยฯ จำนวนกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา	กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค											
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนของและออก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เพื่อนของทำแนะนำ.....	2.35	1.09	น้อย	2.26	1.03	น้อย	2.00	0.85	น้อย	2.45	1.11	น้อย
2.	ได้รับการประชาสัมพันธ์จาก ห้องสมุด.....	2.83	1.24	ปานกลาง	2.90	1.07	ปานกลาง	2.50	1.23	น้อย	2.93	1.09	ปานกลาง
3.	ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอน ให้เกิดประโยชน์.....	3.51	1.16	มาก	3.36	0.83	ปานกลาง	3.13	0.95	ปานกลาง	3.54	0.77	มาก
4.	ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ด้านวิชาชีพ.....	3.77	1.03	มาก	3.70	0.86	มาก	3.46	1.14	ปานกลาง	3.78	0.90	มาก
5.	ต้องการใช้วัสดุสิ้นเปลืองประกอบการสอน	3.74	0.94	มาก	3.63	0.94	มาก	3.50	1.08	ปานกลาง	3.69	0.92	มาก
6.	เพื่อการพักผ่อน.....	2.51	1.18	ปานกลาง	2.73	1.06	ปานกลาง	2.53	1.23	ปานกลาง	2.36	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเจียงเหนือ ใช้บริการห้องสมุดวิไลทัศน์เพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.77, 3.70$ และ 3.78 ตามลำดับ) และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ใช้บริการห้องสมุดวิไลทัศน์เพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพมากที่สุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือต้องการใช้วิไลทัศน์ประกอบการสอนมากที่สุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของ
อาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ

ข้อ	สาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เพื่อนของท่านแนะนำ.....	2.20	1.03	น้อย
2.	ได้รับการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด.....	2.76	1.20	ปานกลาง
3.	ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอนให้เกิดประโยชน์....	3.33	0.99	ปานกลาง
4.	ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ.....	3.66	0.99	มาก
5.	ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอน.....	3.61	1.00	มาก
6.	เพื่อการพักผ่อน.....	2.46	1.10	น้อย

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกสถานภาพอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์มีสาเหตุการให้บริการห้องสมุดวิทัศน์เพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ต้องการใช้วิทัศน์ประกอบการสอนซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.61$) และต้องการใช้เวลาว่างจากการสอนให้เกิดประโยชน์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

3.4 วัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์
จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและรวมทุกสถานการณ์ ดังปรากฏในตาราง 19-24

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์
ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ จำแนกตามเพศ

ข้อ	วัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เตรียมการสอน.....	3.12	1.12	ปานกลาง	3.29	1.15	ปานกลาง
2.	ค้นคว้าเพิ่มเติม.....	3.32	1.04	ปานกลาง	3.50	0.91	ปานกลาง
3.	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ....	3.45	0.97	ปานกลาง	3.67	0.86	มาก
4.	ใช้วีดิทัศน์กระตุ้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน.	3.22	1.10	ปานกลาง	3.32	0.86	ปานกลาง
5.	ใช้วีดิทัศน์สอนแทนตนเอง.....	2.48	1.15	น้อย	2.67	1.18	ปานกลาง
6.	ใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	3.16	1.08	ปานกลาง	3.82	0.82	มาก
7.	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ๆ	3.61	0.99	มาก	3.67	0.83	มาก
8.	เพื่อความบันเทิง.....	2.26	1.06	น้อย	2.76	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์เพศชายใช้บริการเทปวีดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) ส่วนอาจารย์เพศหญิงใช้บริการเทปวีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และ ให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$ เท่ากัน)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์
ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ข้อ	วัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เตรียมการสอน.....	3.11	1.07	ปานกลาง	3.16	1.14	ปานกลาง
2.	ค้นคว้าเพิ่มเติม.....	3.32	0.75	ปานกลาง	3.37	1.08	ปานกลาง
3.	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ....	3.52	0.77	มาก	3.49	0.99	ปานกลาง
4.	ใช้วีดิทัศน์กระตุ้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน.	3.20	0.96	ปานกลาง	3.26	1.08	ปานกลาง
5.	ใช้วีดิทัศน์สอนแทนตนเอง.....	2.47	1.21	น้อย	2.53	1.14	ปานกลาง
6.	ใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	3.70	1.01	มาก	3.19	1.05	ปานกลาง
7.	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ๆ	3.79	0.86	มาก	3.58	0.98	มาก
8.	เพื่อความบันเทิง.....	2.50	1.21	ปานกลาง	2.32	1.03	น้อย

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ใช้บริการเทปวีดิทัศน์ เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ ใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.70$ และ 3.52 ตามลำดับ) ส่วนอาจารย์ที่สอนวิชาชีพใช้บริการเทปวีดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมาคือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และค้นคว้าเพิ่มเติมซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$ และ 3.37 ตามลำดับ)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การให้บริการเทปวีดิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์
จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	วัตถุประสงค์การให้บริการเทปวีดิทัศน์	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เตรียมการสอน.....	3.13	1.16	ปานกลาง	3.20	1.01	ปานกลาง	3.20	1.60	ปานกลาง
2.	ค้นคว้าเพิ่มเติม.....	3.31	1.05	ปานกลาง	3.49	0.96	ปานกลาง	3.00	0.63	ปานกลาง
3.	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ...	3.50	0.96	ปานกลาง	3.49	0.94	ปานกลาง	3.60	1.02	มาก
4.	ใช้วีดิทัศน์กระตุ้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	3.26	1.12	ปานกลาง	3.30	0.90	ปานกลาง	2.40	1.02	น้อย
5.	ใช้วีดิทัศน์สอนตนเอง.....	2.50	1.11	ปานกลาง	2.56	1.22	ปานกลาง	2.40	1.49	น้อย
6.	ใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนใน เนื้อหาวิชาที่สอน.....	3.23	1.09	ปานกลาง	3.37	0.97	ปานกลาง	4.00	1.26	มาก
7.	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ๆ	3.61	0.99	มาก	3.60	0.89	มาก	4.20	0.74	มาก
8.	เพื่อความบันเทิง.....	2.34	1.06	น้อย	2.37	1.05	น้อย	4.00	1.26	มาก

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ทั้งสามกลุ่มมีวัตถุประสงค์การให้บริการเทปวีดิทัศน์
เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าวัตถุประสงค์อื่น ๆ ($\bar{X} = 3.61$,
3.60 และ 4.20 ตามลำดับ) วัตถุประสงค์รองลงมาของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี
คือ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) อาจารย์ที่มีประสบการณ์การ
สอน 11 - 20 ปี ใช้เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติมและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.49$ เท่ากัน)
ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปี ขึ้นไป ใช้เพื่อประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอนและเพื่อ
ความบันเทิง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ เท่ากัน)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์
จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ข้อ	วัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เตรียมการสอน.....	3.21	1.13	ปานกลาง	3.29	0.97	ปานกลาง	2.85	1.29	ปานกลาง
2.	ค้นคว้าเพิ่มเติม.....	3.45	1.12	ปานกลาง	3.39	0.82	ปานกลาง	3.17	1.11	ปานกลาง
3.	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ....	3.60	1.01	มาก	3.59	0.76	มาก	3.20	1.07	ปานกลาง
4.	ใช้วีดิทัศน์กระตุ้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน.	3.18	1.06	ปานกลาง	3.46	0.90	ปานกลาง	3.00	1.22	ปานกลาง
5.	ใช้วีดิทัศน์สอนตนเอง.....	2.57	1.23	ปานกลาง	2.81	0.99	ปานกลาง	1.97	1.10	น้อย
6.	ใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	3.34	0.98	ปานกลาง	3.25	0.88	ปานกลาง	3.32	1.40	ปานกลาง
7.	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ๆ	3.68	0.75	มาก	3.54	0.91	มาก	3.67	1.25	มาก
8.	เพื่อความบันเทิง.....	2.44	1.13	น้อย	2.65	0.97	ปานกลาง	1.77	0.90	น้อย

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นและในสถานศึกษาทั่วไป ใช้บริการเทปวีดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ เหมือนกัน ($\bar{X} = 3.68$ และ 3.67 ตามลำดับ) วัตถุประสงค์รองลงมาของอาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นคือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไปคือ เพื่อประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ส่วนอาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น ใช้บริการเทปวีดิทัศน์เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.59$) รองลงมาคือ เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.54$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัดคุณภาพการให้บริการเพื่อผู้ให้บริการห้องสมุด จำนวนกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา วัดอุปประสงค์ การใช้บริการเพื่อผู้ ใช้	กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค												ภาคใต้		
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและออก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เตรียมการสอน.....	3.35	1.20	ปานกลาง	3.16	1.03	ปานกลาง	3.00	1.12	ปานกลาง	2.00	0.99	น้อย	2.67	1.19	ปานกลาง
2.	ค้นคว้าเพิ่มเติม.....	3.67	0.96	มาก	3.23	0.91	ปานกลาง	3.43	0.95	ปานกลาง	3.54	0.90	มาก	2.78	1.17	ปานกลาง
3.	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	3.51	0.94	มาก	3.36	0.87	ปานกลาง	3.53	0.99	มาก	3.80	0.74	มาก	3.10	1.14	ปานกลาง
4.	ใช้วัสดุที่ทันสมัยและนำเข้า.....	3.12	1.00	ปานกลาง	3.36	1.16	ปานกลาง	3.10	0.83	ปานกลาง	3.60	1.01	มาก	2.82	1.10	ปานกลาง
5.	ใช้วัสดุที่สละมอบตนเอง.....	2.45	1.07	น้อย	2.83	1.21	ปานกลาง	2.23	1.11	น้อย	2.60	1.24	ปานกลาง	2.42	1.01	น้อย
6.	ใช้วัสดุที่ประกอบการสอนใน เนื้อหาวิชาที่สอน.....	3.29	1.02	ปานกลาง	3.43	1.11	ปานกลาง	2.96	1.04	ปานกลาง	3.47	0.94	ปานกลาง	3.25	1.18	ปานกลาง
7.	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ วิชาการใหม่ๆ.....	3.74	1.01	มาก	3.56	0.88	มาก	3.66	0.94	มาก	3.65	0.91	มาก	3.50	1.05	ปานกลาง
8.	เพื่อความบันเทิง.....	2.32	1.08	น้อย	2.50	1.02	น้อย	2.36	1.16	น้อย	2.39	1.13	น้อย	2.21	0.90	น้อย

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ใช้บริการเทปวิดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.74$, 3.56 และ 3.66 ตามลำดับ) และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ต้องการใช้เทปวิดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ มากที่สุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้วิดิทัศน์เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับมากและมากกว่าวัตถุประสงค์อื่น ๆ ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานวัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์ ของ
อาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ

ข้อ	วัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวีดิทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เตรียมการสอน.....	3.16	1.13	ปานกลาง
2.	ค้นคว้าเพิ่มเติม.....	3.36	1.02	ปานกลาง
3.	ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	3.50	0.96	ปานกลาง
4.	ใช้วีดิทัศน์กระตุ้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน.....	3.25	1.06	ปานกลาง
5.	ใช้วีดิทัศน์สอนแทนตนเอง.....	2.52	1.16	ปานกลาง
6.	ใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน.....	3.30	1.07	ปานกลาง
7.	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ๆ	3.63	0.96	มาก
8.	เพื่อความบันเทิง.....	2.36	1.08	น้อย

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกสถานภาพอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์มีวัตถุประสงค์ในการใช้บริการเทปวีดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากซึ่งมากกว่าวัตถุประสงค์อื่น ๆ ($\bar{X} = 3.63$) รองลงมาคือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$ และ 3.30 ตามลำดับ)

3.5 วิธีการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ในการสอน ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุด
วิดิทัศน์ จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและรวมทุกสถานการณ์ ดังปรากฏในตาราง 25-30

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ในการสอน ของ
อาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามเพศ

ข้อ	การให้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ในการสอน	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พานักศึกษาไปดูวิดิทัศน์ในชั่วโมงสอน ในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	2.71	1.21	ปานกลาง	3.08	1.29	ปานกลาง
2.	กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยดูวิดิทัศน์ด้วยตนเอง.....	2.40	1.01	น้อย	2.55	0.84	ปานกลาง
3.	ขอืมเทปวิดิทัศน์ไปใช้ในห้องเรียน...	2.85	1.12	ปานกลาง	2.64	1.32	ปานกลาง

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์เพศชายใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ในการสอนโดย
วิธีขอืมเทปวิดิทัศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.85$) รองลงมา
คือ ใช้วิธีพานักศึกษาไปดูวิดิทัศน์ในชั่วโมงที่สอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลางเช่นกัน
($\bar{X} = 2.71$) ส่วนอาจารย์หญิงใช้วิธีพานักศึกษาไปดูวิดิทัศน์ในชั่วโมงที่สอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้
ในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมาคือ ใช้วิธีขอืมเทปวิดิทัศน์ไปใช้ใน
ห้องเรียนซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.64$) เป็นที่น่าสนใจได้ว่าทั้งอาจารย์ชายและหญิงใช้
วิธีกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิดิทัศน์ด้วยตนเองน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.40$ และ 2.55
ตามลำดับ)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน
ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ข้อ	การใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พานักศึกษาไปคูวิเทศน์ในชั่วโมงสอน ในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	3.02	1.33	ปานกลาง	2.72	1.20	ปานกลาง
2.	กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยคูวิเทศน์ด้วยตนเอง.....	2.29	0.95	น้อย	2.47	0.99	น้อย
3.	ขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียน...	2.52	1.19	ปานกลาง	2.88	1.15	ปานกลาง

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน โดยวิธีพานักศึกษาไปคูวิเทศน์ในชั่วโมงที่สอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ ใช้วิธีขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.52$) ส่วนกลุ่มอาจารย์ที่สอนวิชาชีพใช้วิธีขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมาคือ ใช้วิธีพานักศึกษาไปคูวิเทศน์ในชั่วโมงที่สอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.72$) และอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มใช้วิธีกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยคูวิเทศน์ด้วยตนเองในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$ และ 2.47 ตามลำดับ)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอนของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	การให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในช่วงการสอน ในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	2.77	1.22	ปานกลาง	2.84	1.20	ปานกลาง	2.40	1.74	น้อย
2.	กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยวิเทศน์ด้วยตนเอง.....	2.46	0.94	น้อย	2.39	1.05	น้อย	2.20	1.16	น้อย
3.	ขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียน...	2.70	1.12	ปานกลาง	2.98	1.18	ปานกลาง	3.40	1.35	ปานกลาง

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 1 - 10 ปี ใช้บริการเทปวิเทศน์ประกอบการสอน ด้วยวิธีพานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในช่วงการสอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลางและมากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.77$) รองลงมาคือ ขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11 - 20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป ใช้วิธีขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลางและมากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.98$ และ 3.40 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ใช้วิธีพานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในช่วงการสอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลางและระดับน้อย ($\bar{X} = 2.84$ และ 2.40 ตามลำดับ) และอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม ใช้วิธีกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยวิธีดูวิเทศน์ด้วยตนเองในระดับน้อยและน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.46, 2.39$ และ 2.20 ตามลำดับ)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอนของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ข้อ	การให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในชั่วโมงสอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	2.70	1.21	ปานกลาง	2.92	1.00	ปานกลาง	2.70	1.55	ปานกลาง
2.	กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิเทศน์ด้วยตนเอง.....	2.40	1.01	น้อย	2.62	0.81	ปานกลาง	2.17	1.11	น้อย
3.	ขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียน...	2.98	1.16	ปานกลาง	2.75	0.96	ปานกลาง	2.65	1.40	ปานกลาง

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นให้บริการห้องสมุดวิเทศน์วิธีขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.98$) รองลงมาคือวิธีพานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในชั่วโมงสอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.70$) ส่วนกลุ่มอาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นและในสถานศึกษาทั่วไป ใช้วิธีพานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในชั่วโมงสอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ในระดับปานกลางแต่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.92$ และ 2.70 ตามลำดับ) รองลงมาคือ วิธีวิธีขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$ และ 2.65 ตามลำดับ) และเป็นที่น่าสนใจได้ว่า อาจารย์ในสถานศึกษาทั้ง 3 ประเภท ใช้วิธีกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิเทศน์ด้วยตนเองน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.40, 2.62$ และ 2.17 ตามลำดับ)

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ในการสอนด้วยวิธีพานักศึกษาไปดูวิทัศน์ในช่วงสอน ในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้มากกว่าวิธีอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74, 2.60$ และ 2.71 ตามลำดับ) ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง บางส่วนและภาคตะวันออก และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้วิธีขอพิมพ์วิทัศน์ไปใช้ในห้องเรียนมากกว่าวิธีอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 3.00$ และ 3.13 ตามลำดับ) เป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์ในทุกกลุ่มสถานศึกษาใช้วิธีกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิทัศน์ด้วยตนเองน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.64, 2.50, 2.30, 2.54$ และ 2.10 ตามลำดับ)

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน
ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ

ข้อ	การใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	พานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในช่วงเวลาสอนในสถานที่ ที่ห้องสมุดจัดไว้.....	2.79	1.24	ปานกลาง
2.	กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยดูวิเทศน์ ด้วยตนเอง.....	2.44	0.99	น้อย
3.	ขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียน.....	2.81	1.17	ปานกลาง

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกสถานภาพ อาจารย์ผู้ให้บริการ
ห้องสมุดวิเทศน์ในการสอน ด้วยวิธีขอืมเทปวิเทศน์ไปใช้ในห้องเรียนในระดับปานกลางแต่มากกว่า
วิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.81$) รองลงมาคือ พานักศึกษาไปดูวิเทศน์ในช่วงเวลาสอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้
ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.79$) และกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิเทศน์
ด้วยตนเองในระดับน้อยและน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.44$)

4. ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ จำแนกตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและรวมทุกสถานการณ์ ดังปรากฏในตาราง 31-36

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิทัศน์ จำแนกตามเพศ

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	<u>ก. ปัญหาด้านการใช้ประกอบ</u> <u>การเรียนการสอน</u>						
1.	คำบรรยายเทปวิทัศน์ส่วนมากเป็น ภาษาอังกฤษยากแก่การเข้าใจ.....	2.77	1.14	ปานกลาง	2.70	0.95	ปานกลาง
2.	ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อใช้วิทัศน์...	2.84	1.06	ปานกลาง	3.20	0.99	ปานกลาง
3.	เมื่อใช้วิทัศน์ประกอบการสอน มักจะ สอนไม่ทันในภาคเรียนนั้น ๆ.....	2.45	1.02	น้อย	2.52	0.84	ปานกลาง
4.	มีความยุ่งยากในการควบคุมชั้นเรียน ในขณะที่ฉายวิทัศน์.....	2.45	1.06	น้อย	2.79	1.07	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.62	1.07	ปานกลาง	2.80	0.96	ปานกลาง

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ข. ปัญหาด้านการใช้บริการ</u>							
5.	ไม่สามารถใช้บริการวิทัศน์นอกเวลาราชการได้.....	2.75	1.21	ปานกลาง	3.11	1.18	ปานกลาง
6.	ไม่สามารถยืมเทปวิทัศน์ออกนอกห้องสมุดได้.....	2.41	1.20	น้อย	2.82	1.33	ปานกลาง
7.	ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรห้องสมุดในการใช้บริการ.....	2.13	1.08	น้อย	2.38	1.21	น้อย
8.	ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นหาเทปวิทัศน์ที่ต้องการ.....	2.47	1.02	น้อย	2.91	1.22	ปานกลาง
9.	ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการเพราะเจ้าหน้าที่มีน้อย.....	2.42	1.03	น้อย	2.47	1.06	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		2.43	1.10	น้อย	2.73	1.20	ปานกลาง
<u>ค. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิทัศน์</u>							
10.	เทปวิทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่สอนมีน้อย.....	3.05	1.17	ปานกลาง	2.97	1.03	ปานกลาง
11.	คุณภาพของภาพและเสียงของเทปวิทัศน์ไม่ชัดเจน.....	2.71	0.96	ปานกลาง	2.82	1.04	ปานกลาง

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
12.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่เนื้อเรื่อง ล้าสมัย.....	2.91	1.05	ปานกลาง	3.02	1.15	ปานกลาง
13.	เทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ไม่มี คู่มือประกอบ.....	3.08	1.09	ปานกลาง	3.08	1.09	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.93	1.06	ปานกลาง	2.97	1.07	ปานกลาง
<u>ง. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและ</u> <u>สิ่งอำนวยความสะดวก</u>							
14.	สถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ ไม่สะดวก แก่การไปมา.....	2.77	1.20	ปานกลาง	2.58	1.19	ปานกลาง
15.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีจำนวนที่นั่ง ชมไม่เพียงพอแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ	3.24	1.22	ปานกลาง	3.38	1.28	ปานกลาง
16.	บริเวณหรือห้องที่ฉายวิเทศน์มีอากาศ ร้อนและอับ.....	3.09	1.09	ปานกลาง	3.05	1.16	ปานกลาง
17.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีเสียง รบกวนจากภายนอกขณะฉายวิเทศน์...	2.94	1.14	ปานกลาง	2.91	1.12	ปานกลาง

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
18.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีน้อย ไม่อาจใช้บริการในช่วงเวลาที่สอนได้...	3.37	1.12	ปานกลาง	3.23	1.19	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.08	1.15	ปานกลาง	3.03	1.18	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.77	1.10	ปานกลาง	2.73	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์เพศชายและอาจารย์เพศหญิง มีปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.77 และ 2.73 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มอาจารย์เพศชายและเพศหญิงมีปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.08 และ 3.03 ตามลำดับ) รองลงมาเป็นปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X}$ = 2.93 และ 2.97 ตามลำดับ)

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ก. ปัญหาด้านการใช้ประกอบ</u> <u>การเรียนการสอน</u>							
1.	คำบรรยายเทปวิดิทัศน์ส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษยากแก่การเข้าใจ.....	2.32	1.18	น้อย	2.87	1.05	ปานกลาง
2.	ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อใช้วิดิทัศน์...	2.79	1.10	ปานกลาง	2.94	1.04	ปานกลาง
3.	เมื่อใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน มักจะสอนไม่ทันในภาคเรียนนั้น ๆ.....	2.44	0.91	น้อย	2.47	1.01	น้อย
4.	มีความยุ่งยากในการควบคุมชั้นเรียนในขณะที่ฉายวิดิทัศน์.....	2.58	1.21	ปานกลาง	2.50	1.03	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		2.53	1.10	ปานกลาง	2.69	1.03	ปานกลาง
<u>ข. ปัญหาด้านการใช้บริการ</u>							
5.	ไม่สามารถใช้บริการวิดิทัศน์นอกเวลาราชการได้.....	2.70	1.29	ปานกลาง	2.86	1.19	ปานกลาง
6.	ไม่สามารถยืมเทปวิดิทัศน์ออกนอกห้องสมุดได้.....	2.58	1.39	ปานกลาง	2.47	1.20	น้อย
7.	ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรห้องสมุดในการให้บริการ.....	2.17	1.17	น้อย	2.18	1.10	น้อย

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวัดวิจิตร	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ			วิชาชีพ		
		X̄	S.D.	แปลความ	X̄	S.D.	แปลความ
8.	ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นหาเทปวิดิทัศน์ที่ต้องการ.....	2.38	1.13	น้อย	2.61	1.06	ปานกลาง
9.	ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการเพราะเจ้าหน้าที่มีน้อย.....	2.11	0.93	น้อย	2.51	1.05	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.38	1.18	น้อย	2.52	1.12	ปานกลาง
ค. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิดิทัศน์							
10.	เทปวิดิทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่สอนมีน้อย.....	2.82	1.27	ปานกลาง	3.09	1.10	ปานกลาง
11.	คุณภาพของภาพและเสียงของเทปวิดิทัศน์ไม่ชัดเจน.....	2.61	1.18	ปานกลาง	2.77	0.92	ปานกลาง
12.	เทปวิดิทัศน์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่เนื้อเรื่องล้าสมัย.....	2.82	1.20	ปานกลาง	2.96	1.04	ปานกลาง
13.	เทปวิดิทัศน์ที่ต้องการใช้ไม่มีคู่มือประกอบ	3.02	1.15	ปานกลาง	3.09	1.08	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.81	1.20	ปานกลาง	2.97	1.03	ปานกลาง

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ			วิชาจีน		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	<u>ง. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดและ</u> <u>สิ่งอำนวยความสะดวก</u>						
14.	สถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ ไม่สะดวก แก่การไปมา.....	2.64	1.53	ปานกลาง	2.76	1.09	ปานกลาง
15.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีจำนวนที่นั่ง ชมไม่เพียงพอแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ	3.32	1.40	ปานกลาง	3.26	1.18	ปานกลาง
16.	บริเวณหรือห้องที่ฉายวิเทศน์มีอากาศ ร้อนและอับ.....	3.32	1.25	ปานกลาง	3.02	1.05	ปานกลาง
17.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีเสียง รบกวนจากภายนอกขณะฉายวิเทศน์...	2.94	1.25	ปานกลาง	2.93	1.10	ปานกลาง
18.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีน้อย ไม่ อาจใช้บริการในช่วงเวลาที่สอนได้.....	3.35	1.16	ปานกลาง	3.34	1.13	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.11	1.31	ปานกลาง	3.06	1.11	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.72	1.20	ปานกลาง	2.81	1.21	ปานกลาง

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์กับสอนวิชาชีพ มีปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$ และ 2.81 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์กับที่สอนวิชาชีพ มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์ในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$ และ 3.06 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิทัศน์ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.81$ และ 2.97 ตามลำดับ)

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์
จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ก. ปัญหาด้านการใช้ประกอบ การเรียนการสอน										
1.	ค่าบรรณราชเทปวิเทศน์ส่วนมากเป็น ภาษาอังกฤษยากแก่การเข้าใจ.....	2.78	1.10	ปานกลาง	2.75	1.09	ปานกลาง	2.20	1.16	น้อย
2.	ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อใช้วิเทศน์...	2.98	1.07	ปานกลาง	2.75	1.00	ปานกลาง	3.20	0.98	ปานกลาง
3.	เมื่อใช้วิเทศน์ประกอบการสอน มักจะ สอนไม่ทันในภาคเรียนนั้น ๆ.....	2.52	0.99	ปานกลาง	2.32	0.98	น้อย	2.80	0.74	ปานกลาง
4.	มีความยุ่งยากในการควบคุมชั้นเรียน ในขณะฉายวิเทศน์.....	2.63	1.06	ปานกลาง	2.34	1.00	น้อย	2.00	1.54	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		2.72	1.05	ปานกลาง	2.54	1.01	ปานกลาง	2.55	1.10	ปานกลาง
ข. ปัญหาด้านการใช้บริการ										
5.	ไม่สามารถใช้บริการวิเทศน์นอก เวลาราชการได้.....	2.90	1.17	ปานกลาง	2.66	1.22	ปานกลาง	3.00	1.78	ปานกลาง
6.	ไม่สามารถยืมเทปวิเทศน์ออกนอก ห้องสมุดได้.....	2.65	1.28	ปานกลาง	2.28	1.12	น้อย	1.40	0.49	น้อยที่สุด
7.	ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ห้องสมุดในการใช้บริการ.....	2.23	1.13	น้อย	2.15	1.10	น้อย	1.40	0.49	น้อยที่สุด

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		χ̄	S.D.	แปลความ	χ̄	S.D.	แปลความ	χ̄	S.D.	แปลความ
8.	ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นหาเทปวิเทศน์ที่ต้องการ.....	2.72	1.08	ปานกลาง	2.24	1.00	น้อย	2.40	1.02	น้อย
9.	ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการเพราะเจ้าหน้าที่มีน้อย.....	2.55	1.05	ปานกลาง	2.26	0.97	น้อย	1.60	0.80	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.61	1.14	ปานกลาง	2.31	1.08	น้อย	1.96	0.91	น้อย
ค. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์										
10.	เทปวิเทศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่สอนมีน้อย.....	3.05	1.18	ปานกลาง	3.05	1.08	ปานกลาง	2.40	0.80	น้อย
11.	คุณภาพของภาพและเสียงของเทปวิเทศน์ไม่ชัดเจน.....	2.79	0.96	ปานกลาง	2.71	0.99	ปานกลาง	1.80	0.74	น้อย
12.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่เนื้อเรื่องล้าสมัย.....	3.05	1.07	ปานกลาง	2.81	1.02	ปานกลาง	1.80	0.74	น้อย
13.	เทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ไม่มีคัมภีร์ประกอบ	3.18	1.03	ปานกลาง	2.92	1.22	ปานกลาง	2.60	0.49	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.01	1.06	ปานกลาง	2.87	1.07	ปานกลาง	2.15	0.69	น้อย

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการให้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		χ̄	S.D.	แปลความ	χ̄	S.D.	แปลความ	χ̄	S.D.	แปลความ
14.	ง. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ ไม่สะดวก แก่การไปมา.....	2.86	1.19	ปานกลาง	2.60	1.17	ปานกลาง	1.60	0.80	น้อย
15.	บริเวณหรือห้องสมุดวิเทศน์มีจำนวนที่นั่ง ชมไม่เพียงพอแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ	3.25	1.24	ปานกลาง	3.39	1.18	ปานกลาง	2.40	1.20	น้อย
16.	บริเวณหรือห้องสมุดวิเทศน์มีอากาศ ร้อนและอับ.....	3.08	1.09	ปานกลาง	3.17	1.09	ปานกลาง	2.20	1.16	น้อย
17.	บริเวณหรือห้องสมุดวิเทศน์มีเสียง รบกวนจากภายนอกของอาคารวิเทศน์...	2.86	1.06	ปานกลาง	3.13	1.18	ปานกลาง	2.40	1.74	น้อย
18.	บริเวณหรือห้องสมุดวิเทศน์มีน้อย ไม่อาจให้บริการในชั่วโมงที่สอนได้...	3.43	1.09	ปานกลาง	3.28	1.12	ปานกลาง	2.20	1.47	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.09	1.13	ปานกลาง	3.11	1.14	ปานกลาง	2.16	1.27	น้อย
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.86	1.10	ปานกลาง	2.71	1.09	ปานกลาง	2.18	1.01	น้อย

จากตาราง 33 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี และ 11 - 20 ปี มีปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.86 และ 2.71 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์โดยเฉลี่ยในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 1 - 10 ปี และ 11 - 20 ปี มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าด้านอื่น ๆ และมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.09 และ 3.11 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X}$ = 3.01 และ 2.87 ตามลำดับ) ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปี ขึ้นไป มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ในด้านการใช้ประกอบการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.55) และปัญหาด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์
จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ก. ปัญหาด้านการใช้ประกอบ การเรียนการสอน										
1.	ค่าบรรณารักษ์เทปวิเทศน์ส่วนมากเป็น ภาษาอังกฤษยากแก่การเข้าใจ.....	2.80	1.17	ปานกลาง	2.81	0.98	ปานกลาง	2.60	1.17	ปานกลาง
2.	ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อใช้วิเทศน์..	2.78	1.13	ปานกลาง	3.01	0.87	ปานกลาง	2.95	1.18	ปานกลาง
3.	เมื่อใช้วิเทศน์ประกอบการสอน มักจะ สอนไม่ทันในภาคเรียนนั้น ๆ.....	2.40	0.99	น้อย	2.67	0.91	ปานกลาง	2.22	1.03	น้อย
4.	มีความยุ่งยากในการควบคุมชั้นเรียน ในขณะฉายวิเทศน์.....	2.27	1.02	น้อย	2.84	1.01	ปานกลาง	2.37	1.11	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		2.56	1.07	ปานกลาง	2.83	0.94	ปานกลาง	2.53	1.12	ปานกลาง
ข. ปัญหาด้านการใช้บริการ										
5.	ไม่สามารถใช้บริการวิเทศน์นอกเวลา ราชการได้.....	2.70	1.38	ปานกลาง	2.93	0.96	ปานกลาง	2.85	1.29	ปานกลาง
6.	ไม่สามารถยืมเทปวิเทศน์ออกนอก ห้องสมุดได้.....	2.14	1.35	น้อย	2.84	1.04	ปานกลาง	2.47	1.20	น้อย
7.	ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ห้องสมุดในการให้บริการ.....	2.16	1.18	น้อย	2.40	1.09	น้อย	1.85	0.93	น้อย

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการให้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
8.	ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นหาเทปวิเทศน์ที่ต้องการ.....	2.47	1.23	น้อย	2.65	0.92	ปานกลาง	2.55	1.04	ปานกลาง
9.	ไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการเพราะเจ้าหน้าที่มีน้อย.....	2.27	1.07	น้อย	2.67	0.95	ปานกลาง	2.27	1.04	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.34	1.24	น้อย	2.69	0.99	ปานกลาง	2.39	1.10	น้อย
ค. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์										
10.	เทปวิเทศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่สอนมีน้อย.....	2.85	1.23	ปานกลาง	2.98	0.90	ปานกลาง	3.40	1.26	ปานกลาง
11.	คุณภาพของภาพและเสียงของเทปวิเทศน์ไม่ชัดเจน.....	2.57	1.10	ปานกลาง	2.92	0.90	ปานกลาง	2.70	0.84	ปานกลาง
12.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่เนื้อเรื่องซ้ำสมัย.....	2.81	1.09	ปานกลาง	2.98	0.94	ปานกลาง	3.05	1.22	ปานกลาง
13.	เทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ไม่มีคัมภีร์ประกอบ	2.88	1.18	ปานกลาง	3.12	0.92	ปานกลาง	3.32	1.14	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.77	1.15	ปานกลาง	3.00	0.91	ปานกลาง	3.11	1.11	ปานกลาง

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการให้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
14.	ง. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ ไม่สะดวก แก่การไปมา.....	2.36	1.14	น้อย	3.14	1.14	ปานกลาง	2.67	1.17	ปานกลาง
15.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีจำนวนที่นั่ง ชมไม่เพียงพอแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ.	3.32	1.27	ปานกลาง	3.29	1.15	ปานกลาง	3.15	1.29	ปานกลาง
16.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีอากาศ ร้อนและอับ.....	3.06	1.05	ปานกลาง	3.07	1.16	ปานกลาง	3.12	1.09	ปานกลาง
17.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีเสียง รบกวนจากภายนอกหรือฉายวิเทศน์...	2.80	1.09	ปานกลาง	3.17	1.08	ปานกลาง	2.77	1.21	ปานกลาง
18.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีน้อย ไม่อาจให้บริการในช่วงเวลาที่สอนได้...	3.39	1.16	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง	3.50	1.22	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.98	1.14	ปานกลาง	3.17	1.11	ปานกลาง	3.04	1.19	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.67	1.16	ปานกลาง	2.93	1.00	ปานกลาง	2.76	1.13	ปานกลาง

จากตาราง 34 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น อาจารย์ในสถานศึกษา
 เจริญพัฒนาดีเด่น และอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไป มีปัญหาการใช้ห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมในระดับ
 ปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.67, 2.93 และ 2.76 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า กลุ่มอาจารย์
 ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นและในสถานศึกษาเจริญพัฒนาดีเด่น มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์
 ในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
 ปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.98 และ 3.17 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทป
 วิเทศน์อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X}$ = 2.77 และ 3.00 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอาจารย์ในสถาน
 ศึกษาทั่วไป มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ในด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์มากกว่า
 ด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.11) รองลงมาคือ ปัญหาในด้านสถานที่ตั้ง
 ห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X}$ = 3.04)

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้บริการห้องสมุดจิตสัน ของอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดจิตสัน จำนวนสถานกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา	กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค															
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและออก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้			
		ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดจิตสัน															
		χ ²	S.D.	แปลความ	χ ²	S.D.	แปลความ	χ ²	S.D.	แปลความ	χ ²	S.D.	แปลความ	χ ²	S.D.	แปลความ	
	ก. ปัญหาด้านการประกอบ การเรียนการสอน																
1.	คำบรรยายเกี่ยวกับการเข้าใจ... ภาษาอังกฤษยากแก่การเข้าใจ...	2.74	1.10	ปานกลาง	2.80	1.10	ปานกลาง	2.73	1.15	ปานกลาง	2.97	0.87	ปานกลาง	2.39	1.29	น้อย	
2.	ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อใช้จิตสัน	2.87	0.94	ปานกลาง	2.96	1.01	ปานกลาง	3.06	1.15	ปานกลาง	2.95	1.02	ปานกลาง	2.67	1.13	ปานกลาง	
3.	เมื่อใช้จิตสันประกอบการสอน มัก จะสอนไม่ทันในภาคเรียนนั้น ๆ...	2.12	0.87	น้อย	2.66	1.01	ปานกลาง	2.43	1.08	น้อย	2.54	0.90	ปานกลาง	2.53	1.05	ปานกลาง	
4.	มีความยุ่งยากในการควบคุม ชั้นเรียนขณะจิตสัน.....	2.25	0.98	น้อย	2.50	1.05	ปานกลาง	2.60	1.11	ปานกลาง	2.80	1.01	ปานกลาง	2.28	1.12	น้อย	
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.49	0.97	น้อย	2.73	1.04	ปานกลาง	2.70	1.12	ปานกลาง	2.81	0.95	ปานกลาง	2.46	1.14	น้อย	

ตาราง 35 (ต่อ)

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา ปัญหาการใช้ บริการห้องสมุดวิเทศน์	กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค											
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและนอก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
18.	บริเวณหรือห้องจากวิทยุทัศน์ ไม่อาจให้บริการในชั่วโมง ที่สอนได้.....	3.16	1.19	ปานกลาง	3.66	0.97	มาก	3.20	1.13	ปานกลาง	3.17	1.04	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.72	1.07	ปานกลาง	3.31	1.11	ปานกลาง	3.04	1.19	ปานกลาง	3.03	1.13	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.59	1.08	ปานกลาง	2.91	1.06	ปานกลาง	2.80	1.15	ปานกลาง	2.80	1.07	ปานกลาง

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ มีปัญหาการใช้ห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.59, 2.91, 2.80, 2.80 และ 2.67 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ในด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์เป็นปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.87) รองลงมาคือ ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.72) ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ มีปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.31, 3.04, 3.03 และ 3.15 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.05, 2.98, 3.00 และ 2.78 ตามลำดับ)

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ของ
อาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ก. ปัญหาด้านการใช้ประกอบการเรียนการสอน</u>				
1.	คำบรรยายเทปวิดิทัศน์ส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ ยากแก่การเข้าใจ.....	2.76	1.11	ปานกลาง
2.	ไม่มีเวลาเตรียมการเพื่อใช้วิดิทัศน์.....	2.92	1.06	ปานกลาง
3.	เมื่อใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน มักจะสอนไม่ทัน ในภาคเรียนนั้น ๆ.....	2.47	0.99	น้อย
4.	มีความยุ่งยากในการควบคุมชั้นเรียน ในขณะที่ ฉายวิดิทัศน์.....	2.52	1.08	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.66	1.06	ปานกลาง
<u>ข. ปัญหาด้านการให้บริการ</u>				
5.	ไม่สามารถให้บริการวิดิทัศน์นอกเวลาราชการได้.....	2.83	1.22	ปานกลาง
6.	ไม่สามารถยืมเทปวิดิทัศน์ออกนอกห้องสมุดได้.....	2.50	1.24	น้อย
7.	ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรห้องสมุดในการ ให้บริการ.....	2.18	1.12	น้อย
8.	ไม่มีเครื่องมือช่วยค้นหาเทปวิดิทัศน์ที่ต้องการ.....	2.56	1.08	ปานกลาง
9.	ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการให้บริการ เพราะ เจ้าหน้าที่มีน้อย.....	2.43	1.04	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.50	1.14	น้อย

ตาราง 36 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	χ	S.D.	แปลความ
<u>ค. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์</u>				
10.	เทปวิเทศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่สอนมีน้อย.....	3.04	1.15	ปานกลาง
11.	คุณภาพของภาพและเสียงของเทปวิเทศน์ไม่ชัดเจน....	2.74	0.98	ปานกลาง
12.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่เนื้อเรื่องซ้ำสมัย.....	2.94	1.08	ปานกลาง
13.	เทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ไม่มีคู่มือประกอบ.....	3.07	1.12	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.94	1.08	ปานกลาง
<u>ง. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก</u>				
14.	สถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์ ไม่สะดวกแก่การไปมา.....	2.72	1.22	ปานกลาง
15.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีจำนวนที่นั่งชม ไม่เพียงพอแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ.....	3.25	1.26	ปานกลาง
16.	บริเวณหรือห้องที่ฉายวิเทศน์มีอากาศร้อนและอับ.....	2.72	1.22	ปานกลาง
17.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีเสียงรบกวนจาก ภายนอกขณะฉายวิเทศน์.....	3.25	1.26	ปานกลาง
18.	บริเวณหรือห้องฉายวิเทศน์มีน้อย ไม่อาจใช้บริการ ในช่วงเวลาที่สอนได้.....	3.07	1.13	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.00	1.21	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.77	1.13	ปานกลาง

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกสถานภาพอาจารย์ผู้ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์มีปัญหาการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัญหาในการใช้ห้องสมุดวิเทศน์ของอาจารย์มากกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาเป็นปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์ และปัญหาด้านการใช้ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.94$ และ 2.66 ตามลำดับ) และในด้านการให้บริการเป็นปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$)

5. สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ของอาจารย์ จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้อง

สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ของอาจารย์ผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ จำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องและรวมทุกสถานภาพ ดังปรากฏในตาราง 37-43

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ ของอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ จำแนกตามเพศ

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	<u>ก. สาเหตุจากตนเอง</u>						
1.	ภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิเทศน์.....	3.37	1.07	ปานกลาง	3.30	1.11	ปานกลาง
2.	ภาระงานอื่น ๆ มากเช่น งานบริหารงานกิจกรรม ฯ จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิเทศน์.....	3.30	1.06	ปานกลาง	3.18	1.02	ปานกลาง
3.	มีเทปวิเทศน์ที่จะใช้ประกอบการสอนของตนเอง.....	2.52	1.32	ปานกลาง	2.30	1.20	น้อย
4.	ใช้เทปวิเทศน์และเครื่องฉายที่ทางแผนกวิชาจัดไว้.....	2.76	1.34	ปานกลาง	2.56	1.30	ปานกลาง
5.	สามารถยืมเทปวิเทศน์และเครื่องฉายจากแผนกวิชาอื่น และงานสื่อการเรียนฯ มาใช้ได้โดยสะดวก.....	2.63	1.28	ปานกลาง	2.51	1.23	ปานกลาง
6.	ถ้าใช้เทปวิเทศน์ อาจจะสอนไม่ทันเวลาที่กำหนด.....	2.58	1.13	ปานกลาง	2.76	1.20	ปานกลาง

ตาราง 37 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
7.	สอนด้วยการบรรยาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ดีแล้ว.....	2.77	1.01	ปานกลาง	3.10	1.05	ปานกลาง
8.	การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิดิทัศน์.....	3.69	1.03	มาก	3.38	0.94	ปานกลาง
9.	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน.....	3.11	1.05	ปานกลาง	3.01	1.14	ปานกลาง
10.	การใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอนทำให้ผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญแก่ผู้สอน.....	2.61	1.18	ปานกลาง	2.63	1.02	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.93	1.14	ปานกลาง	2.87	1.12	ปานกลาง
ข. สาเหตุจากห้องสมุดวิดิทัศน์							
11.	ไม่ทราบว่ามียุบริการห้องสมุดวิดิทัศน์...	2.64	1.40	ปานกลาง	2.39	1.27	น้อย
12.	มีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณฉายวิดิทัศน์.....	3.25	1.31	ปานกลาง	3.10	1.17	ปานกลาง
13.	ไม่มีเทปวิดิทัศน์ที่ต้องการจะใช้ประกอบการสอน.....	3.66	1.37	มาก	3.47	1.17	ปานกลาง
14.	เทปวิดิทัศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมีเนื้อหาซ้ำสมัย.....	3.28	1.22	ปานกลาง	3.13	1.00	ปานกลาง
15.	บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือในการให้บริการ.....	2.93	1.20	ปานกลาง	2.77	1.03	ปานกลาง

ตาราง 37 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	เพศ					
		เพศชาย			เพศหญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
16.	ห้องสมุดวิเทศน์ปิดบริการในช่วงเวลาที่สอน.....	2.92	1.33	ปานกลาง	2.65	1.09	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.11	1.30	ปานกลาง	2.91	1.12	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	3.00	1.21	ปานกลาง	2.89	1.12	ปานกลาง

จากตาราง 37 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ด้วยสาเหตุต่าง ๆ โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$ และ 2.89 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์เพศชายไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเองแต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X} = 3.11$ และ 2.93 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากวิเทศน์นั้นข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนสาเหตุจากตนเอง ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$)

สำหรับอาจารย์เพศหญิง ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเองเช่นกัน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X} = 2.91$ และ 2.87 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์นั้นข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนสาเหตุจากตนเอง ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์
ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ก. สาเหตุจากตนเอง</u>							
1.	ภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิดิทัศน์.....	3.12	1.21	ปานกลาง	3.44	1.01	ปานกลาง
2.	ภาระงานอื่น ๆ มากเช่น งานบริหารงานกิจกรรมฯ จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิดิทัศน์.....	3.20	1.04	ปานกลาง	3.28	1.04	ปานกลาง
3.	มีเทปวิดิทัศน์ที่จะใช้ประกอบการสอนของตนเอง.....	2.34	1.09	น้อย	2.47	1.35	น้อย
4.	ใช้เทปวิดิทัศน์และเครื่องฉายที่ทางแผนกวิชาจัดไว้.....	2.53	1.34	ปานกลาง	2.75	1.32	ปานกลาง
5.	สามารถยืมเทปวิดิทัศน์และเครื่องฉายจากแผนกวิชาอื่น และงานสื่อการเรียนฯ มาใช้ได้โดยสะดวก.....	2.74	1.32	ปานกลาง	2.51	1.23	ปานกลาง
6.	ถ้าใช้เทปวิดิทัศน์ อาจจะสอนไม่ทันเวลาที่กำหนด.....	2.84	1.09	ปานกลาง	2.57	1.18	ปานกลาง
7.	สอนด้วยการบรรยาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ดีแล้ว.....	3.08	0.93	ปานกลาง	2.82	1.08	ปานกลาง
8.	การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิดิทัศน์.....	3.39	0.90	ปานกลาง	3.64	1.04	มาก

ตาราง 38 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9.	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้วิดิทัศน์						
	ประกอบการสอน.....	2.96	1.11	ปานกลาง	3.12	1.08	ปานกลาง
10.	การใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอนทำให้						
	ผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญแก่ผู้สอน.....	2.60	1.09	ปานกลาง	2.62	1.13	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.88	1.11	ปานกลาง	2.92	1.14	ปานกลาง
ข. สาเหตุจากห้องสมุดวิดิทัศน์							
11.	ไม่ทราบว่ามียบริการห้องสมุดเทปวิดิทัศน์	2.41	1.31	น้อย	2.59	1.38	ปานกลาง
12.	มีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณ						
	ฉายวิดิทัศน์.....	3.06	1.32	ปานกลาง	3.25	1.23	ปานกลาง
13.	ไม่มีเทปวิดิทัศน์ที่ต้องการจะใช้						
	ประกอบการสอน.....	3.72	1.06	มาก	3.53	1.39	มาก
14.	เทปวิดิทัศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมี						
	เนื้อหาซ้ำสมัย.....	2.98	1.07	ปานกลาง	3.32	1.15	ปานกลาง
15.	บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือใน						
	การใช้บริการ.....	2.69	1.19	ปานกลาง	2.95	1.11	ปานกลาง

ตาราง 38 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	สาขาวิชาที่สอน					
		วิชาสามัญและสัมพันธ์			วิชาชีพ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
16.	ห้องสมุดวิเทศน์ปิดบริการในช่วงเวลาการสอน.....	2.63	1.21	ปานกลาง	2.89	1.26	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.91	1.18	ปานกลาง	3.08	1.25	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.89	1.14	ปานกลาง	2.98	1.18	ปานกลาง

จากตาราง 38 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์กับที่สอนวิชาชีพ มีสาเหตุการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$ และ 2.98 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาจากสาเหตุแต่ละด้านพบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์กับที่สอนวิชาชีพ ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเองแต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X} = 2.91$ และ 2.88 กับ 3.08 และ 2.92 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์นั้นข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$ และ 3.53 ตามลำดับ) ส่วนสาเหตุจากตนเอง ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางและระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$ และ 3.64 ตามลำดับ)

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล ของอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล จำแนกตามประสบการณ์การสอน

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	<u>ก. สาเหตุจากตนเอง</u>									
1.	ภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดดิจิทัล.....	3.37	1.06	ปานกลาง	3.29	1.18	ปานกลาง	3.30	0.82	ปานกลาง
2.	ภาระงานอื่น ๆ มากเช่น งานบริหารงานกิจกรรม จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดดิจิทัล.....	3.31	1.04	ปานกลาง	3.19	1.09	ปานกลาง	3.00	0.67	ปานกลาง
3.	มีเทปวีดิทัศน์ที่จะใช้ประกอบการสอนของตนเอง.....	2.39	1.22	น้อย	2.47	1.36	น้อย	2.69	1.43	ปานกลาง
4.	ใช้เทปวีดิทัศน์และเครื่องฉายที่ทางแผนกวิชาจัดไว้.....	2.74	1.33	ปานกลาง	2.57	1.35	ปานกลาง	2.61	1.21	ปานกลาง
5.	สามารถยืมเทปวีดิทัศน์และเครื่องฉายจากแผนกวิชาอื่น และงานสื่อการเรียนฯ มาใช้ได้โดยสะดวก.....	2.64	1.24	ปานกลาง	2.42	1.31	น้อย	2.76	1.18	ปานกลาง
6.	ถ้าใช้เทปวีดิทัศน์ อาจจะสอนไม่ทันเวลาที่กำหนด.....	2.70	1.16	ปานกลาง	2.50	1.18	ปานกลาง	2.84	0.94	ปานกลาง
7.	สอนด้วยการบรรยาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ดีแล้ว.....	2.92	1.05	ปานกลาง	2.82	1.04	ปานกลาง	3.07	0.91	ปานกลาง
8.	การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวีดิทัศน์.....	3.55	1.04	มาก	3.63	0.96	มาก	3.46	0.92	ปานกลาง
9.	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอน.....	3.13	1.07	ปานกลาง	2.87	1.10	ปานกลาง	3.38	1.07	ปานกลาง

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประสบการณ์การสอน								
		1 - 10 ปี			11 - 20 ปี			21 ปี ขึ้นไป		
		χ̄	S.D.	แปลความ	χ̄	S.D.	แปลความ	χ̄	S.D.	แปลความ
10.	การใช้วิเทศน์ประกอบการสอนทำให้ ผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญกับผู้สอน.....	2.60	1.09	ปานกลาง	2.64	1.16	ปานกลาง	2.69	1.20	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.93	1.13	ปานกลาง	2.84	1.17	ปานกลาง	2.98	1.03	ปานกลาง
11.	<u>ข. สาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์</u> ไม่ทราบว่ามีบริการห้องสมุดเทปวิเทศน์	2.51	1.27	ปานกลาง	2.68	1.50	ปานกลาง	2.15	1.40	น้อย
12.	มีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณ ฉายวิเทศน์.....	3.12	1.23	ปานกลาง	3.49	1.25	ปานกลาง	2.53	1.21	ปานกลาง
13.	ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการจะใช้ ประกอบการสอน.....	3.51	1.31	มาก	3.78	1.26	มาก	3.38	1.21	ปานกลาง
14.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมี เนื้อหาซ้ำซ้อน.....	3.23	1.25	ปานกลาง	3.26	0.94	ปานกลาง	2.92	0.82	ปานกลาง
15.	บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือใน การให้บริการ.....	2.82	1.14	ปานกลาง	3.05	1.16	ปานกลาง	2.53	0.92	ปานกลาง
16.	ห้องสมุดวิเทศน์ปิดบริการในช่วง เวลาการสอน.....	2.79	1.30	ปานกลาง	2.94	1.17	ปานกลาง	2.46	1.00	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.99	1.25	ปานกลาง	3.20	1.20	ปานกลาง	2.66	1.09	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.96	1.17	ปานกลาง	3.04	1.19	ปานกลาง	2.86	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 39 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 1 - 10 ปี กลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี และกลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป มีสาเหตุไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์โดยรวม ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.96, 3.04 และ 2.86 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุแต่ละด้านพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 1 - 10 ปี และ 11-20 ปี ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X}$ = 2.99 และ 2.93 กับ 3.20 และ 2.84 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.51 และ 3.78 ตามลำดับ) ส่วนสาเหตุจากตนเองนั้น ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดของอาจารย์ทั้งสองกลุ่มคือ การสำเนาหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.55 และ 3.63 ตามลำดับ)

ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ มีสาเหตุจากตนเองมากกว่าสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X}$ = 2.98 และ 2.66 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากตนเองนั้น ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ การสำเนาหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.46) ส่วนสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.38)

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์
จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		พัฒนาดีเด่น			เร่งรัดพัฒนาดีเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ก. สาเหตุจากตนเอง										
1.	ภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิทัศน์.....	3.48	0.95	ปานกลาง	3.33	1.15	ปานกลาง	3.24	1.12	ปานกลาง
2.	ภาระงานอื่น ๆ มากเช่น งานบริหารงานกิจกรรม ฯ จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิทัศน์.....	3.50	0.92	ปานกลาง	3.14	1.09	ปานกลาง	3.14	1.07	ปานกลาง
3.	มีเทปวิทัศน์ที่จะใช้ประกอบการสอนของตนเอง.....	2.61	1.34	ปานกลาง	2.55	1.34	ปานกลาง	2.20	1.13	น้อย
4.	ใช้เทปวิทัศน์และเครื่องฉายที่ทางแผนกวิชาจัดไว้.....	2.86	1.25	ปานกลาง	2.89	1.51	ปานกลาง	2.37	1.17	น้อย
5.	สามารถยืมเทปวิทัศน์และเครื่องฉายจากแผนกวิชาอื่น และงานสื่อการเรียนฯ มาใช้ได้โดยสะดวก.....	2.83	1.12	ปานกลาง	2.60	1.31	ปานกลาง	2.36	1.29	น้อย
6.	ถ้าใช้เทปวิทัศน์ อาจจะสอนไม่ทันเวลาที่กำหนด.....	2.81	0.99	ปานกลาง	2.69	1.17	ปานกลาง	2.50	1.25	น้อย
7.	สอนด้วยการบรรยาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ดีแล้ว.....	2.75	1.01	ปานกลาง	3.19	0.98	ปานกลาง	2.81	1.07	น้อย
8.	การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการสอนวิทัศน์.....	3.41	0.93	ปานกลาง	3.62	1.06	มาก	3.64	1.01	มาก
9.	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้วิทัศน์ประกอบการสอน.....	3.11	1.05	ปานกลาง	3.21	1.09	ปานกลาง	2.93	1.10	ปานกลาง

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	ประเภทของสถานศึกษา								
		ทัศนคติเด่น			แรงวัดทัศนคติเด่น			ทั่วไป		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10.	การใช้วิเทศน์ประกอบการสอนทำให้ ผู้เรียนไม่ให้ความสำคัญกับผู้สอน.....	2.65	1.02	ปานกลาง	2.92	1.14	ปานกลาง	2.36	1.10	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.00	1.05	ปานกลาง	3.01	1.18	ปานกลาง	2.75	1.13	ปานกลาง
ข. สาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์										
11.	ไม่ทราบว่ามีบริการห้องสมุดเทปวิเทศน์	2.36	1.31	น้อย	2.83	1.38	ปานกลาง	2.45	1.34	น้อย
12.	มีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณ วิเทศน์.....	3.18	1.16	ปานกลาง	3.44	1.19	ปานกลาง	3.01	1.36	ปานกลาง
13.	ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการจะ ประกอบการสอน.....	3.61	1.21	มาก	3.33	1.32	ปานกลาง	3.75	1.32	มาก
14.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมี เนื้อหาซ้ำซ้อน.....	3.06	1.26	ปานกลาง	3.39	0.89	ปานกลาง	3.21	1.18	ปานกลาง
15.	บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือใน การใช้บริการ.....	2.56	1.05	ปานกลาง	3.14	1.07	ปานกลาง	2.91	1.20	ปานกลาง
16.	ห้องสมุดวิเทศน์ปิดบริการในช่วงเวลา ที่สอน.....	2.70	1.26	ปานกลาง	3.12	1.21	ปานกลาง	2.67	1.23	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.91	1.20	ปานกลาง	3.20	1.17	ปานกลาง	3.00	1.27	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.97	1.11	ปานกลาง	3.09	1.18	ปานกลาง	2.85	1.18	ปานกลาง

จากตาราง 40 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น อาจารย์ในสถานศึกษา
เร่งรัดพัฒนาดีเด่น และอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไป ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ด้วยสาเหตุต่าง ๆ
โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97, 3.09$ และ 2.85 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์
มีสาเหตุจากตนเองมากกว่าสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ
($\bar{X} = 3.00$ และ 2.91 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากตนเองนั้น ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ภาระ
งานอื่น ๆ มาก เช่น งานบริหาร งานกิจกรรม ฯ จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิเทศน์ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.50$) ส่วนสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้
ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ส่วนอาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นกับในสถานศึกษาทั่วไป ไม่ใช้บริการห้องสมุด
วิเทศน์มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X} = 3.20$ และ 3.01 กับ 2.85 และ 2.75 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจาก
ห้องสมุดวิเทศน์ ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดของอาจารย์ในสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นคือ มีความยุ่งยาก
ในการจัดหาบริเวณฉายวิเทศน์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) และข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดของ
อาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไปคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมาก
($\bar{X} = 3.75$) ส่วนสาเหตุจากตนเองนั้น ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดของอาจารย์ทั้งสองกลุ่มคือ การจำกัด
หรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$ และ 3.64
ตามลำดับ)

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา กลุ่มวิชาศึกษา	กลุ่มวิชาศึกษาศาสตร์											
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนของ			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนของ			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
5.	สามารถยอมรับพฤติกรรมและเครื่อง จายจากแผนภูมิวงกลมและงานสื่อ การเขียน มาใช้ได้โดยสะดวก..	2.46	1.31	น้อย	2.78	1.50	ปานกลาง	2.53	0.93	ปานกลาง	2.53	1.23	ปานกลาง
6.	ถ้าใช้พฤติกรรม อาจจะสอน ในต้นเวลาที่กำหนด.....	2.72	1.18	ปานกลาง	2.71	1.19	ปานกลาง	2.60	1.20	ปานกลาง	2.50	1.08	น้อย
7.	สอนด้วยการบรรยาย ผู้เรียน สามารถเข้าใจได้แล้ว.....	2.97	1.08	ปานกลาง	3.00	1.10	ปานกลาง	2.87	1.15	ปานกลาง	2.71	0.88	ปานกลาง
8.	การสังเกตหรือการทดลองจาก ของจริงให้ผลดีกว่าการมีทัศน	3.76	0.98	มาก	3.50	0.96	ปานกลาง	3.68	0.99	มาก	3.57	1.14	มาก
9.	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้ทัศน	2.97	1.17	ปานกลาง	3.07	1.20	ปานกลาง	3.26	1.08	ปานกลาง	2.92	0.84	ปานกลาง
	ประกอบการสอน.....	2.97	1.17	ปานกลาง	3.07	1.20	ปานกลาง	3.26	1.08	ปานกลาง	2.92	0.84	ปานกลาง

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสถานศึกษา สำหรับ บริการห้องสมุดวัดศีล	กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค											
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและนอก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
		ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและนอก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10.	การใช้วัดศีลประกอบการสอนทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความสำคัญแก่ผู้สอน	2.32	1.07	น้อย	2.84	1.22	ปานกลาง	2.51	1.17	ปานกลาง	2.42	1.04	น้อย
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.96	1.15	ปานกลาง	2.96	1.19	ปานกลาง	2.88	1.14	ปานกลาง	2.86	1.05	ปานกลาง
11.	ส. สาเหตุจากห้องสมุดวัดศีลไม่ทราบว่ามีบริการห้องสมุดวัดศีล	2.41	1.38	น้อย	3.13	1.23	ปานกลาง	2.24	1.47	น้อย	2.00	1.13	น้อย
12.	มีความยุ่งยากในการจัดหาวัสดุวัดศีล	3.16	1.25	ปานกลาง	3.50	1.09	ปานกลาง	2.95	1.36	ปานกลาง	3.00	1.38	ปานกลาง
13.	ไม่มีเทปวัดศีลที่ต้องการจะใช้ประกอบการสอน	3.51	1.35	มาก	3.73	1.09	มาก	3.58	1.44	มาก	3.71	1.22	มาก

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มวิชาสังคมศึกษา											
	กลุ่มวิชาสังคมศึกษา											
	กลุ่มวิชาสังคมศึกษา											
	กลุ่มวิชาสังคมศึกษา											
ข้อ	ภาคกลาง			ภาคกลางบางส่วนและออก			ภาคเหนือ			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
	ข	S.D.	แปลความ	ข	S.D.	แปลความ	ข	S.D.	แปลความ	ข	S.D.	แปลความ
14. เทปวีดิทัศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมีเนื้อหาซ้ำซ้อน.....	3.00	0.91	ปานกลาง	3.44	1.16	ปานกลาง	3.17	1.26	ปานกลาง	3.46	1.14	ปานกลาง
15. บุคลากรไม่ได้ความร่วมมือในการให้บริการ.....	2.69	0.90	ปานกลาง	3.02	1.32	ปานกลาง	2.80	0.99	ปานกลาง	2.89	1.37	ปานกลาง
16. ห้องสมุดวีดิทัศน์เปิดบริการในช่วงเวลาสั้น.....	2.46	0.97	น้อย	2.86	1.43	ปานกลาง	2.82	1.26	ปานกลาง	3.10	1.29	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.87	1.12	ปานกลาง	3.28	1.22	ปานกลาง	2.92	1.29	ปานกลาง	3.02	1.25	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.93	1.14	ปานกลาง	3.08	1.20	ปานกลาง	2.90	1.20	ปานกลาง	2.92	1.13	ปานกลาง

จากตาราง 41 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ มีสาเหตุไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, 3.08, 2.90, 2.92$ และ 2.95 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ มีสาเหตุจากตนเองมากกว่าสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุ ($\bar{X} = 2.96$ และ 2.87 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากตนเองนั้นข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ การสาธิตหรือการทดลองจากของจริง ให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$)

ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคอื่น ๆ ทั้ง 4 กลุ่ม ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองสาเหตุดังนี้ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก ($\bar{X} = 3.28$ และ 2.96 ตามลำดับ) อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ($\bar{X} = 2.92$ และ 2.88 ตามลำดับ) อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($\bar{X} = 3.02$ และ 2.86 ตามลำดับ) และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ($\bar{X} = 3.09$ และ 2.86 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดของอาจารย์ทั้ง 4 กลุ่ม คือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอนเป็นสาเหตุในระดับมากและระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.73, 3.58, 3.71$ และ 3.45 ตามลำดับ) ส่วนสาเหตุจากตนเองนั้น ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดเป็นดังนี้ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ เห็นว่าการสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$ และ 3.30 ตามลำดับ) และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือเห็นว่า การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ส่วนอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่ามีการงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิเทศน์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

ตาราง 42 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์
ของอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ โดยรวมทุกสถานภาพ

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	<u>ก: สาเหตุจากตัวเอง</u>			
1.	ภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิทัศน์.....	3.35	1.09	ปานกลาง
2.	ภาระงานอื่น ๆ มากเช่น งานบริหาร งานกิจกรรมฯ จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิทัศน์.....	3.26	1.05	ปานกลาง
3.	มีเทปวิทัศน์ที่จะใช้ประกอบการสอนของตนเอง.....	2.44	1.28	น้อย
4.	ใช้เทปวิทัศน์และเครื่องฉายที่ทางแผนกวิชา จัดไว้.....	2.44	1.28	น้อย
5.	สามารถยืมเทปวิทัศน์และเครื่องฉายจากแผนกวิชา อื่น และงานสื่อการเรียนฯมาใช้ได้โดยสะดวก.....	2.58	1.27	ปานกลาง
6.	ถ้าใช้เทปวิทัศน์ อาจจะสอนไม่ทันเวลาที่กำหนด.....	2.66	1.16	ปานกลาง
7.	สอนด้วยการบรรยายผู้เรียนสามารถเข้าใจ ได้ดีแล้ว.....	2.91	1.05	ปานกลาง
8.	การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่า การชมวิทัศน์.....	3.57	1.01	มาก
9.	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้วิทัศน์ประกอบ การสอน.....	3.07	1.09	ปานกลาง
10.	การใช้วิทัศน์ประกอบการสอนทำให้ ผู้เรียน ไม่ให้ความสำคัญแก่ผู้สอน.....	2.62	1.12	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.89	1.14	ปานกลาง

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อ	สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ข. สาเหตุจากห้องสมุด				
11.	ไม่ทราบว่ามียบริการห้องสมุดเทปวิเทศน์.....	2.54	1.36	ปานกลาง
12.	มีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณวิเทศน์.....	3.19	1.26	ปานกลาง
13.	ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการจะใช้ประกอบการสอน.....	3.59	1.30	มาก
14.	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมีเนื้อหาซ้ำซ้อน.....	3.22	1.14	ปานกลาง
15.	บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือในการใช้บริการ.....	2.87	1.14	ปานกลาง
16.	ห้องสมุดวิเทศน์ปิดบริการในช่วงเวลาที่สอน.....	2.54	1.36	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.99	1.26	ปานกลาง
	รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	2.92	1.18	ปานกลาง

จากตาราง 42 แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกสถานภาพ อาจารย์มีสาเหตุในการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับปานกลางทั้งสองด้าน ($\bar{X} = 2.99$ และ 2.89 ตามลำดับ) สำหรับสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์นั้น ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการจะใช้ประกอบการสอนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนสาเหตุจากตนเอง ข้อที่เป็นสาเหตุสูงสุดคือ การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.59$)

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ที่ใช้และ
ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิทัศน์ ของอาจารย์ที่ใช้และ
 ไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิทัศน์ ดังปรากฏในตาราง 43 - 44

ตาราง 43 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งห้องสมุดวิทัศน์
 จำแนกตามผู้ใช้และผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์

ข้อ	ประโยชน์และคุณค่าของการจัดตั้ง ห้องสมุดวิทัศน์	ผู้ใช้บริการ			ผู้ไม่ใช้บริการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	เป็นศูนย์รวมสื่อประเภทวิทัศน์ที่ สนับสนุนการเรียนการสอนในสาขาวิชา ที่เปิดสอนในสถาบัน.....	3.46	0.90	ปานกลาง	3.68	1.01	มาก
2.	เป็นแหล่งช่วยเสริมความเข้าใจ บทเรียนที่ยุ่งยากและซับซ้อนให้ผู้เรียน.	3.50	0.98	ปานกลาง	3.66	0.86	มาก
3.	เป็นแหล่งช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสดู การสาธิต หรือการทดลองทั่วถึงกัน...	3.57	1.01	มาก	3.66	0.98	มาก
4.	เป็นแหล่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ เข้าใจในบทเรียนได้ตรงกัน.....	3.63	0.92	มาก	3.63	0.86	มาก
5.	เป็นแหล่งเสริมสร้างความปลอดภัย ในการทดลองที่เสี่ยงอันตรายลงได้...	3.47	0.98	ปานกลาง	3.70	0.99	มาก
6.	เป็นแหล่งช่วยเสริมสร้างความรู้ ในการเรียนรู้.....	3.46	0.87	ปานกลาง	3.65	0.83	มาก
7.	เป็นแหล่งสร้างเสริมทักษะและ ประสบการณ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ...	3.53	0.93	มาก	3.51	1.01	มาก

ตาราง 43 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผู้ใช้บริการ			ผู้ไม่ใช้บริการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
8.	เป็นแหล่งให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติมตามความสนใจด้วยตนเอง.....	3.61	0.94	มาก	3.61	1.08	มาก
9.	เป็นแหล่งช่วยเสริมสร้างความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนและผู้สอน..	3.77	0.85	มาก	3.64	0.89	มาก
10.	ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล.....	3.48	0.92	ปานกลาง	3.48	0.96	ปานกลาง
11.	ช่วยลดภาระของครูในการเตรียมเครื่องมือและวัสดุพิเศษเฉพาะอย่างที่ใช้ในการเรียนการสอน.....	3.58	1.00	มาก	3.55	0.89	มาก
12.	เป็นแหล่งกระตุ้นให้เกิดนิสัยรักการอ่าน	3.27	0.91	ปานกลาง	3.33	0.97	ปานกลาง
13.	เป็นแหล่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ผ่านมาในอดีตได้.....	3.55	0.84	มาก	3.63	0.89	มาก
14.	ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ศึกษาแนวคิดและเทคนิคของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.	3.67	0.92	มาก	3.70	0.80	มาก
15.	ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีโอกาสได้รับรู้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและทันสมัย.....	3.87	0.95	มาก	3.94	0.82	มาก
16.	ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปดูงานในสถานประกอบการ.	3.81	0.99	มาก	3.87	0.95	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	0.93	มาก	3.64	0.92	มาก

จากตาราง 43 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดดิจิทัล ต่างมีความคิดเห็นตรงกันในด้านประโยชน์และคุณค่าของการจัดตั้งห้องสมุดดิจิทัลว่า การจัดตั้งห้องสมุดดิจิทัลนั้นมีประโยชน์โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$ และ 3.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าห้องสมุดดิจิทัล จะช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีโอกาสได้รับรู้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและทันสมัยในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 3.87$ และ 3.94 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานในสถานประกอบการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$ และ 3.87 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าข้อที่เป็นค่าเฉลี่ยรองลงมาของอาจารย์ทั้งสองกลุ่มคือ อาจารย์ผู้ใช้บริการเห็นว่าเป็นแหล่งช่วยเสริมสร้างความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ให้กับผู้เรียนและผู้สอนซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเห็นว่าห้องสมุดดิจิทัลช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ศึกษาแนวคิดและเทคโนโลยีของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.70$)

ตาราง 44 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์
จำแนกตามผู้ใช้และผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์

ข้อ	การดำเนินงานและบริการของ ห้องสมุดวิเทศน์ที่ควรจะเป็น	ผู้ใช้บริการ			ผู้ไม่ใช้บริการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	ควรมีการจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ ห้องสมุดวิเทศน์.....	3.85	0.92	มาก	4.18	0.84	มาก
2.	ควรมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการ แก่ผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึง.....	4.02	0.86	มาก	4.16	0.90	มาก
3.	ควรร่วมมือกับอาจารย์ในการวางแผน การสอนโดยใช้เทปวิเทศน์.....	3.86	0.90	มาก	4.03	0.90	มาก
4.	ควรจัดทำเครื่องมือในการค้นหาเทป วิเทศน์ เช่น รายชื่อ บัตรรายการ ฯ.....	3.75	0.92	มาก	4.06	0.84	มาก
5.	ควรดำเนินการจัดหาเทปวิเทศน์ที่มี เนื้อหาสอดคล้องหลักสูตร.....	4.03	0.92	มาก	4.18	0.85	มาก
6.	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการ มีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อ เทปวิเทศน์เพื่อการจัดหา.....	3.89	0.87	มาก	4.02	0.95	มาก
7.	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการ มีส่วนร่วมการเสนอแนะการจัดบริการ ของห้องสมุดวิเทศน์.....	3.71	0.92	มาก	3.97	0.89	มาก
8.	ต้องมีบุคลากรที่สามารถดำเนินงาน และให้ความสะดวกในการใช้บริการ อย่างเพียงพอ.....	3.87	1.00	มาก	4.16	0.76	มาก
9.	ควรให้บริการยืมเทปวิเทศน์ออก นอกห้องสมุด.....	3.67	0.94	มาก	3.51	1.10	มาก

ตาราง 44 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานและบริการของ ห้องสมุดวิเทศน์ที่ควรจะเป็น	ผู้ใช้บริการ			ผู้ไม่ใช้บริการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
10.	ต้องมีการดูแลรักษาเครื่องมือและ อุปกรณ์ให้ใช้การได้ดีตลอดเวลา.....	3.94	0.97	มาก	4.23	0.80	มาก
11.	ต้องจัดหาชุดอุปกรณ์ฉายวิเทศน์ ให้เพียงพอ.....	3.85	1.01	มาก	4.13	0.87	มาก
12.	สามารถให้บริการวิเทศน์แก่ผู้ใช้ได้ ตลอดช่วงเวลาที่มีการเรียนการสอน..	3.84	0.95	มาก	4.09	0.87	มาก
13.	ควรมีห้องฉายวิเทศน์โดยเฉพาะ.....	4.11	0.99	มาก	4.22	0.91	มาก
14.	บริเวณฉายวิเทศน์ควรมีเนื้อที่ อย่างน้อย 1 ห้องเรียน.....	3.88	1.08	มาก	4.17	0.92	มาก
15.	ห้องฉายวิเทศน์ควรมีมากกว่า 1 แห่ง.	3.65	1.06	มาก	3.71	1.08	มาก
16.	ห้องฉายวิเทศน์ควรติดตั้ง เครื่องปรับอากาศ.....	3.94	1.09	มาก	3.91	0.95	มาก
17.	ห้องฉายวิเทศน์ควรจัดให้มีสภาพ เหมือนห้องเรียน.....	3.64	1.03	มาก	3.65	1.04	มาก
18.	ที่นั่งชมวิเทศน์ควรจัดให้มีลักษณะ เหมือนอัฒจันทร์.....	3.46	1.17	ปานกลาง	3.46	1.16	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.83	0.97	มาก	3.99	0.92	มาก

จากตาราง 44 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ให้ความสำคัญเห็นสับสเนซ้อเสนอต่าง ๆ ในด้านการดำเนินงานและการบริการของห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$ และ 3.99 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ผู้ใช้บริการมีความเห็นสับสเนซ้อให้ ห้องสมุดวิดิทัศน์ควรมีห้องฉายวิดิทัศน์โดยเฉพาะในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ควรดำเนินการจัดหาเทปวิดิทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และควรมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการแก่ผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มีความเห็นสับสเนซ้อว่า ห้องสมุดวิดิทัศน์ต้องมีการดูแลรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ให้ใช้การได้ดีตลอดเวลาในระดับมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือ ควรมีห้องฉายวิดิทัศน์โดยเฉพาะในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และควรดำเนินการจัดหาเทปวิดิทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องหลักสูตรในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.18$)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้และปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์
3. เพื่อศึกษาสาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่ใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 390 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยสุ่มสถานศึกษาที่ได้รับการพิจารณาเป็นสถานศึกษาดีเด่น สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น และสถานศึกษาทั่วไป ประเภทละ 1 วิทยาลัย จากทุกกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ได้วิทยาลัยเทคนิคที่เป็นแหล่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 15 แห่ง ในแต่ละวิทยาลัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างมาวิทยาลัยละ 26 คน คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 390 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์
- ตอนที่ 5 สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยเริ่มเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2535 จนกระทั่งถึง วันที่ 15 มีนาคม 2535 และจัดส่งไปทั้ง 15 วิทยาลัย ฯ ละ 26 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 390 ฉบับ ได้รับคืน ที่เป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งสิ้น 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.28

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ลักษณะการใช้บริการ จัดแยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการกับกลุ่มผู้ไม่ใช้บริการ แยกแยะความถี่และวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้บริการและผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ กับสถานภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ โดยใช้ไค-สแควร์

4.3 วิเคราะห์ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.4 วิเคราะห์ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.5 วิเคราะห์สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.6 วิเคราะห์ความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์

อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มีร้อยละ 53.65 ซึ่งมากกว่าผู้ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ซึ่งมีร้อยละ 46.35 เมื่อจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ อาจารย์ทั้งสองกลุ่มเป็นอาจารย์เพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ อาจารย์ที่ใช้บริการเป็นเพศชายร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้ใช้บริการ และเป็นเพศหญิงร้อยละ 20.61 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นเพศชายร้อยละ 59.69 และเพศหญิงร้อยละ 40.31

1.2 สาขาวิชาที่สอน อาจารย์ทั้งสองกลุ่มเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาชีพมากกว่าอาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ กล่าวคือ อาจารย์ที่ใช้บริการเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาชีพ ร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้ใช้บริการ ส่วนอาจารย์ที่สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ร้อยละ 20.61 ส่วนผู้ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์สอนวิชาชีพร้อยละ 69.63 และอาจารย์สอนวิชาสามัญและสัมพันธ์ ร้อยละ 30.37

1.3 ประสบการณ์การสอน อาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีประสบการณ์การสอนในช่วง 1-10 ปี มากที่สุด กล่าวคือ อาจารย์ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี ร้อยละ 64.85 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี ร้อยละ 32.12 และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.03 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี ร้อยละ 62.83 รองลงมาเป็น อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.37 และ 6.80 ตามลำดับ

1.4 ประเภทของสถานศึกษา อาจารย์ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์เป็นอาจารย์สังกัดสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นร้อยละ 38.79 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาเป็นอาจารย์สังกัดสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 36.97 และอาจารย์สังกัดสถานศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 24.24 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์สังกัดสถานศึกษาทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.27 รองลงมาเป็นอาจารย์ที่สังกัดสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น และอาจารย์สังกัดสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาร้อยละ 31.41 และ 29.32 ตามลำดับ

1.5 กลุ่มสถานศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ เป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ ร้อยละ 27.88 ของจำนวนผู้ใช้บริการ รองลงมาคือ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.79 อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก กับอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 18.18 เท่ากัน และอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 16.97 ส่วนอาจารย์ที่ไม่ใช้บริการเป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.04 รองลงมาเป็นอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ร้อยละ 21.47

2. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์กับสถานภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ พบว่า การใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มีความสัมพันธ์กับเพศและประเภทสถานศึกษาที่สังกัดของอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอนและกับกลุ่มสถานศึกษาของอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์

3. ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ของอาจารย์ผู้ให้บริการ ปรากฏผลเป็นดังนี้

3.1 ความถี่ในการใช้บริการพบว่า อาจารย์ใช้บริการภาคเรียนละ 1-2 ครั้งมากที่สุด (ร้อยละ 43.64) รองลงมาคือ ใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 25.45)

3.2 การค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ พบว่า เมื่อพิจารณาจากทุกสถานภาพอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ด้วยวิธีต่าง ๆ ในระดับปานกลาง โดยใช้วิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดิทัศน์ด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้วิธีให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นให้ ส่วนการค้นหาจากบัตรรายการ ที่ห้องสมุดจัดไว้ให้นั้นอาจารย์ใช้วิธีนี้ในระดับน้อย

3.3 สาเหตุการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มสถานภาพส่วนใหญ่มีสาเหตุในการเข้าใช้บริการห้องสมุด อันเนื่องมาจากต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพมากที่สุดและอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ต้องการใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3.4 วัตถุประสงค์การใช้บริการเทปวิดิทัศน์ พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มสถานภาพมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในการใช้บริการเทปวิดิทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ในระดับมากและมากกว่าวัตถุประสงค์อื่น รองลงมาคือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับปานกลาง

3.5 การใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ในการสอน พบว่า อาจารย์ทุกกลุ่มสถานภาพใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ด้วยวิธีขอยืมเทปวิดิทัศน์ไปใช้ในห้องเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้วิธีพานักศึกษาไปดูวิดิทัศน์ในช่วงเวลาที่สอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองวิธี ส่วนวิธีกำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิดิทัศน์ด้วยตนเองนั้น อาจารย์ใช้วิธีนี้ในระดับน้อย

4. ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ ปรากฏว่า อาจารย์ทุกกลุ่มสถานภาพส่วนใหญ่มีปัญหากับการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ด้านที่เป็นปัญหา

มากที่สุดคือ ด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวิเทศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก รองลงมาเป็นปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิเทศน์

5. สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ ปรากฏว่า อาจารย์ทุกสถานภาพ มีสาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเอง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในด้านสาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์ อาจารย์เห็นว่า ห้องสมุดไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอน เป็นสาเหตุมากกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านสาเหตุจากตนเอง อาจารย์มีความเห็นว่าการจัดหาหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิเทศน์เป็นสาเหตุในระดับมากและมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์ ของกลุ่มอาจารย์ผู้ให้บริการและไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ พบว่า อาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของการจัดตั้งห้องสมุดวิเทศน์ในระดับมาก ส่วนในด้านการดำเนินงานและบริการของห้องสมุดวิเทศน์ที่ควรจะเป็นนั้น อาจารย์ทั้งสองกลุ่มก็ให้ความคิดเห็นสนับสนุนในระดับมากเช่นกัน เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มอาจารย์ผู้ไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศน์ มีแนวโน้มความคิดเห็นทั้งสองประเด็นสูงกว่ากลุ่มอาจารย์ผู้ให้บริการ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค

1.1 การใช้เครื่องมือสืบค้นรายชื่อเทปวิเทศน์ของอาจารย์ อาจารย์จะใช้วิธีการค้นโดยใช้บัตรรายการน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ แต่จะค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิเทศน์ด้วยตนเองมากกว่าวิธีอื่น ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลจากการสำรวจห้องสมุดวิเทศน์ของวิทยาลัยที่สุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ก.) ที่พบว่า มีห้องสมุดวิเทศน์เพียงแห่งเดียวที่ได้จัดทำเครื่องมือสืบค้นเทปวิเทศน์ด้วยบัตรรายการ อาจารย์จึงใช้วิธีค้นหาด้วยตัวเองเนื่องจากไม่มีเครื่องมือช่วย และอาจเป็นเพราะว่า การค้นหาเทปวิเทศน์ด้วยตนเองเป็นการช่วยให้อาจารย์ได้สำรวจเทปวิเทศน์ที่ห้องสมุดมีอยู่ ซึ่งบางครั้งอาจจะพบวิเทศน์ที่สามารถนำไปใช้ได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้มากกว่าการค้นหาวิธีอื่น ๆ

1.2 สาเหตุในการเข้าใช้บริการจากห้องสมุดวิทยุทัศน์ของอาจารย์ กับวัตถุประสงค์ในการใช้บริการเทปวิทยุทัศน์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ อาจารย์มีสาเหตุการใช้บริการห้องสมุดวิทยุทัศน์เนื่องจากต้องการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ และใช้วิทยุทัศน์ประกอบการสอนในระดับมาก และวัตถุประสงค์ของการใช้บริการเทปวิทยุทัศน์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในระดับมาก เนื่องจากอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่ทำการสอนด้านวิชาช่างอุตสาหกรรม จึงต้องเร่งและเร่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อจะได้รู้จักนำสิ่งที่ชมจากวิทยุทัศน์มาปรับปรุงงานและฝึกทักษะของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา พานูทิศ (2531 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคต้องการสารสนเทศเพื่อการสร้างเสริมและพัฒนาบุคลากร วิทยาดำรงชีวิต รวมทั้งหลักสูตร คู่มือสอนและเทคนิคการสอน การฝึกทักษะอย่างมีระบบ การบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางด้านอุตสาหกรรม ความปลอดภัยในการฝึกงาน และงานวิจัยของวิภาวี ประพศิธร (2532 : 133) ที่ว่า อาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาชีพจะใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาเทคโนโลยีและวิชาการใหม่ ๆ ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ในวิชาชีพ

1.3 การใช้บริการห้องสมุดวิทยุทัศน์ในการสอน ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค จะใช้วิทยุทัศน์เทปวิทยุทัศน์ไปใช้ในห้องเรียนมากกว่าวิทยุอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ห้องสมุดวิทยุทัศน์ส่วนมากมีห้องหรือบริเวณที่ฉายวิทยุทัศน์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่จะนำเข้ามาใช้บริการ หรือมีน้อยไม่อาจให้บริการในช่วงเวลาที่ต้องการ จึงไม่สะดวกที่จะนำนักศึกษามาใช้บริการในสถานที่ซึ่งห้องสมุดจัดไว้บริการได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า อาจารย์มีปัญหาที่เกิดจากการใช้ในด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าปัญหาด้านอื่น ๆ และสอดคล้องกับผลการสำรวจห้องสมุดวิทยุทัศน์ของวิทยาลัยที่สุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ก.) ที่พบว่า ห้องสมุดวิทยุทัศน์ส่วนมากมีห้องหรือบริเวณที่ฉายวิทยุทัศน์ 1 แห่ง และการใช้บริการจะต้องแจ้งความประสงค์ไว้ล่วงหน้าจึงไม่สะดวกที่จะใช้บริการในช่วงที่สอนพร้อมกันได้ นอกจากนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า ภาชนะในแผนภูมิเครื่องฉายและเครื่องรับวิทยุทัศน์ไว้บริการด้วย และบางที่อาจารย์ที่สอนวิชาชีพจำเป็นต้องต้องใช้วิทยุทัศน์ประกอบการสอนร่วมกับการอธิบายเป็นช่วง ๆ แล้วจึงให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงานต่อไป จึงจำเป็นต้องขอืมเทปวิทยุทัศน์ไปใช้ในห้องเรียนและจะต้องใช้เกือบทุกครั้งทำการสอน จึงใช้วิทยุทัศน์เทปวิทยุทัศน์ไปใช้ในห้องเรียนมากกว่าวิทยุอื่น ๆ

1.4 ปัญหาการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ พบว่า อาจารย์มีปัญหาด้านสถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวก และปัญหาในด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวิดิทัศน์ และจากผลการสำรวจห้องสมุดวิดิทัศน์ของวิทยาลัยที่สุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ก.) ที่พบว่า ห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดิทัศน์ของห้องสมุดส่วนมาก มีที่นั่งชมไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่มาใช้บริการ ห้องสมุดวิดิทัศน์ส่วนมากมีห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดิทัศน์เพียงแห่งเดียว ไม่อาจให้บริการในช่วงเวลาที่สอนพร้อม ๆ กันได้ ส่วนมากไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ไม่มีห้องฉายวิดิทัศน์โดยเฉพาะสอดคล้องกับงานวิจัยของจำนงค์ พุ่มคำ (2523 : ก) และ มณี ไม้เรียง (2529 : 76-77) ที่พบว่า ห้องบรรณาสหรือบริเวณที่ใช้สื่อไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ร้อนอบอ้าว คับแคบ และอาจารย์มีปัญหาการใช้สื่อในเรื่องคุณภาพของสื่อ เนื่องจากสื่อการสอนที่มีเนื้อหาหรือหลักสูตรการศึกษาทางด้านวิชาชั้นมีน้อยมาก สื่อประเภทวีสดูที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน และอาจารย์เห็นว่าวีสดูในห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมีน้อย จึงให้ความสำคัญของการใช้ห้องสมุดน้อยกว่าที่ควร ส่วนความทันสมัยของสื่อนั้นอาจารย์ต้องการใช้สื่อที่ผลิตมาในปีใหม่ล่าสุดถึงห้าปีที่ผ่านมา (พุทธิพงษ์ พงษ์เศรษฐวิวัฒนา. 2531 : 53 ; สุรีย์ บุหงามวงค์. 2528 : ง ; Teach. 1991 : 3264 A และ Manikas. 1982 : 4632 A)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์กับสถานภาพของอาจารย์

2.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในระบบการเรียนการสอนด้านวิชาช่างอุตสาหกรรม อาจารย์ที่สอนส่วนใหญ่มักจะเป็นเพศชายซึ่งมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์การสอนที่เป็นเครื่องจักรกลอยู่เสมอ จึงทำให้เพศชายกล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจในการใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มากกว่าเพศหญิง และในขณะเดียวกันเพศหญิงมักจะไม่มีความวิตกกังวลกลัวจะเกิดความเสียหายขึ้นในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ของห้องสมุดวิดิทัศน์ จึงเป็นส่วนตัดสินใจให้ไม่เข้าใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล (2517 : 97-99) ที่พบว่า อาจารย์หญิงมีปัญหาในเรื่องความรู้ ความสามารถในการเลือกใช้วัสดุทัศนวิสัย และจัดลำดับอุปกรณ์ประกอบการสอนแต่ละครั้งมากกว่าอาจารย์ชาย

2.2 สาขาวิชาที่สอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ เพราะการสอนทางวิชาชีพจะต้องมีการทดลองหรือการสาธิตและลงมือปฏิบัติ หากใช้เทป

จิตทัศน์ประกอบการสอนจะทำให้ให้นักศึกษาได้เห็นวิธีต่าง ๆ ที่ยุ่งยากและซับซ้อนซึ่งยากแก่ความเข้าใจ มาทำความเข้าใจเรื่องเหล่านั้นได้ง่ายขึ้น และได้เรียนรู้เทคโนโลยีและวิทยาการ เครื่องจักรกล ใหม่ ๆ อีกทั้งนักศึกษาได้มีโอกาสเห็นเทคนิคหรือวิธีการปฏิบัติของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานั้น ๆ และเป็นการช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปดูงานในสถานประกอบการลงได้ ส่วนการสอนทางวิชาสามัญและสัมพันธ์บางวิชาใช้วิธีการสอนแบบปกติหรือค้นคว้าสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด ก็สามารถทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ดี ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวี ประพฤติธรรม (2532 : 133) ที่พบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาชีพจะมีปริมาณการใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาเทคโนโลยี และ วิทยาการใหม่ ๆ และเพื่อค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ในวิชาชีพมากกว่าอาจารย์ที่สอนสาขาวิชาสามัญ และสัมพันธ์

2.3 ประเภทสถานศึกษาและกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัดของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดจิตทัศน์ อาจจะเป็นเพราะว่า ในเรื่องความพร้อมในการ ดำเนินงานของสถานศึกษา วิทยาลัยที่เป็นสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นจะมีความพร้อมทุก ๆ ด้านใน สถานศึกษาและมีมาตรฐานได้รับเลือกให้เป็นสถานศึกษาพัฒนาดีเด่น ส่วนสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนา ดีเด่นเป็นสถานศึกษาที่กำลังพัฒนา เพื่อให้ได้เกณฑ์มาตรฐานและก้าวไปสู่การเป็นสถานศึกษา ประเภทพัฒนาดีเด่น จึงมีการพัฒนาทั้งผู้เรียนและผู้สอน อีกทั้งกระตุ้นและส่งเสริมให้สถานศึกษา มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทำให้ห้องสมุดจิตทัศน์ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการให้บริการ ดังจะเห็นได้จากการสำรวจสภาพห้องสมุดจิตทัศน์ของวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ก.) ที่พบว่า จำนวนเทปจิตทัศน์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นและสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นจะมีมากกว่า สถานศึกษาทั่วไป จึงทำให้อาจารย์ในสถานศึกษาพัฒนาดีเด่นและสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่นใช้ บริการห้องสมุดจิตทัศน์มากกว่าอาจารย์ในสถานศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคที่มีสถานศึกษาประเภทพัฒนาดีเด่นมากกว่ากลุ่ม วิทยาลัยเทคนิคภาคอื่น ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 34-48) ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮิวอี้ (Huey. 1986 : 3263 A) ที่ว่า สถาบันที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีผู้ใช้บริการสื่อการเรียน การสอนมากกว่าสถาบันที่มีขนาดเล็ก และงานวิจัยของเบลล์ (Bell. 1991 : 9 A) ที่พบว่า อาจารย์ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานทางวิชาการสูงจะให้ความร่วมมือและรับค่าปรึกษาด้านโสตทัศน์ มากกว่าอาจารย์ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานทางวิชาการต่ำ

2.4 ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้และไม่ใช้บริการ ห้องสมุดจิตทัศน์ ทั้งนี้จะเป็นเพราะ เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาชีพ

ได้พัฒนาอยู่ตลอดเวลาควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ฉะนั้น อาจารย์ที่สอนด้านวิชาชีพจึงต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวไปพร้อมกับความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ โดยฝึกตนเองให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือ และเครื่องจักรที่ทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้นความได้เปรียบเสียเปรียบด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ จึงไม่มีผลต่อการเรียนการสอนและการใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธิพงศ์ พูนเกษตรวัฒนา (2531 : 53) ที่ว่า ประสิทธิภาพการสอนที่ต่างกันของอาจารย์ไม่ใช่อุปสรรคในการเลือกใช้สื่อการสอนของอาจารย์

3. สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์

อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิทัศน์ โดยมีสาเหตุจากห้องสมุดวิทัศน์จะมีมากกว่าสาเหตุจากตนเอง

ในด้านสาเหตุจากห้องสมุดวิทัศน์อาจารย์เห็นว่า ห้องสมุดไม่มีเทปวิทัศน์ที่ต้องการใช้ประกอบการสอน เทปวิทัศน์ที่มีอยู่มีเนื้อหาซ้ำซ้อน และมีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณที่ฉายวิทัศน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดมีไม่เพียงพอในการใช้บริการทั้งในเรื่องห้องหรือบริเวณที่ฉายวิทัศน์ จำนวนที่นั่งชม ไม่มีเครื่องปรับอากาศในห้องฉายวิทัศน์ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการสำรวจห้องสมุดวิทัศน์ของวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ก) ที่พบว่า ห้องสมุดวิทัศน์เป็นเพียงมุมใดมุมหนึ่งของห้องสมุดหรืองานสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ห้องหรือบริเวณที่ฉายวิทัศน์เพียงแห่งเดียว จำนวนที่นั่งชมไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่มาใช้บริการ ภายในห้องสมุดวิทัศน์เกือบทุกแห่งไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด และมีเครื่องมือช่วยสืบค้นจัดทำในรูปเล่มรายชื่อวิทัศน์ ซึ่งยากแก่การค้นหาเทปวิทัศน์ที่ต้องการ หลายแห่งไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายในสถานศึกษาทราบว่ามีการให้บริการของห้องสมุดวิทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณี ไม่เรียง (2529 : 78) ที่พบว่า อาจารย์จะมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน เนื่องจากคุณภาพปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการและการเลือกใช้ และงานวิจัยของพุทธิพงศ์ พูนเกษตรวัฒนา (2531 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่พบเป็นปัญหาในเชิงวัสดุอุปกรณ์คือ ขาดสื่อการสอนประเภทวีสดู เช่น มีเครื่องเล่นวิทัศน์แต่ไม่มีเทปวิทัศน์ในเนื้อหาที่ต้องการใช้

ในด้านสาเหตุจากตนเอง อาจารย์มีความเห็นว่า การสาธิตหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวิทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิค นักศึกษาจะ

ต้องเรียนรู้โดยอาศัยทักษะและความชำนาญในการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ จึงทำให้ส่วนใหญ่มีชั่วโมงเรียนที่เน้นการฝึกปฏิบัติด้านฝีมือแรงงาน และการฝึกภาคสนามในโรงฝึกงาน (วิภาวี ประพฤติธรรม. 2531 : 136) ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของลอลเลย์ (Lolley. 1978 : 1172-1173 A) ที่พบว่า อาจารย์มีเหตุผลในระดับมากที่ไม่ให้บริการห้องสมุด เพราะวิชาที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นวิชาที่ต้องใช้การฝึกทักษะความชำนาญ อาจารย์จึงมีความคิดว่าการสาธิตหรือการทดลองจากของจริงทำให้นักศึกษาเข้าใจมากกว่าการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน และอาจารย์อาจยึดติดอยู่กับความคิดแบบดั้งเดิมกล่าวคือ ชอบสอนโดยวิธีปกติมากกว่าการใช้สื่อประกอบการสอน จึงทำให้อาจารย์เหล่านั้นไม่นิยมใช้สื่อการสอน แม้ว่าสถานศึกษาของตนจะมีสื่อการสอนหลาย ๆ ประเภทไว้บริการก็ตาม (Modarress. 1987 : 1177 A และ Knowlton and Hawes. 1962 : 147-152) นอกจากนี้อาจารย์บางท่านอาจจะเคยชินกับการสอนแบบบรรยายไปพร้อมกับทำให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ ซึ่งมีความสะดวกและเห็นผลได้ชัดเจนกว่าการใช้สื่อประกอบการสอนแล้วจึงลงมือปฏิบัติ และบางทีอาจเป็นเพราะว่า อาจารย์มีภาระงานสอนหรืองานอื่น ๆ มากเช่นงานบริหาร งานกิจกรรมจึงไม่มีเวลาไปใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ (สมยศ เจตเจริญรักษ์. 2524 : ข)

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์

ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ที่ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ สรุปได้ว่าอาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า การจัดตั้งห้องสมุดวิดิทัศน์เป็นประโยชน์อย่างมาก โดยที่ความเห็นตรงกันว่า ห้องสมุดวิดิทัศน์ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีโอกาสได้รับรู้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและทันสมัย ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปดูงานในสถานประกอบการ และช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ศึกษาแนวคิดหรือเทคนิคของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมิลเลอร์ (Miller. 1984 : 2659 A) ที่พบว่า ผลการใช้วิดิทัศน์ในการฝึกอบรมความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่มทดลองที่ได้ดูรายการวิดิทัศน์ที่จัดให้ จะมีความปลอดภัยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูรายการวิดิทัศน์ โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางช่างหรือการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้วิธีการสอนด้วยการสาธิตหรือการทดลองจากเทปวิดิทัศน์ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนด้วยวิธีสาธิตหรือทดลองจริง (นิลาศ เกอมี. 2519 : บทคัดย่อ ; ไพศาล ชั่วชูหนู. 2528 : บทคัดย่อ และ Weaver. 1967 : 36) ทั้งนี้เพราะวิดิทัศน์เป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ช่วย

ส่งเสริมการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และส่งเสริมความคงทนในการจำได้มากขึ้น (Minns. 1989 : 1203 A และ Abdul-Munim. 1989 : 607 A) และสอดคล้องกับผลการทดลองของบูเชอเรท (วราณี ศิริวรรณ. 2530 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Boucheret. 1965 : 55-57) ที่ใช้โทรทัศน์สอนวิชาช่างโลหะเกี่ยวกับขบวนการต่าง ๆ ของการเชื่อมโลหะ การกลึง การกัดเฟือง ซึ่งพบว่า ถ้าใช้การสอนแบบธรรมดาทำได้ยากแต่หากใช้โทรทัศน์สามารถสอนเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวได้ดี

ในด้านการดำเนินงานและการบริการของห้องสมุดวิดิทัศน์ อาจารย์ทั้งสองกลุ่มต่างก็มีความคิดเห็นสนับสนุนในการดำเนินงานของห้องสมุดวิดิทัศน์ทุกข้อในระดับมาก และเห็นว่าห้องสมุดวิดิทัศน์ควรมีการปรับปรุงด้านต่าง ๆ เช่น มีห้องฉายวิดิทัศน์โดยเฉพาะ ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จัดบรรยากาศห้องสมุดวิดิทัศน์ให้น่าใช้ มีบุคลากรคอยให้ความสะดวกในการใช้บริการ มีเครื่องมือช่วยสืบค้นที่ดี จัดหาเทปวิดิทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร และมีการดูแลรักษาเครื่องและอุปกรณ์ให้ใช้การได้ตลอดเวลา หากห้องสมุดวิดิทัศน์สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้ จะทำให้ห้องสมุดวิดิทัศน์นั้น ๆ มีความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะปัจจุบันการดำเนินงานของห้องสมุดวิดิทัศน์ต่าง ๆ มีลักษณะที่ไม่สนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการมากนัก ดังจะเห็นได้จากการสำรวจห้องสมุดวิดิทัศน์ของวิทยาลัยที่เป็นแหล่งของกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ก)

อนึ่งผลจากการวิจัย มีจำนวนผู้ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มากกว่าผู้ใช้บริการ และปรากฏว่า ผู้ไม่ใช้บริการมีความคิดเห็นสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานของห้องสมุดวิดิทัศน์โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้ใช้บริการ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากอาจารย์เหล่านี้เคยพบปัญหาจากการดำเนินงานและการจัดตั้งอาคารสถานที่ของห้องสมุดวิดิทัศน์มาแล้วจึงไม่มาใช้บริการ ดังนั้นหากห้องสมุดวิดิทัศน์มีการจัดตั้งและดำเนินการที่ดี มีการปรับปรุงด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และสร้างบรรยากาศของห้องสมุดให้น่าใช้บริการ มีเทปวิดิทัศน์ที่มีคุณภาพสามารถสนองตอบความต้องการได้ดีแล้ว เชื่อได้ว่าจะทำให้อาจารย์เหล่านี้มาใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์มากขึ้น ดังที่งานวิจัยของมานิคัส (Manikas. 1982 : 4632 A) ที่พบว่า คณะอาจารย์และบรรณารักษ์ต่างก็มีความเห็นว่า หากห้องสมุดมีการจัดเก็บวัสดุต่าง ๆ ภายในห้องสมุดให้มีระบบที่ง่ายแก่การค้นหา ก็จะเป็นการเชิญชวนให้มีการใช้บริการเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นการให้บริการวิดิทัศน์ภายในห้องสมุดจะต้องมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ สามารถดำเนินการให้ตอบสนองผู้ใช้บริการได้ตรงความต้องการ เพราะว่า วิดิทัศน์จะเป็นสื่อสำคัญในการจูงใจผู้ใช้ที่มีความกระตือรือร้นส่วนใหญ่ให้มาเข้าใช้บริการ

อย่างสม่ำเสมอ และจูงใจให้ผู้ไม่ใช้บริการกลับมาเป็นผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อไป (Bassett and Thompson. 1982 : 24 และ Serebrin. 1988 : 33-35)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

1.1 งานจัดหาของห้องสมุดวิดิทัศน์ ควรจัดหาเทปวิดิทัศน์ที่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอนภายในวิทยาลัย โดยการจัดซื้อเทปสำเร็จที่มีจำหน่ายในท้องตลาด หรือขอทำสำเนาเพิ่มจากแหล่งอื่น นอกจากนั้นควรมีการร่วมมือกันระหว่างห้องสมุดของสถานศึกษาในสังกัด กรมอาชีวศึกษา จัดทำบรรณานุกรมเทปวิดิทัศน์ที่มีอยู่ภายในสถานศึกษาส่งให้แก่สถานศึกษาต่าง ๆ ในภูมิภาคเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และมีการแลกเปลี่ยนสำเนาเทปวิดิทัศน์

1.2 การปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยจัดให้มีห้องฉายวิดิทัศน์โดยเฉพาะ เพิ่มจำนวนที่นั่งชมให้เพียงพอสำหรับนักศึกษามาเข้าใช้บริการได้ทั้งชั้นเรียน และติดตั้งเครื่องปรับอากาศ พร้อมทั้งตกแต่งภายในห้องสมุดวิดิทัศน์ให้น่าเข้าใช้บริการ

1.3 การบริการของห้องสมุดวิดิทัศน์

1.3.1 จัดทำเครื่องมือสืบค้น ที่สามารถช่วยในการค้นหาเทปวิดิทัศน์ที่ต้องการใช้ได้สะดวกรวดเร็วและประหยัดเวลาในรูปรายชื่อเทปวิดิทัศน์พร้อมบรรณนิทัศน์ โดยจัดแยกตามเนื้อหา หรืออาจจะทำเครื่องมือสืบค้นในรูปของบัตรรายการก็ได้

1.3.2 ให้บริการในเชิงรุกแก่ผู้ใช้บริการ โดยวิธีให้ข่าวสารและแนะนำการใช้วิดิทัศน์แก่อาจารย์โดยตรงเป็นรายบุคคล นอกจากนั้นอาจจะจัดบริการฉายวิดิทัศน์ให้แก่อาจารย์ในห้องเรียนตามที่อาจารย์ร้องขอ

1.4 การประชาสัมพันธ์ หลังจากการปรับปรุงด้านต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว ห้องสมุดวิดิทัศน์ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการได้ทราบความเคลื่อนไหวและการปรับปรุงต่าง ๆ ของห้องสมุดวิดิทัศน์ตลอดเวลา โดยอาจจัดทำเป็น จุลสารห้องสมุด แผ่นปลิว รายชื่อเทปวิดิทัศน์ใหม่ จัดฉายวิดิทัศน์ใหม่ เป็นต้น เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ผู้ไม่ใช้บริการกลับมาใช้บริการได้เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

2.1 จากปัญหาที่มีผู้ไม่ใช้บริการเป็นจำนวนมากกว่าผู้ให้บริการ ผู้อำนวยการควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้ใช้วิธีทัศน์ประกอบการสอนโดยการจัด การจัดอบรม ประชุมสัมมนา หรือ สักดึดแนะนำการใช้สื่อการสอน เป็นต้น

2.2 ให้การสนับสนุนในเรื่องการจัดหา การดำเนินงานของห้องสมุดวิทัศน์ และ ปรับปรุงด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรรู้จักการใช้ห้องสมุดวิทัศน์ของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
2. ควรรู้จักรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดตั้งและดำเนินงานของห้องสมุดวิทัศน์ ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกนก นันทพันธ์. การศึกษาความคาดหวังของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของห้องสมุด ด้านการ
เรียนการสอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
โครงการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา. สำนัก. ข้อคิดในการทำงานเพื่อบ่มบ่มผู้เรียน 7 ประการ
ของอธิบดีกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2530.
- จำนงค์ พุ่มคำ. การศึกษาปัญหา ความต้องการและการใช้สื่อการเรียนการสอนในการสอนวิชา
เครื่องกลของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ
: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2523. อัดสำเนา.
- จิต สุภาไชยกิจ. "ความจำเป็นที่ต้องให้บริการสื่อ/วัสดุไม่ตีพิมพ์," ห้องสมุด. 1(1) :
28-29 ; มกราคม 2531.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, 2523.
- ชีชาวลย์ วงษ์ประเสริฐ. "ห้องสมุด : แหล่งสนเทศทางอาชีพ," จันทร์เกษม. 204 :
22-24 ; กันยายน - ตุลาคม 2531.
- ชุบ กาญจประกร. "มนุษย์สัมพันธ์ในงานห้องสมุด," ใน เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม
ห้องสมุดในห้องประชุมชั้น 3 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง วันที่ 6-8
พฤศจิกายน 2520. หน้า 1-6. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2528.
- เดชา จันทภาษา. "วิดีโอเทปสำหรับงานอาชีพ," Video Review. 1(1) : 44-46;
สิงหาคม 2525.
- ทรรศนิยา กล้านมิตร. การบริหารศูนย์บริการทางวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. บรรณารักษศาสตร์ ความรู้ และการดำเนินงานห้องสมุดเบื้องต้น.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ บางเขน, 2522.
- เนงนาถ ดันดีเสวี. "แนวโน้มและนโยบายการพัฒนาห้องสมุดระดับวิทยาลัย ในสังกัดกระทรวง
ศึกษาธิการ," อาชีวศึกษา. 3(29) : 59-64 ; กุมภาพันธ์ 2530.

- นนทนา เพ็ญผ่อง. บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- นวนิตย์ อินทราณะ. "บทบาทห้องสมุดมหาวิทยาลัย," ห้องสมุด. 18(5) : 359-360 ; กันยายน - ตุลาคม 2517.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "การอาชีวศึกษาเพื่อคุณภาพในสถานศึกษาปัจจุบัน," อาชีวศึกษา. 3(26) : 18-35 ; พฤศจิกายน 2529.
- ปฐม ทศพล. ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการ ของวิทยาลัย เทคโนโลยีในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524. อัดสำเนา.
- ประดิษฐ์ วิไลรัตน์. เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษาและนวัตกรรมทางการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครู-พระนคร สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2530.
- ปราโมทย์ เทพวัลลภ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีเรียนด้วยตนเองจากเทปโทรทัศน์ สไลด์เทป และการเรียนในชั้นปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- เป็รื่อง กุมท และครรชิต อัดถาการ. การใช้โทรทัศน์ในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สหมิตรการพิมพ์, 2515.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- พินยา จำเริญจรัสวิทย์. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสื่อการสอนสาขาช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- พิมพ์า อินแบน. "การศึกษาผู้ใช้และการใช้สารนิเทศในสาขาสังคมศาสตร์," บรรณารักษ-ศาสตร์ มข. 9(1) : 47-52 ; ธันวาคม 2533.
- พิลาศ เกอมี. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางช่างโดยการสอนด้วยวิธีสาธิตธรรมดาและสาธิตโดยใช้เทปโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

- พุกพิงศ์ พงษ์เกษตรวัฒนา. ปัญหาการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่ม
วิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา
2530. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ไพบูลย์ จันทยศ. "วิถีโอภาวใหม่ของการสร้างตำราเรียน," สารพัฒนาหลักสูตร. 25 : 42 ;
2526.
- ไพศาล ช่างชูหนู. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทปโทรทัศน์สำหรับการทดลอง กับนักเรียนทำการทดลองจริง.
ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2528. อัดสำเนา.
- _____ . "ห้องสมุดภาพและเสียง," จันทร์เกษม. 193 : 5-7 ; พฤศจิกายน - ธันวาคม
2529.
- ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล. ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้สื่อทัศนวัสดุของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูส่วนกลาง พ.ศ. 2516. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- มณี ไม้เรียง. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการสื่อการเรียนการสอนของอาจารย์
คณากรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2529. อัดสำเนา.
- มันน์มาส ชวลิต. "ห้องสมุดโรงเรียนยุคใหม่," มิตรครู. 25(16) : 36-38 ; สิงหาคม
2526.
- รังสรรค์ ดวงสร้อยทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนวิชาช่าง
เรื่องลำดับขั้นการทำผลิตเครื่องปั้นดินเผาจากแบบพิมพ์หล่อโดยใช้บทเรียนเทปโทรทัศน์
แบบสรุปเป็นขั้นตอนกับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2530. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ศัพท์บัญญัติ อังกฤษ - ไทย, ไทย - อังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ
: ราชบัณฑิตยสถาน, 2532.

- วราณี สิริวรรณ. ผลการใช้ตัวเน้นตำแหน่ง ด้วยเทคนิคการสร้างภาพพิเศษทางโทรทัศน์ 3 แบบ ที่มีผลต่อการเรียนรู้จากรายการโทรทัศน์การสอน สายวิชาช่างอุตสาหกรรม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- วันทนา พานทัต. ศึกษาการใช้ ความต้องการ เจตคติและปัญหาการใช้สารนิเทศของอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค ภาควิชาวันออกเฉียงเหนือ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วราณี ฐานวงศ์สานติ. กิจกรรมห้องสมุด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.
- วิจิตร ภักดิ์รัตน์. วิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- วิบูลย์ ตามสัญญา. การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหารและอาจารย์ในด้านสื่อการ เรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2531. อัดสำเนา.
- วิภาวี ประพฤติธรรม. เจตคติต่อห้องสมุดและปริมาณการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา และอาจารย์ ในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สำนักงานกรมสื่อสารมวลชน (อังกฤษ - ไทย). กรุงเทพฯ : แผนกสื่อสารวารสารศาสตร์ และ สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาช่าง อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- สังศรี ดีสินแก้ว. "จิตวิทยาห้องสมุด," ข่าวสารหอสมุดกลาง มข. 8 (1-2) : 10-16 ; เมษายน - สิงหาคม 2529.
- สนั่น ปัทมะทิน. "บทบาทและพิษสงของวิดีโอ," ใน วารสารศาสตร์ 30 ปี. หน้า 9-14. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- สนิท ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช่และไม่ใช้บทเรียนเสริม ทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- สมาน ชาตียนนท์. "เทคโนโลยีทางการศึกษา," ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2517.

สมาน ดอยฟ้า. "สิ่งไม่ตีพิมพ์ในห้องสมุดขนาดเล็ก," บรรณารักษศาสตร์ มข.. 3(3) : 53-57 ; สิงหาคม 2528.

สมยศ เจตน์เจริญรักษ์. การศึกษาข้อมูลประกอบการวางแผนและพัฒนาฝ่ายสื่อการเรียนการสอน ของสถานศึกษาอาชีวะ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2524. อัดสำเนา.

_____. "โทรทัศน์ศึกษา : การผลิตวิดีโอเทป เพื่อการศึกษาสำหรับช่างอุตสาหกรรม," พัฒนาเทคนิคศึกษา. 1(2) : 5-10 ; พฤษภาคม 2531.

สุวิทย์ธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. สาขาศิลปศาสตร์. การพัฒนารับทราสารนิเทศ : Information Resource Development. หน่วยที่ 1-8. กรุงเทพฯ : สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุวิทย์ธรรมมาธิราช, 2533.

สุดสว่าง เกศบุรมย์. ความคิดเห็นและความต้องการรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษาด้านอาชีพ สำหรับศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สุรีย์ บุหงามงคล. ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

สำราญ เจริญนิทย์. การศึกษาเปรียบเทียบทักษะทางการเรียนโดยใช้เทปโทรทัศน์ กับการสอนปกติ ในวิชางานเขียนระโนเบื้องต้นของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

อาชีวศึกษา, กรม. ระบบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย, 2529.

_____. คำประกาศเกียรติคุณสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ปี 2530. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ กรมอาชีวศึกษา, 2530.

_____. แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2529.

_____. สถานศึกษาดีเด่นกรมอาชีวศึกษาปี 2533. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2533.

อาชีวศึกษา, กรม กองวิทยาลัยเทคนิค. ข้อมูลพื้นฐานกองวิทยาลัยเทคนิค. กรุงเทพฯ : งานติดตาม ประเมินผล และรายงาน ฝ่ายบริหารสถานศึกษา, 2534. อัดสำเนา.

อาชีวศึกษา, กรม กองวิทยาลัยเทคนิค. หนังสือที่ ศธ 0907/5341 เรื่อง โครงการจัดทำ
ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์. ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2529.

. หนังสือที่ ศธ 0907/739 เรื่อง โครงการจัดทำศูนย์โสตทัศนูปกรณ์. ลงวันที่
13 กุมภาพันธ์ 2530.

. หนังสือที่ ศธ 0907/1890 เรื่อง ห้องสมุดวิดีโอและการจัดทำวิดีโอประกอบการสอน.
ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2530.

อาชีวศึกษา, กรม หน่วยงานพิเศษ. การอบรมสัมมนาศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษาระหว่าง
วันที่ 15-23 มิถุนายน พ.ศ. 2524 ณ โรงเรียนสารพัดช่างพระนครกรุงเทพมหานคร
เล่ม 1. 2524.

อุทัย เพชรชัย. "จะจัดห้องสมุดอย่างไร จึงจะจูงใจเด็ก," มิตรครู. 27(19) : 41-44 ;
2528.

Abdul-Munim, Abdullah Mohammad. "A Comparision of Videotape-lecture,
Videotape-panel and Videotape-panel / dicussion in Teacher-
training in Stating Behavioral Objectives and Selecting
Instructional Activities," Dissertation Abstracts International.
50(3) : 607 A ; September, 1989.

Baggs, Chris and Anthony Hugh Thompson. "Video in Libraries,"
Audiovisual Librarian. 8(1) : 18-26 ; Winter, 1982.

Bell, Michael David. "Elementary School Climate Factor and Personality
and Status Variables Associated with School Library Media
Specialists Chosen by Classroom Teachers for Cooperation on
Instructional Problem," Dissertation Abstracts International.
52(1) : 9 A ; July, 1991.

Bruno, Earlese. Map Literacy : Designing an Instructional Videotape to
Teach Map-reading Skills to High School Students," Dissertation
Abstracts International. 50(8) : 2462-2463 A ; February, 1990.

Burns, Grant. "We are not Vidiots," Library Journal. 115(20) :
40-41 ; November 15, 1990.

- Callaghan, Patricia M. "Academics and Librarians," Australia Academic and Research Libraries. (7) : 171-173 ; September, 1976.
- Curwen, Ginger. "Voyages by Video Worth the Trip?," Librabry Journal. 115 (8) : 51-54 ; May 1, 1990.
- Dale, Edgar. Audio - Visual Methods in Teaching. New York : Dryden Press, 1969.
- Dandridge, Vonita White. "A Study of the Relationship Between Library Media Supervisors' Administrative Practices and the Availability and Frequency of Services in Library Media Centers in Public School of Virginia," Dissertation Abstracts International. 49(8) : 2007 A ; February, 1989.
- Doyle, Stephen. "Video Recordings in Public Libraries," The Australian Library Journal. 33(1) : 24-30 ; Februry, 1984.
- Havens, Shirley E., GraceAnne A. DeCandio and Bette-Lee Fox. "Audio - & Videocassettes : Patron Demand = Library Response," Library Journal. 112(19) : 33-35 ; November 15, 1987.
- Henry, Sally A. "A Study of the Relationships Among Selected Factors Affecting Kentucky Teachers' Instructional Technology Use in the Elementary Classroom," Dissertation Abstracts International. 48(12) : 3094 A ; June, 1988.
- Howe, Dennis G. "Video," in The World Book Encyclopedia. v. 20. p. 374-377. Chicago : World Book, 1989.
- Huey, Darwing W. "A Comparative Study of the Status of Audio Visual Sevices/Media Centers at Small Private Liberal Arts Colleges and Universities," Dissertation Abstracts International. 46(11) : 3263 A ; May, 1986.
- Knowlton, J and Hawes E. "Attitude : Helpful Predictor of Audio-Visual Usage?," AV Communication Review. 10(3) : 147-157 ; 1962.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Education and Psychological Measurement. 30 : 607-610 ; Autumn, 1970.

- Lin, Nan and William D. Garvey. "Information Needs and Uses," in Annual Review of Information Science and Technology. v. 7. p. 5-37. Edited by Carlos A Cuadra & Ann. W. Luke. Washington D.C. : American Society for Information Science, 1972.
- Lolley, John Louis. "Use of Instructional Resources by Community Junior College Occupational Instructors," Dissertation Abstracts International. 39(3) : 1172-1173A ; September, 1978.
- Lyle, Guy R. The Administration of the College Library. 4 th ed. New York : Wilson, 1974.
- Manikas, Jennifer Karen. "The Shop Collection in Vocational-Technical Programs : a Perceptual Study of Two-Year Faculty and Librarians." Dissertation Abstracts International. 42(11) : 4632 A ; May, 1982.
- Miller, Robert Steven. "The Effectiveness of Video Technology in Safety Training at an Industrial Site," Dissertation Abstracts International. 44(9) : 2659A ; March, 1984.
- Minns, Gary Walter. "Effects of a Video Program on the Writing of Second Grade Students," Dissertation Abstracts International. 50(5) : 1203 A ; November, 1989.
- Modaress, Mostafa. "Study of Instructional Technology Programs in Universities of OPEC Countries in the Middel East," Dissertation Abstracts International. 48(5) : 1177 A ; November, 1987.
- Moyers, Bill. "The Wondrous Power of Television : Video and the Public Library," Public Libraries. 27(3) : 118-121 ; Fall, 1988.
- Nelson, Jerold. "Faculty Awareness and Attitudes Toward Academic Library Reference Service : a Measure of Communication," College and Research Libraries. 34 : 268-269 ; September, 1973.
- Roach, Catharyn Petitt. "Attitudes Toward the Contemporary Role of the Library Media Specialist in the Overall Elementary School Program in North Central Texas," Dissertation Abstracts International. 51(3) : 667 A ; September, 1990.

- Salce, Joanne. "Video Distribution : The Maze Made Manageable," Library Journal. 115(12) : 42-44 ; July, 1990.
- Scott, Willodene Alexander. "A Comparison of Role Perception of the School Library Media Specialists Among Library Media Education, School Library Media Specialists, Principals and Classroom Teachers," Dissertation Abstracts International. 47(7) : 2351 A ; January, 1987.
- Serebrin, Ray. "VIDEO : Planning Backwards into the Future," Library Journal. 113(19) : 33-36 ; November 15, 1988.
- Teach, Beverly. "The Indiana University Audio-Visual Center Film/Video Library : an Analysis of Use and Users by Major Subject and User Groups," Dissertation Abstracts International. 51(10) : 3264 A ; April, 1991.
- Weaver, William J. "Video-tape : New Life into Your Recruitment Program Industrial Arts," Vocational Education. 56(6) : 36 ; June, 1976.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการสำรวจ

สภาพ การดำเนินงาน และการบริการห้องสมุดวิทัศน์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

ผลการสำรวจ

สภาพ การดำเนินงาน และการบริการห้องสมุดวิดิทัศน์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

1. ห้องสมุดวิดิทัศน์ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 15 แห่ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 12 แห่ง
2. ห้องสมุดวิดิทัศน์ที่เปิดให้บริการในสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะดังนี้

ลักษณะ	จำนวน
เป็นมุมหนึ่งในห้องสมุดมิได้กันเป็นสัดส่วน	5
เป็นห้องอยู่ภายในห้องสมุด	2
เป็นมุมหนึ่งในห้องงานสื่อการเรียนการสอน	1
เป็นห้องเอกเทศภายในอาคารเรียน	3
กันเป็นห้องใช้ร่วมกับห้องอ้างอิง	1

3. ห้องสมุดวิดิทัศน์แต่ละแห่งมีช่วงเวลาเปิดให้บริการ ดังนี้ คือ

เวลา	จำนวน
7.30 - 19.30	2
8.00 - 12.00	1
8.00 - 16.00	1
8.00 - 17.00	1
8.00 - 18.00	4
8.00 - 19.00	2
บางโอกาส	1

4. ห้องสมุดมีห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดีทัศน์จำนวน 1 แห่ง มี 10 สถานศึกษา ส่วนที่มีห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดีทัศน์จำนวน 2 แห่ง มี 2 สถานศึกษา
5. จำนวนที่นั่งชมซึ่งจัดไว้บริการภายในห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดีทัศน์ สามารถจุผู้ชมได้ดังนี้

วิทยาลัย / แห่ง	ห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดีทัศน์	
	ปริมาณ/แห่ง	ความจุผู้ชมแห่งละ/คน
1	1	10
1	1	16
2	1	20
2	2	20
1	1	25
1	1	32
2	1	40
1	1	45
1	1	50

6. ห้องสมุดวิดีทัศน์มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในห้องหรือบริเวณที่ฉายวิดีทัศน์จำนวน 2 แห่ง และไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จำนวน 10 แห่ง
7. ห้องสมุดมีปัญหาเรื่องแสงสว่างในการฉายวิดีทัศน์จำนวน 4 แห่ง ส่วนที่ไม่มีปัญหาเรื่องแสงสว่าง มีจำนวน 8 แห่ง
ปัญหาเรื่องแสงสว่างในการฉายวิดีทัศน์ของห้องสมุด คือ ช่างบ่อบำบัดมีแสงจ้ามาก จึงสว่างเกินไป และไม่มีห้องฉายวิดีทัศน์โดยเฉพาะ

8. ห้องสมุดมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเทปวีดิทัศน์เข้าห้องสมุด ดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เกณฑ์การคัดเลือกเทปวีดิทัศน์	จำนวน
ตรงกับความต้องการของผู้ใช้	9
เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน	11
เลือกเทปวีดิทัศน์โดยยึดคุณภาพ	4
เลือกเทปวีดิทัศน์ที่มีราคาพอเหมาะกับงบประมาณที่มี	6
เลือกให้ตรงตามที่คุณบริหารกำหนด	4
เลือกตามที่อาจารย์ผู้สอนต้องการ	1

9. ห้องสมุดดำเนินการจัดหาเทปวีดิทัศน์เข้าห้องสมุด ด้วยวิธีการดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ห้องสมุดดำเนินการจัดหาเทปวีดิทัศน์ด้วยวิธี	จำนวน
จัดซื้อ	10
แลกเปลี่ยน	2
ขอบริจาค	1
ขอถ่ายสำเนา	10
เช่า	3
บันทึกจากรายการโทรทัศน์	7
ผลิตรายการเอง	1
ขอืมจากแหล่งอื่นมาให้บริการ	4

10. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดหาเทปวีดิทัศน์ของห้องสมุด มีดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดหาเทปวีดิทัศน์	จำนวน
บรรณารักษ์หรือหัวหน้างานห้องสมุด	11
ผู้บริหาร	5
หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน	6
อาจารย์	10
นักศึกษา	2

11. ห้องสมุดทั้ง 12 แห่ง จัดเก็บเทปวีดิทัศน์เป็นระบบชั้นปิด มีเจ้าหน้าที่คอยควบคุม ซึ่งผู้ใช้บริการไม่สามารถหยิบได้เอง

12. ห้องสมุดยึดหลักในการจัดเรียงวีดิทัศน์ในชั้นเก็บ ดังนี้คือ

หลักการจัดเรียงวีดิทัศน์ในชั้นเก็บ	จำนวน
เป็นกลุ่มตามสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน	3
เป็นหมวดหมู่เหมือนหนังสือ	1
ตามหัวเรื่อง (Subject headings)	1
ตามลำดับเลขทะเบียน	5
เก็บไว้ต่างหากเฉพาะวีดิทัศน์แต่มีได้เรียงเป็นหมวดหมู่	2

13. การให้บริการให้ชมเทปวีดิทัศน์ของห้องสมุด มีวิธีดังนี้

บริการทุกโอกาสเมื่อผู้ใช้อย่างการ จำนวน 4 แห่ง

ผู้ใช้อย่างแจ้งความประสงค์ล่วงหน้าไว้กับเจ้าหน้าที่ จำนวน 8 แห่ง

14. ห้องสมุดมีบริการให้ยืมเทปวีดิทัศน์ออกจากห้องสมุด จำนวน 10 แห่ง และที่ไม่ให้ยืมออกมีจำนวน 2 แห่ง

ห้องสมุดที่ให้บริการยืมเทปวีดิทัศน์ออกจากห้องสมุด ผู้มีสิทธิ์ยืมออกได้คือ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้มีสิทธิ์ยืมเทปวีดิทัศน์ออกจากห้องสมุด	จำนวน
อาจารย์	10
ข้าราชการ	2
นักศึกษา	1

15. ห้องสมุดมีบริการแนะนำการให้บริการเทปวีดิทัศน์แก่ผู้ใช้บริการ จำนวน 8 แห่ง ส่วนที่ไม่มีการแนะนำการให้บริการเทปวีดิทัศน์แก่ผู้ใช้บริการมี จำนวน 4 แห่ง

ห้องสมุดให้บริการแนะนำการให้บริการเทปวีดิทัศน์แก่ผู้ใช้บริการในลักษณะ ดังนี้

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลักษณะการให้บริการแนะนำการใช้	จำนวน
นำชมห้องสมุดวีดิทัศน์	1
แจกเอกสารแนะนำการใช้	4
สอนในรายวิชา "การใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าและเขียนรายงาน"	4
จัดตารางฉายวีดิทัศน์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	1
จัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่	1
ปิดป้ายการใช้วีดิทัศน์ในห้องสมุดวีดิทัศน์	1

16. ห้องสมุดที่มีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดวิเทศน์มี 5 แห่ง ส่วนที่ไม่มีการจัดทำ มีจำนวน 7 แห่ง

ห้องสมุดที่มีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดวิเทศน์ ได้จัดทำในรูปแบบเหล่านี้คือ
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รูปแบบการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดวิเทศน์	จำนวน
แผ่นพับ	2
แผ่นปลิว	1
จุลสาร	2

17. ห้องสมุดที่มีการจัดทำเครื่องมือช่วยสืบค้นเทปวิเทศน์ มีจำนวน 7 แห่ง ส่วนที่ไม่มีการจัดทำ มีจำนวน 5 แห่ง

ห้องสมุดที่มีการจัดทำเครื่องมือช่วยสืบค้นเทปวิเทศน์ ได้จัดทำในรูปแบบเหล่านี้ คือ
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รูปแบบการจัดทำเครื่องมือช่วยสืบค้นเทปวิเทศน์	จำนวน
บัตรรายการ	1
รายชื่อเทปวิเทศน์ที่มีในห้องสมุดเป็นรูปเล่ม	5
รายชื่อเทปวิเทศน์ ติดไว้หน้าห้องสมุด	1

18. ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุดวิเทศน์ ให้ผู้ใช้บริการทราบ มีจำนวน 7 แห่ง ส่วนที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบ มีจำนวน 5 แห่ง

ห้องสมุดที่มีการประชาสัมพันธ์ฯ มีวิธีดำเนินการในลักษณะต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลักษณะการดำเนินการประชาสัมพันธ์	จำนวน
เสนอข่าวในวารสารของสถานศึกษา	2
จัดทำบรรณานุกรมพร้อมเรื่องย่อเทปวีดิทัศน์ส่งให้แผนกวิชาต่างๆ	1
ขอความร่วมมืออาจารย์ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบ	1
จัดแสดงเทปวีดิทัศน์ที่ได้รับมาใหม่	1
ติดแผ่นปลิวหรือประกาศไว้ที่ห้องสมุด	5
แจ้งให้นักศึกษาทราบเมื่อเข้าสอน	1

19. ห้องสมุดแต่ละแห่งมีเทปวีดิทัศน์ที่ให้บริการ จำแนกตามจำนวนเทปวีดิทัศน์ที่มีอยู่ออกเป็นกลุ่มประเภทสถานศึกษาได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

ประเภทสถานศึกษา	จำนวนเทปวีดิทัศน์ /ตลับ	จำนวนเรื่องที่มี
สถานศึกษาพัฒนาดีเด่น	115 - 273	186 - 1,348
สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น	50 - 430	100 - 390
สถานศึกษาทั่วไป	20 - 228	10 - 228

20. ห้องสมุดมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานห้องสมุดวีดิทัศน์จำนวน 1 คน มี 8 แห่ง และไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานห้องสมุดวีดิทัศน์ มี 4 แห่ง
สถานศึกษาที่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ฯ ปรากฏว่าทุกแห่งไม่มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีวุฒิด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาเลย ทั้ง 8 แห่ง

ภาคผนวก ข

ผลการสุ่มรายชื่อ

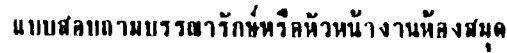
วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผลการสำรวจชื่อ
วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง
 - 1.1 สถานศึกษาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
 - 1.2 สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
 - 1.3 สถานศึกษาทั่วไป คือ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
2. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลางบางส่วนและภาคตะวันออก
 - 2.1 สถานศึกษาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
 - 2.2 สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
 - 2.3 สถานศึกษาทั่วไป คือ วิทยาลัยเทคนิคตราด
3. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ
 - 3.1 สถานศึกษาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
 - 3.2 สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
 - 3.3 สถานศึกษาทั่วไป คือ วิทยาลัยเทคนิคแพร่
4. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 4.1 สถานศึกษาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
 - 4.2 สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
 - 4.3 สถานศึกษาทั่วไป คือ วิทยาลัยเทคนิคนครพนม
5. กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้
 - 5.1 สถานศึกษาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคยะลา
 - 5.2 สถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น คือ วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
 - 5.3 สถานศึกษาทั่วไป คือ วิทยาลัยเทคนิคพังงา

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

1. ห้องสมุดวิเทศน์
 วิชาหลักเทคโนโลยี.....จังหวัด.....
2. ห้องสมุดวิเทศน์ที่เปิดให้บริการในสถานศึกษาของท่านมีลักษณะ
 - ☐ เป็นมุมหนึ่งภายในห้องสมุดมิได้ขึ้นเป็นส่วน
 - ☐ เป็นห้องอยู่ภายนอกในห้องสมุด
 - ☐ เป็นมุมหนึ่งภายในห้องงานสื่อการเรียนการสอน
 - ☐ เป็นห้องอยู่ภายนอกห้องงานสื่อการเรียนการสอน
 - ☐ เป็นห้องเอกเทศภายในอาคารเรียน
 - ☐ เป็นอาคารเอกเทศ
 - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
3. ห้องสมุดวิเทศน์เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา.....น. ถึง.....น.
4. ห้องหรือบริเวณที่สาขาวิเทศน์มีจำนวน.....แห่ง
5. จำนวนที่นั่งจัดไว้บริการภายในห้องหรือบริเวณที่สาขาวิเทศน์ในข้อ 4 จุ้นผู้ชมได้

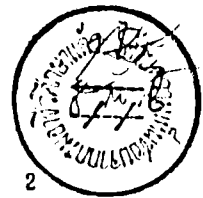
แห่งที่ 1 จำนวน.....คน	แห่งที่ 2 จำนวน.....คน
แห่งที่ 3 จำนวน.....คน	แห่งที่ 4 จำนวน.....คน

 (หากมากกว่านี้โปรดตอบด้านหลัง)
6. ภายในห้องสมุดวิเทศน์มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศหรือไม่?

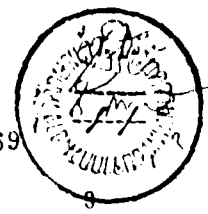
☐ มี	☐ ไม่มี
-----------------------------	--------------------------------
7. ในการสาขาวิเทศน์มีปัญหาเรื่องแสงสว่างหรือไม่?

☐ มี	☐ ไม่มี
-----------------------------	--------------------------------

 ถ้ามี โปรดระบุ.....

8. ในการคัดเลือกเทปวีดิทัศน์เข้าห้องสมุด ท่านมีหลักเกณฑ์อะไรบ้าง? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ เลือกให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้
 - ☐ เลือกให้เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษา
 - ☐ เลือกเทปวีดิทัศน์โดยยี่ห้อคุณภาพ
 - ☐ เลือกเทปวีดิทัศน์ที่มีราคาเหมาะสมกับงบประมาณที่มี
 - ☐ เลือกให้ตรงตามที่ยุติบริหารกำหนด
 - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
9. ท่านดำเนินการจัดหาเทปวีดิทัศน์เข้าห้องสมุดด้วยวิธีใด? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ จัดซื้อ ☐ แลกเปลี่ยน
 - ☐ ขอบริจาค ☐ ชดเชยสำเนา
 - ☐ เช่า ☐ รับจากวารสารการโทรทัศน์
 - ☐ ผลิตรายการเอง ☐ ชดเชยจากแหล่งอื่นมาให้บริการ
 - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. ใครมีส่วนร่วมในการจัดหาเทปวีดิทัศน์บ้าง? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ บรรณารักษ์หรือหัวหน้างานห้องสมุด ☐ ผู้บริหาร
 - ☐ อาจารย์ ☐ นักศึกษา
 - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
11. ห้องสมุดจัดเก็บเทปวีดิทัศน์แบบใด?
- ☐ จัดเป็นระบบชั้นเปิด ผู้ใช้สามารถหยิบได้เอง
 - ☐ จัดเป็นระบบชั้นปิด มีเจ้าหน้าที่คอยควบคุม (ผู้ใช้บริการไม่สามารถหยิบได้เอง)
 - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
12. ห้องสมุดจัดอะไรเป็นหลัก ในการจัดเรียงวีดิทัศน์ในชั้นเก็บ?
- ☐ จัดเรียงเป็นกลุ่มตามสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - ☐ จัดเรียงตามลำดับอักษรของชื่อเรื่อง
 - ☐ จัดเรียงเป็นหมวดหมู่เหมือนหนังสือ
 - ☐ จัดเรียงตามหัวเรื่อง (subject headings)
 - ☐ จัดเรียงตามลำดับเลขทะเบียน
 - ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

13. ห้องสมุดบริการให้ชมเทปวีดิทัศน์อย่างไร?

- ☐ บริการทุกโอกาสเมื่อผู้ต้องการ
☐ ผู้ใช้ต้องแจ้งความประสงค์ล่วงหน้าไว้กับเจ้าหน้าที่
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

14. มีบริการให้ชมเทปวีดิทัศน์ออกจากห้องสมุดหรือไม่?

- ☐ ให้ชม ☐ ไม่ให้ชม

ผู้มีสิทธิ์ยืมออกได้คือใคร? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ อาจารย์ ☐ ข้าราชการ
☐ นักศึกษา ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

15. มีบริการแนะนำการใช้บริการเทปวีดิทัศน์แก่ผู้ใช้บริการหรือไม่?

- ☐ มี ☐ ไม่มี

ถ้ามีห้องสมุดบริการ ในลักษณะใด? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ นำชมห้องสมุดวีดิทัศน์
☐ แจกเอกสารแนะนำการใช้
☐ สอนในรายวิชา "การใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าและเขียนรายงาน"
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

16. มีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดวีดิทัศน์หรือไม่?

- ☐ มี ☐ ไม่มี

หากมีการจัดทำคู่มือฯ ห้องสมุดได้จัดทำในรูปแบบใด? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ แผ่นพับ ☐ แผ่นปลิว
☐ จุลสาร ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

17. มีการจัดทำเครื่องมือช่วยสืบค้นเทปวีดิทัศน์หรือไม่?

- ☐ มี ☐ ไม่มี

หากมีการจัดทำเครื่องมือช่วยสืบค้นฯ ห้องสมุดจัดทำแบบใด? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ บัตรรายการ
☐ บัตรรายการพร้อมเน็คเด้งคล้อง
☐ จัดทำรายชื่อเทปวีดิทัศน์ที่มีในห้องสมุดเป็นรูปเล่ม
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

18. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของห้องสมุดวิเทศน์ ให้ผู้ให้บริการทราบหรือไม่?

☐ มี ☐ ไม่มี

หากมีการประชาสัมพันธ์ฯ ท่านดำเนินการในลักษณะใด? (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เสนอข่าวในวารสารของสถานศึกษา
- ☐ จัดทำเอกสารของห้องสมุดวิเทศน์แจกให้ผู้ให้บริการ
- ☐ จัดทำบรรณานุกรมพร้อมบรรณทัศน์เทพวิเทศน์ส่งให้แผนกวิชาต่างๆ
- ☐ ขอความร่วมมืออาจารย์ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบ
- ☐ จัดแสดงเทพวิเทศน์ที่ได้รับมาใหม่
- ☐ ติดแผ่นปลิวหรือประกาศไว้ที่ห้องสมุด
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

19. ห้องสมุดมีเทพวิเทศน์จำนวน.....ฉบับ.....เรื่อง

20. ห้องสมุดมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานห้องสมุดวิเทศน์จำนวน.....คน

มีผู้ดำเนินงานเทคโนโลยีทางการศึกษา.....คน

ไม่มีผู้ดำเนินงานเทคโนโลยีทางการศึกษา.....คน

ขอขอบคุณผู้ส่งที่ทำงานสละเวลาตอบแบบสอบถาม

นางสาวอังสนา คุณลักษณะดำรง
วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิษฐ์ จ.อุดรดิษฐ์

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง "การใช้ห้องสมุดวิเทศน์" ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามถึงลักษณะการใช้ ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ สาเหตุของการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์ในสถาบันของท่าน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานของห้องสมุดวิเทศน์ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัย และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและบรรณารักษ์ของกรมอาชีวศึกษาใช้พิจารณาวางแผน และพัฒนาห้องสมุดวิเทศน์ของสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ชี้แจงไว้ในแบบสอบถามโดยไม่ต้องลงชื่อผู้ตอบ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบทั้งหมดในแบบสอบถามฉบับนี้เพื่อการศึกษาในครั้งนี้เท่านั้น และจะนำเสนอคำตอบในรูปของการแปลผลรวมเท่านั้น

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์
- ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและดำเนินการห้องสมุดวิเทศน์
- ตอนที่ 5 สาเหตุของการไม่ใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์

การตอบแบบสอบถาม

คำถามในแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ โปรดตอบแบบสอบถามแต่ละลักษณะดังนี้

- 1) คำถามแบบปลายเปิด โปรดเติมข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านในช่องว่าง
- 2) คำถามซึ่งมีคำตอบแบบเลือกตอบ โปรดทำเครื่องหมาย / ใน [] หน้าข้อความซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน หรือ รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง
- 3) คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วประเมินระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อข้อความนั้นโดยพิจารณามาตราส่วนประมาณค่าซึ่งระบุไว้ที่หัวตาราง แล้วขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบหน้าข้อความแต่ละข้อเพื่บ่งชี้ข้อเท็จจริง

* ห้องสมุดวิเทศน์ หมายถึง มุมหนึ่งหรือส่วนหนึ่งที่ตั้งขึ้นภายในห้องสมุด หรือจัดเป็นห้องพิเศษเฉพาะวิเทศน์ของวิทยาลัยเทคนิค โดยมิวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการวิเทศน์ (Video tape) แก่อาจารย์เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน หรือค้นคว้าวิจัย และอื่นๆ

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการให้บริการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก.	ท่านใช้ห้องสมุดวิเทศน์เพื่อเตรียมการสอน.....	/				
ข.	ท่านใช้วิเทศน์เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน.....			/		

จากตัวอย่างข้อที่ ก. แสดงให้เห็นว่า ท่านใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์เพื่อการเตรียมการสอนมากที่สุด และในข้อ ข. ท่านใช้วิเทศน์เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในระดับปานกลาง

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง "การใช้ห้องสมุดวิเทศน์ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์"

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย / ใน [] หน้าข้อความซึ่งตรงกับสถานภาพของท่าน

1. สถานที่สังกัด

วิทยาลัยเทคนิค.....จังหวัด.....

2. ประสบการณ์การสอน.....ปี

3. สาขาวิชาที่สอน

[] วิชาสามัญและสัมพันธ์

[] วิชาชีพ

4. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

ช่องให้เฉพาะเจ้าหน้าที่

[] 1 [] 2

[] 3

[] 4

[] 5

ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์

- คำชี้แจง 1. คำถามที่มีคำตอบแบบเลือกตอบ โปรดทำเครื่องหมาย / ใน [] หน้าข้อความซึ่งตรงกับความเป็นจริงที่ท่านปฏิบัติอยู่
2. คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ความระดับความสำคัญที่เป็นจริงในการใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์ของท่าน

มากที่สุด หมายถึง ท่านใช้บริการในเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด

มาก หมายถึง ท่านใช้บริการในเรื่องนั้น ๆ มาก

ปานกลาง หมายถึง ท่านใช้บริการในเรื่องนั้น ๆ ปานกลาง

น้อย หมายถึง ท่านใช้บริการในเรื่องนั้น ๆ น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ท่านใช้บริการในเรื่องนั้น ๆ น้อยที่สุด

1. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านใช้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์หรือไม่ บ่อยครั้งเพียงใด?

[] ใช้สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง

[] ใช้สัปดาห์ละ 3 ครั้ง หรือมากกว่า

[] ใช้เดือนละ 1-2 ครั้ง

[] ใช้ภาคเว้นละ 1-2 ครั้ง

กรุณาตอบต่อไปในข้อที่ 2-5
และตอนที่ 3,4 ตามลำดับ

[] ไม่ใช้ -----> กรุณาผ่านไปตอบตอนที่ 4,5

คำถามตอนนี้ เฉพาะผู้ให้บริการเท่านั้น

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการให้บริการ					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2	การค้นหาหรือหาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรที่ห้องสมุดจัดให้บริการ ท่านปฏิบัติงานนี้						
	2.1 ค้นหาจากบรรณารักษ์ที่ห้องสมุดจัดไว้.....						[] 7
	2.2 ค้นหาจากผู้ใช้บริการที่ห้องสมุดจัดไว้.....						[] 8
	2.3 ค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเอกสารด้วยตนเอง.....						[] 9
	2.4 ขอให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ค้นหา.....						[] 10
	2.5 อื่น ๆ โปรดระบุ.....						
3	สาเหตุที่ทำให้ท่านเข้าใช้บริการห้องสมุดวิเทศน์						
	3.1 เพื่อนของท่านแนะนำ.....						[] 11
	3.2 ได้รับการประชาสัมพันธ์จากห้องสมุด.....						[] 12
	3.3 ต้องการใช้เวลาว่างจากการสอนให้เกิดประโยชน์.....						[] 13
	3.4 ต้องการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ.....						[] 14
	3.5 ต้องการใช้อาคารประกอบการสอน.....						[] 15
	3.6 เพื่อการพักผ่อน.....						[] 16
	3.7 อื่น ๆ โปรดระบุ.....						
4	ท่านใช้บริการเทปวิเทศน์เพื่อวัตถุประสงค์ดังนี้						
	4.1 เตรียมการสอน.....						[] 17
	4.2 ค้นคว้าเพิ่มเติม.....						[] 18
	4.3 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ.....						[] 19
	4.4 ใช้วิเทศน์กระตุ้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน.....						[] 20
	4.5 ใช้วิเทศน์สอนตนเอง.....						[] 21
	4.6 ใช้วิเทศน์ประกอบการสอนในเนื้อหาวิชาที่สอน.....						[] 22
	4.7 เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ.....						[] 23
	4.8 เพื่อความบันเทิง.....						[] 24
	4.9 อื่น ๆ โปรดระบุ.....						

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการใช้บริการ					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	ท่านใช้บริการของห้องสมุดวิไลทัศน์เพื่อประกอบ การสอนโดยวิธีต่อไปนี้						
5.1	พานักศึกษาไปดูวิไลทัศน์ในชั่วโมงสอนในสถานที่ที่ ห้องสมุดจัดไว้.....						[] 25
5.2	กำหนดให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมโดยดูวิไลทัศน์ ด้วยตนเอง.....						[] 26
5.3	ทอสมุดวิไลทัศน์ไปใช้ในห้องเรียน.....						[] 27
5.4	อื่น ๆ โปรดระบุ.....						

ตอนที่ 3 ปัญหาในการให้บริการจากห้องสมุดวิเทศน์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ตามระดับ
ความคิดเห็นของท่านว่าข้อความแต่ละข้อนั้นเป็นปัญหากับท่านมากน้อยเพียงใดในการใช้
บริการจากห้องสมุดวิเทศน์

มากที่สุด หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหากับท่านในการใช้บริการมากที่สุด

มาก หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหากับท่านในการใช้บริการมาก

ปานกลาง หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหากับท่านในการใช้บริการปานกลาง

น้อย หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหากับท่านในการใช้บริการน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง เรื่องนั้น ๆ เป็นปัญหากับท่านในการใช้บริการน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา					ช่องให้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ก. ปัญหาด้านการใช้ประกอบการเรียนการสอน							
1	คำบรรยายเทปวีดิทัศน์ส่วนมากเป็นภาษาอังกฤษ ยากแก่การเข้าใจ.....						[] 28
2	ไม่มีเวลาที่จะมาเตรียมการเพื่อใช้วีดิทัศน์.....						[] 29
3	เมื่อใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอน มักจะสอนไม่ทัน ในภาคเรียนนั้น ๆ.....						[] 30
4	มีความยุ่งยากในการควบคุมชั้นเรียนในขณะที่ วีดิทัศน์.....						[] 31
ข. ปัญหาด้านการให้บริการ							
5	ไม่สามารถใช้บริการวีดิทัศน์นอกเวลาราชการได้.....						[] 32
6	ไม่สามารถยืมเทปวีดิทัศน์ออกนอกห้องสมุดได้.....						[] 33
7	ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรห้องสมุดในการใช้ บริการ.....						[] 34
8	ไม่มีเครื่องมืดยกยืมค้นหาเทปวีดิทัศน์ที่ต้องการ.....						[] 35

ข้อ	ข้อความ	ระดับของปัญหา					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	ข. ปัญหาด้านการให้บริการ (ต่อ)						
9	ไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการเพราะเจ้าหน้าที่ มีน้อย.....						[] 36
	ค. ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวีดิทัศน์						
10	เทปวีดิทัศน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่สอนมีน้อย.....						[] 37
11	คุณภาพของภาพและเสียงของเทปวีดิทัศน์ไม่ชัดเจน.....						[] 38
12	เทปวีดิทัศน์ที่มีคีย์ส่วนใหญ่เนื้อเรื่องซ้ำซาก.....						[] 39
13	เทปวีดิทัศน์ที่ต้องการใช้ไม่มีคู่มือประกอบ.....						[] 40
	ง. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวีดิทัศน์และสิ่ง อำนวยความสะดวก						
15	สถานที่ตั้งห้องสมุดวีดิทัศน์ ไม่สะดวกแก่การไปมา.....						[] 41
16	*บริเวณหรือห้องฉายวีดิทัศน์มีจำนวนที่นั่งชม ไม่ เพียงพอแก่นักศึกษาที่มาใช้บริการ.....						[] 42
17	*บริเวณหรือห้องที่ฉายวีดิทัศน์มีอากาศร้อนและอับ.....						[] 43
18	*บริเวณหรือห้องฉายวีดิทัศน์มีเสียงรบกวนจาก ภายนอกขณะฉายวีดิทัศน์.....						[] 44
19	*บริเวณหรือห้องฉายวีดิทัศน์มีน้อย ไม่อาจให้บริการ ในชั่วโมงที่สอนได้.....						[] 45

*หมายเหตุ บริเวณที่ฉายวีดิทัศน์คือบริเวณที่ห้องสมุดจัดขึ้นใน มุมหนึ่ง หรือส่วนหนึ่งของ
ห้องสมุดที่จัดฉายวีดิทัศน์แก่ผู้ใช้บริการ โดยมีห้องสำหรับฉายวีดิทัศน์โดยเฉพาะ
ปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว (โปรดระบุ).....
.....
.....
.....

178

8

คำถามตอนนี้สำหรับผู้ตอบทุกท่าน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิทย์ทัศน์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ตามระดับความคิดเห็นของท่านต่อข้อความเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานของห้องสมุดวิทย์ทัศน์มากที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ มากที่สุด
มาก หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ มาก
ปานกลาง หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ ปานกลาง
น้อย หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ น้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	<u>ก. ประสิทธิภาพและคุณค่าของการจัดตั้งห้องสมุดวิทัศน์</u>						
1	เป็นศูนย์รวมสื่อประเภทวิทัศน์ที่สนับสนุนการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบัน.....						[] 46
2	เป็นแหล่งช่วยเสริมความเข้าใจบทเรียนที่ยุ่งยากและซับซ้อนให้ผู้เรียน.....						[] 47
3	เป็นแหล่งช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเห็นการสาธิต หรือการทดลองทั่วถึงกัน.....						[] 48
4	เป็นแหล่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ตรงกัน.....						[] 49
5	เป็นแหล่งเสริมสร้างความปลอดภัยในการทดลองที่เสี่ยงอันตรายลงได้.....						[] 50
6	เป็นแหล่งช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้.....						[] 51
7	เป็นแหล่งสร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ในสาขาวิชาอื่นต่าง ๆ.....						[] 52
8	เป็นแหล่งให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติมตามความสนใจด้วยตนเอง.....						[] 53

ข้อ	ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ก. ประโยชน์และคุณค่าของการจัดตั้งห้องสมุดวิดิทัศน์ (ต่อ)							
9	เป็นแหล่งข่าวเสริมสร้างความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ให้กับ ผู้เรียนและผู้สอน.....						[] 54
10	ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล.....						[] 55
11	ช่วยลดภาระของครูในการเตรียมเครื่องมือและวัสดุ พิเศษเฉพาะอย่าง ที่ใช้ในการเรียนการสอน.....						[] 56
12	เป็นแหล่งกระตุ้นให้เกิดนิสัยรักการอ่าน.....						[] 57
13	เป็นแหล่งข่าวให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ผ่านมา ในอดีได้.....						[] 58
14	ข่าวให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ศึกษาแนวคิดและเทคนิค ของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....						[] 59
15	ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีโอกาสได้รับรู้เทคโนโลยี ที่ก้าวหน้าและทันสมัย.....						[] 60
16	ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ.....						[] 61
ข. การดำเนินงานและการบริการของห้องสมุดวิดิทัศน์ <u>ที่ควรจะเป็น</u>							
17	ควรมีการจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุดวิดิทัศน์.....						[] 62
18	ควรมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ อย่างทั่วถึง.....						[] 63
19	ควรร่วมมือกับอาจารย์ในการวางแผนการสอน โดยใช้เทปวิดิทัศน์.....						[] 64
20	ควรจัดทำเครื่องมืในการค้นหาเทปวิดิทัศน์ เช่น รายการ บัตรรายการ เป็นต้น.....						[] 65

ข้อ	ข้อความ	ระดับของความคิดเห็น					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
21	ควรดำเนินการจัดหาเทคโนโลยีที่มีเนื้อหาสอดคล้องหลักสูตร.....						[] 66
22	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการมีส่วนร่วมในการเสนอราคาเพื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดหา.....						[] 67
23	ควรเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการมีส่วนร่วมการเสนอแนะการจัดบริการของห้องสมุดดิจิทัล.....						[] 68
24	ต้องมีบุคลากรที่สามารถดำเนินงานและให้ความสะดวกในการให้บริการอย่างเพียงพอ.....						[] 69
25	ควรให้บริการทีมเทคโนโลยีนอกนอกห้องสมุด.....						[] 70
26	ต้องมีการดูแลรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ให้ใช้การได้ผลตลอดเวลา.....						[] 71
27	ต้องจัดหาชุดอุปกรณ์จากวิเทศน์ให้เพียงพอ.....						[] 72
28	สามารถให้บริการวิเทศน์แก่ผู้ใช้ได้ตลอดช่วงเวลาที่มีการเรียนการสอน.....						[] 73
29	ควรมีห้องฉายวิเทศน์โดยเฉพาะ.....						[] 74
30	บริเวณฉายวิเทศน์ควรมีเนื้อที่อย่างน้อย 1 ห้องเรียน.....						[] 75
31	ห้องฉายวิเทศน์ควรมีมากกว่า 1 แห่ง.....						[] 76
32	ห้องฉายวิเทศน์ควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศ.....						[] 77
33	ห้องฉายวิเทศน์ควรจัดให้มีสภาพเหมือนห้องเรียน.....						[] 78
34	ที่นั่งชมวิเทศน์ควรจัดให้มีลักษณะเหมือนอัฒจันทร์.....						[] 79

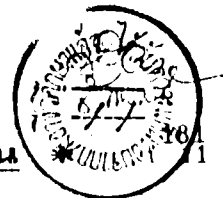
ความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วโปรดระบุ.....

.....

.....

.....

* คำถามตอนนี้อยู่เฉพาะผู้ไม่ให้บริการเท่านั้น

ตอนที่ 5 สาเหตุการไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ ตามระดับ
ความคิดเห็นของท่านต่อข้อความที่เป็นสาเหตุที่ท่านไม่ให้บริการจากห้องสมุดวิเทศ
มากที่สุด หมายถึง ท่านไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศเนื่องจากสาเหตุนั้น ๆ มากที่สุด
มาก หมายถึง ท่านไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศเนื่องจากสาเหตุนั้น ๆ มาก
ปานกลาง หมายถึง ท่านไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศเนื่องจากสาเหตุนั้น ๆ ปานกลาง
น้อย หมายถึง ท่านไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศเนื่องจากสาเหตุนั้น ๆ น้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ท่านไม่ให้บริการห้องสมุดวิเทศเนื่องจากสาเหตุนั้น ๆ น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับของสาเหตุการไม่ให้บริการ					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	ก. สาเหตุจากตนเอง						
1	ภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิเทศ.....						[] 80
2	ภาระงานอื่น ๆ มากเช่น งานบริหาร งานกิจกรรม ฯ จึงไม่มีเวลาใช้ห้องสมุดวิเทศ.....						[] 81
3	มีเทปวิเทศที่จะให้ประกอบการสอนของตนเอง.....						[] 82
4	ใช้เทปวิเทศและเครื่องฉายที่ทางแผนกวิชาจัดไว้...						[] 83
5	สามารถพิมพ์เทปวิเทศและเครื่องฉายจากแผนกวิชาอื่น และงานสื่อการเรียนฯ มาใช้ได้โดยสะดวก.....						[] 84
6	ถ้าใช้เทปวิเทศ อาจจะสอนไม่ทันเวลาที่กำหนด....						[] 85
7	สอนด้วยการบรรยาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจ ได้เสียแล้ว.....						[] 86
8	การสาธิตหรือการทดลองจากของจริง ให้ผลดีกว่า การชมวิเทศ.....						[] 87
9	วิชาที่สอนไม่จำเป็นต้องใช้วิเทศประกอบการสอน...						[] 88
10	การใช้วิเทศประกอบการสอนทำให้ผู้เรียน ไม่ให้ความสำคัญแก่ผู้สอน.....						[] 89

ข้อ	ข้อความ	ระดับของสาเหตุการไม่ใช้บริการ					ช่องนี้เฉพาะ เจ้าหน้าที่
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<u>ก. สาเหตุจากห้องสมุดวิเทศน์</u>							
11	ไม่ทราบว่ามีการให้บริการห้องสมุดเทปวิเทศน์.....						[] 90
12	มีความยุ่งยากในการจัดหาบริเวณวิเทศน์.....						[] 91
13	ไม่มีเทปวิเทศน์ที่ต้องการจะใช้ประกอบการสอน.....						[] 92
14	เทปวิเทศน์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมีเนื้อหาต่ำสมัย.....						[] 93
15	บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือในการให้บริการ.....						[] 94
16	ห้องสมุดวิเทศน์ปิดบริการในช่วงเวลาที่สอน.....						[] 95

สาเหตุอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว (โปรดระบุ).....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณผู้ทำนสละเวลาตอบแบบสอบถาม

นางสาวอังสนา คุณลักษณะถาวร
วิทยาลัยเทคนิคอุดรศักดิ์ จ. อุดรศักดิ์

วิทยาลัยเทคนิคศรีนครินทร์
17 ถนนอินใจมี อ.เมือง
จ.นครศรีธรรมราช (53000)

10 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์จัดกรอกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค.....

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่ ศช 0907/656
ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2535
2. แบบสอบถาม ฉบับที่ 1	จำนวน 1 ชุด
3. แบบสอบถาม ฉบับที่ 2	จำนวน 26 ชุด
4. ซองบรรจุแบบสอบถามส่งกลับคืน	จำนวน 1 ซอง

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นางสาวอังสนา คุณลักษณะธารง ได้รับอนุญาตจากกรมอาชีวศึกษา ให้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง " การใช้ห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ใน วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา " ดังนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน มอบหมายให้ บุคลากรในสังกัดกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม ดังนี้ คือ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับบรรณารักษ์หรือหัวหน้างานห้องสมุด

แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับครูอาจารย์

และเมื่อดำเนินการจัดกรอกเรียบร้อยแล้ว กรุณาจัดส่งแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ กลับคืนมายังข้าพเจ้า ภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2535 จะเป็นพระคุณอย่างสูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอังสนา คุณลักษณะธารง)
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ที่ศษ 0907/656

ครุฑ

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

5 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง ขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวอังสนา คุณลักษณะอย่าง จะดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การใช้ห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา" ในการนี้บุคคลดังกล่าว ใคร่ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม จำนวน ชุด ในสถานศึกษาของท่าน ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณา อนุญาตแล้ว

อนึ่ง การตอบแบบสอบถามขอให้กรอกเฉพาะแบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษานัดแล้ว โดยมีตราประทับพร้อมลายเซ็นมบบนขวาเท่านั้น และเมื่อดำเนินการแล้วโปรดส่งคืนบุคคลดังกล่าวด้วย ณ วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุจริต ศิริพันธ์)

นักวิชาการศึกษา 7 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

ฝ่ายวิชาการและส่งเสริมการศึกษา

โทร. 2822552

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวอังศนา ชื่อสกุล คุณลักษณะตัวาง

เกิดวันที่ 26 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2501

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 19/4 ถนนอินใจมี ตำบลท่าอิฐ
อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ ถนนอินใจมี ตำบลท่าอิฐ
อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515	ประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนหัวขยอด(กลังวิทยาการ)
พ.ศ. 2518	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนหัวขยอด
พ.ศ. 2520	มัธยมศึกษาปีที่ 5 (แผนกวิทย์) จากโรงเรียนสภาราชนี
พ.ศ. 2527	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2536	กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การใช้ห้องสมุดวิทัศน์ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
อังศนา คุณลักษณะธารง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
มิถุนายน 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการใช้บริการและไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องของอาจารย์ ลักษณะการใช้และปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ สาเหตุของการไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ โดยจำแนกตามสถานภาพที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและการดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ ของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่ใช้และไม่ใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 390 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะการใช้บริการ ปัญหาในการใช้บริการ สาเหตุของการไม่ใช้บริการ และความคิดเห็นในการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวิดิทัศน์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไค-สแควร์ ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์ สำหรับสถานภาพของอาจารย์ที่ใช้และไม่ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สอนวิชาชีพนานกว่าวิชาสามัญและสัมพันธ์มีประสบการณ์การสอนในช่วง 1-10 ปี ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการอยู่ในสังกัดสถานศึกษาเร่งรัดพัฒนาดีเด่น และผู้ไม่ใช้บริการอยู่ในสังกัดสถานศึกษาทั่วไป ส่วนสถานภาพด้านกลุ่มสถานศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผู้ไม่ใช้บริการอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวิดิทัศน์กับสถานภาพที่เกี่ยวข้องพบว่า มีความสัมพันธ์กับเพศและประเภทของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กับสาขาวิชาที่สอนและกลุ่มสถานศึกษาที่สังกัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์การสอนของอาจารย์ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ลักษณะการใช้บริการจากห้องสมุดวิดิทัศน์ของอาจารย์ทุกสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้บริการภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง และใช้วิธีค้นหารายชื่อเทปวิดิทัศน์ด้วยวิธีค้นหาจากตู้เก็บหรือชั้นวางเทปวิดิทัศน์ด้วยตนเอง ส่วนสาเหตุในการใช้บริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพและต้องการใช้วิดิทัศน์ประกอบการสอน ส่วนวัตถุประสงค์ของการใช้บริการเทปวิดิทัศน์ อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ และใช้เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ สำหรับวิธีการใช้ห้องสมุดวิดิทัศน์ในการสอนพบว่า อาจารย์

ส่วนใหญ่ใช้วิธีซื้อสมัเทปวีดิทัศน์ไปใช้ในห้องเรียน และพานักศึกษาไปดูวีดิทัศน์ในช่วงเวลาที่สอนในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้

4. ปัญหาในการใช้บริการจากห้องสมุดวีดิทัศน์ของอาจารย์ทุกสถานภาพ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านสถานที่ตั้งห้องสมุดวีดิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของเทปวีดิทัศน์

5. สาเหตุการไม่ใช้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ของอาจารย์ทุกสถานภาพพบว่า มีสาเหตุจากห้องสมุดวีดิทัศน์มากกว่าสาเหตุจากตนเอง สาเหตุจากห้องสมุดพบว่า ไม่มีเทปวีดิทัศน์ที่อาจารย์ต้องการใช้ประกอบการสอน สาเหตุจากตนเองพบว่า การจำกัดหรือการทดลองจากของจริงให้ผลดีกว่าการชมวีดิทัศน์

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินงานห้องสมุดวีดิทัศน์พบว่า อาจารย์ผู้ใช้และไม่ใช้บริการห้องสมุดวีดิทัศน์ เห็นด้วยและให้การสนับสนุนเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของการจัดตั้ง การดำเนินงานและงานบริการที่ควรจะเป็นของห้องสมุดวีดิทัศน์ในระดับมาก

VIDEO LIBRARY USAGE OF TECHNICAL COLLEGE TEACHERS
OF THE VOCATIONAL EDUCATION DEPARTMENT

AN ABSTRACT

BY

ANGSANA KUNLAKTHAMRONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Library Science
at Srinakharinwirot University

June 1993

The purposes of this study were to: investigate if there was a relationship between the use, and nonuse of the video library and the teachers' personal status; study the teachers' video library usage and related problems with respect to their personal status; study the causes of not using the video library services; study the teachers' opinions of the establishing and proceeding of the video library.

The sample group obtained through a multistage sampling method comprised of 390 technical college teachers of the vocational education department in the B.E. 2534 academic year.

The tool for collecting data in this study was a five-scaled rating questionnaire. It examined the teachers' video library usage and related problems, the cause of not using the video library services, and their opinions of the establishing and proceeding of the video library. Statistics employed in the analyses of data included percentage, means, standard deviation and chi-square.

The findings of the study were as follows:

1. Most of the sample teachers did not use the video library services. With respect to the teachers' personal status, most of users and nonusers of the video library were male, teaching vocational subjects, and having 1 - 10 years of teaching experiences. Most users were in the award winning accelerated development institutions while nonusers were in the general institution classification. With respect to the different groups of colleges, most users were in the northeastern region while nonusers were in the central region.

2. The use and nonuse of the video library were found to be related to the teachers' sex and their qualitative class of institutions at .01 level of significance, to their teaching fields and the location grouping of their institutions at .05 level of significance. The use and nonuse of

the video library, however, were not statistically related to the teachers' years of teaching experiences.

3. With respect to every status, most teachers used the video library 1-2 times/semester. They looked for videotapes from the videotape cabinets/shelves by themselves. The cause of using the video library was to increase professional knowledge and to acquire videotapes to support teaching. Teachers' objectives of using videotape services were to let their students gain new knowledge, and to pursue progression of academic affairs. Most teachers borrowed videotapes to use in class as well as accompanied their students to the viewing room provided by the video library.

4. The problems related to the use of video library services were found to be concerning with the location of the library and its facilities, and the problems with the quality and quantity of the videotapes respectively.

5. The teachers pointed out the causes of not using the video library services as being concerned with the video library rather than with themselves. The library cause was a lack of videotapes which were suitable for teaching support. The teachers' cause was their thought of demonstrations or practical experiences being more effective than learning through videotapes.

6. Teachers, both users and nonusers, positively expressed their opinions concerning the establishing and proceeding of a video library. They showed high degree of agreement and supported the advantages of the establishing and the would-to-be services of the video library.